

021.2
พ1711
53

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนและความพึงพอใจ

ในการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ

ปริญญาโท

ของ

พรวณีย์ หมีทอง

ร-7 ก.ร. 2526

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921 575, 391 5058

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มกราคม ๒๕๒๖

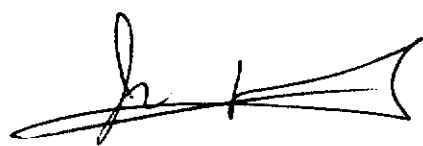
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

43410

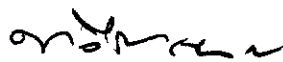
151879

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

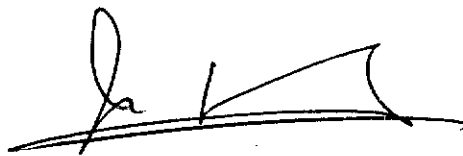

ประธาน

กรรมการ

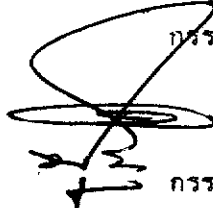
คณะกรรมการสอบ

ประธาน

กรรมการ

กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
พวาท พันธุ์เมฆา และ อาจารย์ ทวีสิทธิ์ ลิทธิกร ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไข
ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ท่านผู้อำนวยการ อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนสายน้ำผึ้ง
กรุงเทพมหานคร ที่อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการทดลองสอน
อย่างดียิ่ง โดยเฉพาะ อาจารย์ จินตนา ยันตรศาสตร์ บรรณารักษ์ห้องสมุด และ
อาจารย์ สุวิมล เทนสุนทร อาจารย์ผู้ทดลองสอน

ผู้วิจัยได้รับความเชื่อถือเพื่อหนังสือ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับใช้ในการ
การทดลองจาก กองทันตสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร และกองสุขภาพ สถาบัน
มะเร็งแห่งชาติ

ขอขอบคุณ คุณประชิด ทองรัตน์ คุณเจียมจิต รักหลวง และเพื่อน ๆ
ที่มีส่วนช่วยเหลือให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี ท้ายที่สุดผู้ที่เป็นขวัญและกำลังใจ
เป็นอย่างยิ่งแก่ผู้วิจัยที่ใคร่ขอกล่าวไว้ ณ ที่นี้ด้วยคือ คุณพ่อจอม กิจพัฒน์ คุณแม่ชอุ่ม หนีทอง
และเด็กหญิงณัฏฐธิดา หนีทอง

พรวณี หนีทอง

สารบัญ

บทที่		หน้า
๑	บทนำ	๑
	ภูมิหลัง	๑
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๓
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๓
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๔
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๕
๒	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๗
	ห้องสมุดกับการเรียนการสอน	๗
	การใช้ห้องสมุดในการสอน	๙
	การสอนและปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษา	๑๔
	ความคงทนในการจำ	๑๖
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๙
	ผลงานวิจัยต่างประเทศ	๑๙
	ผลงานวิจัยในประเทศ	๒๑
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	๒๔
๓	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๒๔
	กลุ่มตัวอย่าง	๒๔
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๒๕

แบบแผนการวิจัย	๒๖
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	๒๗
การดำเนินการทดลอง	๓๑
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๒
๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖
คำสถิติพื้นฐานของคะแนนทดสอบก่อน เรียนของกลุ่มทดลองและ	
กลุ่มควบคุม	๓๗
คำสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากการทดสอบ	
หลัง เรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	๓๘
การ เปรียบ เทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนระหว่างกลุ่มทดลอง	
และกลุ่มควบคุม	๓๘
การ เปรียบ เทียบคะแนนความคงทนในการ เรียนระหว่างกลุ่มทดลอง	
และกลุ่มควบคุม	๔๐
การ เปรียบ เทียบความพึงพอใจในการ เรียนระหว่างวิธีการ เรียนโดย	
การใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการ เรียนโดยการสอนตามปกติ	
ของกลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ	๔๑
เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการ เรียน	
ระหว่างวิธีการ เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน และวิธี	
การเรียนโดยการสอนตามปกติ	๔๑

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการเรียน ระหว่างวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน และวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ เป็นรายชั่วโมง	๔๒
เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจใน การเรียนระหว่างวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดใน การสอน โดยให้สไลด์ และวิธีการเรียนโดยการสอน ตามปกติ	๔๒
เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจใน การเรียนระหว่างวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดใน การสอน โดยการอภิปรายและวิธีการเรียนโดยการสอน ตามปกติ	๔๓
เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจใน การเรียนระหว่างวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการทนายไม่หา และวิธีการเรียนโดยการสอน ตามปกติ	๔๔
เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อวิธีการเรียน โดยการใช้ห้องสมุด ในการสอน และวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ เป็น รายชั่วโมง โดยเสนอด้วยกราฟ	๔๕
๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อ เสนอแนะ	๔๗
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๔๗

บทที่

หน้า

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	๔๗
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	๔๗
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๙
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	๔๙
อภิปรายผล	๔๙
ข้อเสนอแนะ	๕๓
บรรณานุกรม	๕๖
ภาคผนวก	๖๒

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑ แสดงแบบแผนการวิจัย	๒๖
๒ คำสถิติพื้นฐานของคะแนนการทดสอบก่อนการ เรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	๓๗
๓ คำสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	๓๘
๔ วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	๓๙
๕ เปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการ เรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม	๔๐
๖ แสดงค่าความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการ เรียนระหว่าง วิธีการ เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการ เรียนโดย การสอนตามปกติ	๔๑
๗ แสดงค่าความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการ เรียนระหว่าง วิธีการ เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนโดยใช้สไลด์ และ วิธีการ เรียนโดยการสอนตามปกติ	๔๒
๘ แสดงค่าความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการ เรียนระหว่าง วิธีการ เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการอภิปราย และ วิธีการ เรียนโดยการสอนตามปกติ	๔๓
๙ แสดงค่าความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการ เรียนระหว่าง วิธีการ เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการ ทนายปัญหา และวิธีการ เรียนโดยการสอนตามปกติ	๔๔

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

๑	แสดงทฤษฎีความจำสองกระบวนการ	๑๘
๒	เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนระหว่างวิธีการเรียนโดย
การใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ
เป็นรายชั่วโมง	๔๕

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

การสอนให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ เป็นหัวใจของหลักสูตรใหม่ ซึ่งเริ่มใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๑ นอกจากนี้ยังเน้นให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน และอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า (เบญจา แสงมะลิ ๒๕๑๑ : ๓๑) การเรียนการสอนแบบเก่าครูเป็นศูนย์กลาง ความรู้ต่าง ๆ จะต้องมาจากครู ครูเป็นผู้บรรยายอยู่หน้าชั้นแต่เพียงผู้เดียว ตามตำราและ เนื้อหาวิชาที่สอนมาแล้วหลายครั้งและซ้ำ ๆ กัน นักเรียนเป็นผู้ฟังและจดบันทึกตามครูบอก ครูและนักเรียนใช้ตำราเล่มเดียวกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนนั้นครูทดสอบ เนื้อหาที่ครูสอน นักเรียนมีหน้าที่ท่องจำไปตอบ เมื่อนักเรียนตอบได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เป็นอันว่าผ่านวิชานั้น ๆ ได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ ดังนั้นการเรียนการสอนแบบเก่าจึงต้องเปลี่ยนแปลงไปในรูปของหลักสูตรใหม่ กล่าวคือ ในกระบวนการเรียนการสอนจะต้องมีการจัดกิจกรรม มีการปฏิบัติ มีสื่อการเรียนให้นักเรียนได้ค้นคว้าอภิปรายด้วยตนเอง สามารถแยกปัญหาและสรุปผลหาคำตอบได้ และนั่นก็คือ การใช้วิธีคิดหรือวิธีแห่งปัญญามาเป็นวิธีสอนโดยตรง ส่วนสื่อการเรียนการสอนนั้นตามหลักสูตรใหม่ได้ระบุว่า "การที่จะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจเนื้อหา กลุ่มวิชาที่เป็นเนื้อหา หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ้างอิง มีความสำคัญสำหรับนักเรียน" (เสาวนิต ลาภานันท์ ๒๕๑๔ : ๖๑) ด้วยเหตุนี้ห้องสมุดโรงเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ เพราะห้องสมุดจัดเป็นแหล่งปฏิบัติการทางวิชาการของโรงเรียน และเป็นแหล่งรวบรวมวัสดุเพื่อการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามห้องสมุดก็มิได้ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายตามหลักสูตรได้เสมอไป ถ้าขาดความรู้ความเข้าใจและการวางแผนการเรียนการสอนอย่างประสานสัมพันธ์ระหว่างครูประจำวิชา และครูบรรณารักษ์ซึ่งถือว่าเป็นผู้ควบคุมและบริหารงานห้องสมุด เท่าที่ปฏิบัติมาห้องสมุดกับการสอนยังไม่มีความสัมพันธ์กันเท่าที่ควร เนื่องจาก

ครูบรรณาธิกรณและครูผู้สอนยังทำงานไม่สอดคล้องประสานสัมพันธ์กัน (จุฑามาศ สุวรรณโคตร ๒๕๑๔ : ๕๓) การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่จึงไม่แตกต่างไปจากหลักสูตรเก่าเลย

เพื่อเป็นการสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรใหม่พุทธศักราช ๒๕๒๑ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะค้นท้าววิธีสอนที่เหมาะสมและให้ตรงตามเป้าหมายอย่างแท้จริง จึงใคร่ทำการศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนและความพึงพอใจในการเรียนรู้ระหว่างวิธีสอนตามปกติกับวิธีสอนโดยใช้ห้องสมุด ซึ่งจะมีครูประจำวิชาและครูบรรณาธิกรณวางแผนและเตรียมการสอนร่วมกันอย่างแท้จริง โดยเน้นให้นักเรียนค้นคว้าด้วยตนเอง จากห้องสมุดหรือการใช้ห้องสมุดในการสอน สำหรับการศึกษาครั้งนี้ได้ทดลองสอนเนื้อหาวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพราะวิชาสุขศึกษามีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ให้รู้จักหน้าที่ในการช่วยป้องกันอันตรายจากโรคภัยไข้เจ็บ ป้องกันอันตรายจากอุบัติเหตุในชุมชน นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้ ซึ่งองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ และองค์การอนามัยโลกยอมรับว่า สุขศึกษาเป็นส่วนสำคัญของการศึกษาทั้งยังช่วยส่งเสริมพลานามัยของประชาชนทั่วไปให้ดีขึ้น (สุลพร นิมิตรกุล ๒๕๒๑ : ๓) แต่เนื่องจากการสอนสุขศึกษาเท่าที่ผ่านมาไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และถูกกล่าวเสมอว่า สุขศึกษาเป็นวิชาที่น่าเบื่อหน่าย นักเรียนไม่สนใจไม่ตั้งใจเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าครูใช้วิธีสอนที่เร้าความสนใจเด็กไม่เพียงพอแล้ว ยิ่งทำให้เด็กเบื่อหน่ายไม่สนใจเรียนมากยิ่งขึ้น (ปานดา อินทร ๒๕๒๒ : ๒) การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในอดีตที่ผ่านมาจึงมีข้อบกพร่องเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้ (สุชาติ โสภประยูร ๒๕๒๐ : ๒๔)

๑. ครูสอนโดยอธิบายให้เด็กจดไปท่องจำมา ไม่ใช่ใช้วิธีสอนหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่น่าสนใจ
๒. นักเรียนมีส่วนร่วมในบทเรียน (Participation) น้อยเกินไป ครูมักจะใช้วิธีสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง
๓. ครูไม่ใคร่ใช้แรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกให้มากพอ เด็กจึงไม่เห็นความสำคัญและไม่สนใจ
๔. ครูมีวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนน้อยหรือไม่มีเลย ทำให้เด็กขาดความกระตือรือร้นที่จะเรียน

๕. เนื้อหาของบทเรียนไม่มีใครเกี่ยวข้องกับปัญหาสุขภาพในชีวิตประจำวันของนักเรียน จึงไม่เห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษา เท่าที่ควร
 ๖. ครูไม่มีใครเห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษา และยังแสดงทัศนคติที่ไม่ดีให้เด็กเห็น
 ๗. ครูมักขาดความรู้เนื้อหาและวิธีสอน จึงไม่สามารถ เตรียมการสอนและสอนบทเรียนให้ได้ดี
 ๘. นักเรียนไม่สามารถจะนำเอาความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้จากโรงเรียนไปปฏิบัติที่บ้านหรือชุมชนได้ เพราะความยากจน ความไม่พร้อมของบ้านและชุมชน
 ๙. โรงเรียนทั่วไปไม่ได้จัดโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียนให้ถูกต้องและเหมาะสม
- ผู้วิจัยมีความคาดหวังว่า การสอนวิชาสุขศึกษาโดยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน อาจเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้วิชาสุขศึกษาเป็นวิชาที่น่าสนใจขึ้น นักเรียนเรียนด้วยความอยากรู้อยากเห็น และยังสามารถสนองจุดมุ่งหมายของวิชานี้ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดกับ เนื้อหาวิชาอื่น ๆ ได้อีกด้วย

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ
๒. เพื่อ เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ
๓. เพื่อ เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนกับวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

๑. ทำให้ทราบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนและความพึงพอใจในการเรียนรู้จากการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ

๒. ทำให้ทราบว่า การใช้ห้องสมุดในการสอนนั้น เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการสอนวิชาสุขศึกษาได้หรือไม่ เพียงใด

๓. เป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์และครูที่สอนวิชาต่าง ๆ ในการร่วมมือกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด

๔. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียน บรรณารักษ์และครู เห็นความสำคัญและคุณค่าของห้องสมุดที่มีต่อการเรียนการสอน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่มคือ

๑.๑ กลุ่มทดลอง จำนวน ๓๐ คน เป็นกลุ่มที่เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอน

๑.๒ กลุ่มควบคุม จำนวน ๓๐ คน เป็นกลุ่มที่เรียนโดยการสอนตามปกติ

๑.๓ กลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน ๓๐ คน เป็นกลุ่มที่เรียนทั้งวิธีใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีสอนตามปกติ

๒. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

๒.๑ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ใช้เวลาทดลองสอนกลุ่มละ ๕ คาบ คาบละ ๕๐ นาที

๒.๒ กลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ใช้เวลาทดลองสอนโดยวิธีห้องสมุดในการสอน ๓ คาบ และวิธีสอนตามปกติ ๓ คาบ

๓. เนื้อหา เนื้อหาที่นำมาใช้ทดลอง เป็นเนื้อหาวิชาสุขศึกษา (พ ๓๐๕) ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการพุทธศักราช ๒๕๒๑ เรื่อง "โรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด" ได้แก่ โรคในช่องปาก โรคหัวใจ และโรคมะเร็ง

๔. ผู้สอน

๔.๑ ครูที่สอนวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนสายน้ำผึ้ง ซึ่งเป็นผู้สอนทั้งกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

๔. ตัวแปร

๔.๑ ตัวแปรอิสระ

๔.๑.๑ การใช้ห้องสมุดในการสอน

๔.๑.๒ การสอนตามปกติ

๔.๒ ตัวแปรตาม

๔.๒.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๔.๒.๒ ความคงทนในการเรียนรู้

๔.๒.๓ ความพึงพอใจในการเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. การใช้ห้องสมุดในการสอน หมายถึง การสอนที่ครูผู้สอนและบรรณารักษ์ร่วมกัน เตรียมการสอนและจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน ซึ่งครูผู้สอนจะบรรยายให้ความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียน เป็นแนวทางก่อน แล้วจึงกำหนดให้นักเรียนค้นคว้าและร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับเนื้อหานั้นจากห้องสมุด

๒. การสอนตามปกติ หมายถึง การเรียนการสอนที่ดำเนินไปตามแผนการเรียน โครงการสอน และคู่มือครูตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ซึ่งใช้วิธีบรรยายอธิบาย ชักถาม ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในหัวข้อที่ครูกำหนดให้ และให้นักเรียนทำกิจกรรมตามความเหมาะสม

๓. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง ในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มคือ

๓.๑ กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอน

๓.๒ กลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่เรียนโดยการสอนตามปกติ

๓.๓ กลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นกลุ่มที่เรียนทั้งการใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีสอนตามปกติ

๔. วิชาสุขศึกษา หมายถึง วิชาสุขศึกษา (พ ๓๐๕) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ ของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง

"โรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด" ได้แก่ โรคในช่องปาก โรคหัวใจ และโรคมะเร็ง

๕. แบบทดสอบ หมายถึง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขภาพ
(พ ๓๐๕) เรื่อง "โรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด" ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น

๖. กิจกรรมห้องสมุด หมายถึง กิจกรรมที่บรรณารักษ์จัดขึ้นตามความต้องการของครูหรือตามที่บรรณารักษ์เห็นว่า เหมาะสมตามเนื้อหาในบทเรียนนั้น ๆ เพื่อการค้นคว้าของนักเรียน เช่น การจัดเตรียม หนังสือ วารสาร และเอกสารต่าง ๆ รวมทั้ง สื่อทัศนวัสดุ การจัดนิทรรศการ การทนายปัญหา การฉายสไลด์หรือภาพยนตร์ เป็นต้น

๗. แผนการสอน หมายถึง รายละเอียดของการแบ่ง เนื้อหาของกลุ่มต่าง ๆ ออกเป็น เรื่อง หรือตอน เพื่อนำไปสอน โดยกำหนดความคิดรวบยอด จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรมการเรียน สื่อการเรียน และการประเมินผล เพื่อเป็นการแนวทางการสอนของครู โดยผู้วิจัย เป็นผู้สร้างขึ้น

๘. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ที่ตอบได้คะแนนมากถือว่าเป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนผู้ที่ตอบได้คะแนนน้อยถือว่าเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

๙. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ผลการเรียนรู้หรือคะแนนที่นักเรียนทำได้จากการตอบแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยทำการทดสอบหลังจากการเรียนการสอนจบแล้ว ๒ สัปดาห์

๑๐. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือความนิยมชมชอบของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ โดยวัดจากคะแนนแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นชนิดมาตราส่วนประเมินค่า

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ห้องสมุดกับการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนจำเป็นจะต้องให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจและมีประสบการณ์อย่างกว้างขวางมากที่สุด ดังนั้นกิจกรรมการสอนโดยครูบรรยาย นักเรียนเป็นผู้ฟัง และจดจะต้องลดลง เพราะครูมิใช่เป็นลัทธิพหุ ครูต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับนักเรียน และแม้ว่าครูจะรู้ในวิชาต่าง ๆ เป็นอย่างดีในบางเรื่อง แต่การสอนก็ควรมุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่คงทนติดตัว การเรียนรู้ตามแนวนี้จำเป็นต้องมีแหล่งวิชาที่จะให้นักเรียนได้อ่านค้นคว้าคือ ห้องสมุดนั่นเอง (พวา พันธุ์เมฆา ๒๕๒๕ : ๖) ทั้งนี้เพราะห้องสมุดเป็นสถานที่รวบรวมหนังสือ เอกสารสิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทุกสาขาวิชาในหลักสูตรตามระดับการศึกษาของโรงเรียนนั้น ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการเรียนของนักเรียนและการสอนของครู ห้องสมุดโรงเรียนจึงเปรียบเสมือน "ศูนย์การเรียนรู้" (Learning Resource Centers) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน (คุณัญจวน อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนากกร ๒๕๒๔ : ๑๖) ดังนั้นห้องสมุดจึงเป็นประโยชน์ต่อการเรียนจนกลายเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่จะขาดเสียมิได้ ก่อนนี้เคยถือว่าตำราสำคัญกว่าวิธีสอน แต่ปัจจุบันได้มีการคิดค้นหาวิธีสอนใหม่ ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น และวิธีสอนแผนใหม่ต้องอาศัยอุปกรณ์การสอนอย่างมากเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็ว ห้องสมุดจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้น เพราะเป็นที่ซึ่งนักเรียนมีโอกาสศึกษาหาความรู้ได้เต็มที่ (Douglass . 1961 : 13 - 15)

ในการใช้ห้องสมุดส่งเสริมการเรียนการสอนนั้น ครูสามารถที่จะนำห้องสมุดมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนได้มาก ช่วยให้เด็กได้ความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้นทั้งยังสามารถฝึกนิสัยที่ต้งามให้แก่เด็กนักเรียนได้ด้วย ดังที่ รุ่ง โรจนมณี (รุ่ง โรจนมณี ๒๕๒๓ : ๒๔ - ๒๖)

ได้กล่าวถึงการนำห้องสมุดมาใช้ในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

๑. ครูนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียน เพื่อลดกิจกรรมการบอกให้นักเรียนจำน้อยลงไป อาจใช้วิธีกำหนดเรื่องให้นักเรียนไปทำรายงานจากเรื่องที่กำหนดให้อ่าน หรือให้อ่านมาเพื่อร่วมอภิปรายในชั้น

๒. ครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดให้นักเรียนอ่าน หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน อาจด้วยสาเหตุมาจากเวลาเรียนจำกัด แต่ต้องการให้นักเรียนได้มีความรู้กว้างขวางขึ้นอีก

๓. ห้องสมุดยังสามารถช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยการจัดกิจกรรมของห้องสมุดให้สัมพันธ์เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน และอาจจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

การนำห้องสมุดมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนยังไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการ ทั้งนี้เพราะจากสาเหตุดังต่อไปนี้ (รุ่ง โรจน์มณี ๒๕๒๓ : ๒๙)

๑. ครูยังยึดมั่นอยู่กับการสอนแบบบรรยาย อธิบายให้นักเรียนฟัง และจดจำ ครูส่วนใหญ่เห็นว่าการสอนโดยวิธีอื่นยุ่งยากในการปฏิบัติ จึงทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับห้องสมุดน้อยมาก

๒. เจ้าหน้าที่หรือบรรณารักษ์ห้องสมุด ยังไม่เข้าใจว่าห้องสมุดสามารถช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนได้ และต้องดำเนินการควบคู่กันไป ยังถือว่าห้องสมุดเป็นที่รวบรวมหนังสือไว้ให้ครูและนักเรียนได้เข้าอ่านอย่างเสรีเท่านั้น

๓. ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่เห็นความสำคัญของห้องสมุด จึงไม่สนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด

นอกจากนี้จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา และวิธีปฏิบัติในการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนของ มัลเลน (Mullen, 1967 : 400A - 501A) พบว่า

๑. องค์ประกอบสำคัญที่เป็นปัญหาในการใช้ห้องสมุดประกอบการสอนคือความช่วยเหลือจากอาจารย์ใหญ่ บรรณารักษ์ ครู งบประมาณ บริการด้านการสอน ความช่วยเหลือจากฝ่าย

การศึกษาของรัฐ จำนวนวัสดุประกอบการสอน วิธีสอนและสถานที่

๒. มีครูจำนวนน้อยที่ใช้ห้องสมุดในการสอน
๓. โดยทั่ว ๆ ไปครูและบรรณารักษ์ไม่ได้เตรียมการสอนร่วมกัน
๔. งานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำ ส่วนมากไม่จำเป็นต้องอาศัยการค้นคว้า

จากห้องสมุด

จะเห็นได้ว่าห้องสมุดมีความสำคัญและ เกี่ยวข้องกับการ เรียนการสอนโดยตรง ฉะนั้น หากมีการร่วมมือประสานสัมพันธ์กันระหว่างครูผู้สอนกับบรรณารักษ์ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียน โดยส่งเสริมให้นำห้องสมุดมาใช้ประโยชน์ในการ เรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น ก็จะทำให้ประสบผล สำเร็จทางการศึกษา นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากการใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งความรู้

การใช้ห้องสมุดในการสอน

คุณรักษา อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนากร ได้ให้ความหมายของการใช้ห้องสมุด ในการสอนว่า เป็นการสอนที่ครูผู้สอนไม่ได้ใช้วิธีบรรยายหรือให้อ่านจากตำราแต่อย่างใด แต่ เป็นการสอนด้วยการบรรยายให้ความรู้เป็นพื้นฐาน แล้วแนะให้นักเรียนรู้จักติดต่อหาความรู้เพิ่มเติม ด้วยการอ่าน ค้นคว้าจากหนังสืออื่น ๆ นอกจากตำราเรียนและจากโสตทัศนวัสดุเท่าที่หาได้ ทั้ง นี้เพื่อให้เกิดความสามารถในการพิจารณา "กรอง" ความรู้และเจตคติ ความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ ได้อ่านและได้ฟังมา เพื่อให้เกิดความสามารถวินิจฉัยได้ในการ เลือก เชื่อหรือ เลือกรับความรู้ในกาล ต่อไปข้างหน้า (คุณรักษา อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนากร ๒๕๒๔ : ๑๑๔) นอกจากนี้ นีฮาร์เปอร์ได้กล่าวว่า ในการสอนวิชาใด ๆ ก็ตามการสอนโดยการใช้ห้องสมุดและห้องปฏิบัติการ จะเป็นวิธีสอนที่ได้ผลเต็มที่ที่สุด (Harper, 1965 : 126) และเป็นโครงการสอนที่ใช้ได้กับทุกวิชา ที่มีอยู่ในหลักสูตรหรือที่มีสอนอยู่ในโรงเรียนไม่จำกัดเฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่งเท่านั้น (ทรงสนธิยา กลยานมิตร และ มีลลิกา วิสุททิกุล ๒๕๐๔ : ๔๕) ดังนั้นการใช้ห้องสมุดในการสอนจึงเป็นกระบวนการสอนที่ ครู บรรณารักษ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการเตรียมการสอน โดยศึกษาจุดมุ่งหมาย เนื้อหา ขอบเขตวิชา แล้วจัดเตรียมกิจกรรมห้องสมุดด้านต่าง ๆ ให้นักเรียนมาร่วมกิจกรรม ครูผู้สอนจะเป็น เพียงผู้แนะแนว บรรยายให้ความรู้พื้นฐานเป็นแนวทาง แล้วจึงให้นักเรียนไป

ค้นคว้า อ่าน หรือร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น นักเรียนจะได้ความรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยผ่านจากกิจกรรมเหล่านั้น (พวา พันธุ์เมฆา ๒๕๒๕ : ๔๘)

ประโยชน์ของการใช้ห้องสมุดในการสอน

จุฬามาศ สุวรรณโครธ (จุฬามาศ สุวรรณโครธ ๒๕๑๔ : ๔๔) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้ห้องสมุดในการสอนไว้ดังนี้

๑. นักเรียนได้มีโอกาสใช้ห้องสมุดอยู่เสมอ เป็นการฝึกทักษะการใช้ห้องสมุดจนชินเป็นนิสัย

๒. ครูไม่เหนื่อยมาก คือไม่ต้องพูดอธิบายมาก ให้นักเรียนค้นคว้ามารายงาน ชักถามถกเถียงกัน ครูมีหน้าที่เพิ่มเติมส่วนที่ขาด ครูจึง เปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นเพียงผู้แนะนำชี้แจง เท่านั้น

๓. ฝึกให้นักเรียนเป็นนักค้นคว้า และนักอ่าน มีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า เมื่อมีปัญหาในด้านการเรียนหรือส่วนตัวก็รู้จักหาคำตอบหรือแก้ปัญหาด้วยการค้นคว้าจากหนังสือได้

๔. เป็นการฝึกประชาธิปไตยแก่นักเรียน เพราะการที่ครูให้งานนักเรียนค้นคว้าแต่ละ เรื่องนั้น ครูมักจะให้เป็นกลุ่ม ฉะนั้นทุกคนจะต้องร่วมมือกันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย และร่วมกันออกความคิดเห็น มีการโต้เถียงกันด้วยเหตุผล จึงถือว่าเป็นการฝึกประชาธิปไตยได้วิธีหนึ่ง

๕. ฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพราะนักเรียนจะต้องค้นคว้างานให้ทันตามเป้าหมาย และเมื่อนักเรียนอ่านหนังสือจนชินเป็นนิสัยแล้ว ก็ใช้เวลาว่างอ่านหนังสือในห้องสมุดได้

๖. เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อของนักเรียน เพราะการศึกษาในสถาบันชั้นสูงขึ้นไป แนวโน้มในการให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดมากขึ้น ฉะนั้นการสอนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนในระดับสูงได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ พวา พันธุ์เมฆา (พวา พันธุ์เมฆา ๒๕๒๕ : ๔๘) กล่าวถึงการใช้ห้องสมุดในการสอนว่า การใช้ห้องสมุดในการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่คงทนถาวร และเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัยของแต่ละคน นักเรียนที่เรียนเก่งก็สามารถเรียนรู้ได้มากเท่าที่เขาต้องการ ส่วน

นักเรียนที่มีสติปัญญาระดับปานกลางก็จะเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เป็นอย่างน้อย

ขั้นตอนของการใช้ห้องสมุดในการสอน

คุณัญจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนากกร (คุณัญจวน อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนากกร ๒๕๒๔ : ๑๑๔ - ๑๒๒) กับ บงกชพร ศรีสุขใส (บงกชพร ศรีสุขใส ๒๕๒๓ : ๒๖ - ๒๘) ได้เสนอขั้นตอนการใช้ห้องสมุดในการสอนดังนี้

การเตรียมตัวและดำเนินการในฝ่ายครู

ก. เมื่อพานักเรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดพร้อมกันทั้งชั้น

๑. อ่านหลักสูตร ประมวลการสอน และหนังสือตำราเรียน ในวิชานั้น ๆ โดยตลอด แล้วพิจารณาว่าตามหลักสูตรประมวลการสอนที่กล่าวถึงวิชานั้น ๆ มีบทเรียนตอนใดที่ควรสอนโดยใช้ห้องสมุด คือให้นักเรียนไปค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดได้บ้าง เพื่อให้นักเรียนเข้าใจดีขึ้น ได้ความรู้กว้างขวางขึ้น และรู้จักหาความรู้ในวิชานั้นต่อไป

๒. เมื่อตัดสินใจแล้วว่า จะต้องการสอนโดยใช้ห้องสมุดในเรื่องใดแน่ ก็ควรกำหนดขั้นตอนของการสอนว่า

- ๒.๑ เนื้อความตอนใดจะเสนอด้วยการบรรยาย เพื่อเป็นการปูพื้นความรู้
- ๒.๒ ตอนใดจะให้ไปศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดและจะให้ค้นอะไรบ้าง ด้วยวิธีใด
- ๒.๓ จะต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจในจุดประสงค์และวิธีการค้นคว้าอย่างไร

บ้าง และต้องการผลของการค้นคว้าให้เป็นอย่างไร

๒.๔ กำหนดวัน เวลาที่จะเข้าค้นคว้าในห้องสมุดและนัดหมายให้นักเรียนได้ทราบล่วงหน้า เพื่อเตรียมตัว

๒.๕ แจ้งให้บรรณารักษ์ได้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ สัปดาห์ พร้อมทั้งให้ครูกำหนดการที่จะสอนโดยให้ค้นคว้าในห้องสมุด

๒.๖ ปฐกษากับบรรณารักษ์ในการจัดเตรียมหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจนกฤตภาคและโสตทัศนวัสดุที่ควรนำมาใช้ในการประกอบการค้นคว้า

๒.๗ ขอให้บรรณารักษ์ช่วยจัดอุปกรณ์ตามข้อ ๒.๖ ให้พร้อมตามกำหนดวัน เวลาที่จะนำนักเรียนไปยังห้องสมุด และครูควรได้ศึกษาหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ นั้นล่วงหน้า

๒.๘ ถ้านักเรียนไม่สามารถจะศึกษาค้นคว้าได้เสร็จภายในกำหนดเวลานั้น ก็ขอให้บรรณารักษ์ได้เตรียมหนังสือตามข้อ ๒.๖ นั้นไว้ เฉพาะเพื่อให้ นักเรียนได้มาขอศึกษาต่อไปตามกำหนด เวลาที่จะตกลงกัน

๒.๙ ถ้าต้องการให้บรรณารักษ์ให้ความร่วมมืออย่างอื่น เช่น จัดนิทรรศการ ช่วยแนะนำหนังสือ ทำบรรณานุกรมหรือกิจกรรมอื่น ๆ ก็แจ้งให้บรรณารักษ์ทราบ

๒.๑๐ เมื่อได้เตรียมตัวทุกอย่างพร้อมแล้ว เมื่อถึงเวลาที่กำหนดก็พานักเรียนเข้าไปค้นคว้าในห้องสมุด โดยครูจะต้องอยู่กับนักเรียนในระหว่าง เวลาค้นคว้านั้น เพื่อให้การแนะนำ และดูว่านักเรียนสามารถค้นคว้าได้สำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่

๒.๑๑ ถ้าหากไม่สำเร็จ ก็ต้องแนะนำให้ นักเรียนทำงานต่อ และขอความร่วมมือจากบรรณารักษ์ตามข้อ ๒.๘

๒.๑๒ เมื่อค้นคว้าเสร็จแล้วต้องมีการรายงานผลหรือสรุปผลของการค้นคว้านั้น เพื่อจะได้พิจารณาว่า การค้นคว้านั้นได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่

ข. เมื่อกำหนด เรื่องให้นักเรียนไปค้นคว้าด้วยตนเอง

๑. กำหนด เรื่องที่จะให้ค้นคว้า จุดมุ่งหมายและขั้นตอนของการค้นคว้า

๒. ปรีกษาบรรณารักษ์ในเรื่องการจัดหาหนังสือ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ตลอดจน ไลทัทสน์วัสดุอุปกรณ์

๓. ขอให้บรรณารักษ์ช่วยทำบรรณานุกรมหนังสือและอุปกรณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้ง จัดเตรียมหนังสืออุปกรณ์ เหล่านั้นไว้เฉพาะสำหรับให้นักเรียนในชั้นที่กำหนดมาศึกษา ค้นคว้าตาม ระยะ เวลาที่ตกลงกัน

๔. อธิบายให้นักเรียนเข้าใจวิธีการค้นคว้า ควรแยกกันค้นคว้าเป็นรายบุคคลบ้าง เป็นกลุ่มบ้าง ต้องมีหัวข้อการค้นคว้าของกลุ่มให้แน่นอนด้วย

๕. ทำรายชื่อหนังสือ บรรณานุกรม และอุปกรณ์อื่น ๆ ให้ทราบ และให้ทราบด้วยว่าจะไปขอใช้สิ่ง เหล่านั้นได้อย่างไร

๖. กำหนดวัน เวลา สำหรับรายงานผลการศึกษาค้นคว้าและอธิบายวิธีการ รายงานผลการศึกษาค้นคว้าว่าควรแบ่งงานกันอย่างไร จึงจะให้เสร็จได้ เรียบร้อยภายใน เวลาที่กำหนด

๗. หากครูต้องการทดสอบผลการค้นคว้าด้วยก็ย่อมทำได้

การเตรียมตัวและการดำเนินงานในฝ่ายบรรณารักษ์

๑. อ่านหลักสูตร ประมวลการสอนของระดับชั้นต่าง ๆ และวิชาต่าง ๆ ให้ถี่ถ้วนที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อว่าเมื่อถึงเวลาที่ครูมาปรึกษาเกี่ยวกับการสอนโดยใช้ห้องสมุด บรรณารักษ์จะสามารถให้คำชี้แจง หรือเข้าใจในความต้องการของครูได้รวดเร็ว
๒. อ่านกำหนดการสอนที่ครูเตรียมมาให้เข้าใจ และพิจารณาว่าควรจะได้จัดเตรียมหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ หรือวัสดุทัศนวัสดุอะไรบ้าง เช่น จัดเตรียม หนังสือ จุลสาร เอกสาร หนังสือพิมพ์ แผนที่ ตาราง แผนภูมิ สไลด์ ภาพยนตร์ ฯลฯ
๓. จัดเตรียมหนังสือและอุปกรณ์ตามข้อ ๒ ให้เรียบร้อย หากที่ห้องสมุดไม่มี ก็ควรพยายามติดต่อขอยืมจากที่อื่นหรือจัดซื้อ เท่าที่จำเป็น
๔. จัดทำบรรณานุกรมหนังสือและรายการอุปกรณ์ที่จะใช้ ส่งให้แก่ครูได้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้ครูได้ไปสำรวจดูหนังสือและอุปกรณ์เหล่านั้นก่อนเวลาและนำไปอธิบายให้นักเรียนเข้าใจต่อไป
๕. จัดเตรียมหนังสือ อุปกรณ์ตามข้อ ๓ ไว้ตามที่ครูขอร้อง เช่น เตรียมไว้เฉพาะสำหรับให้นักเรียนในวิชานั้นได้ใช้ตามที่ตกลงกัน
๖. จัดเตรียมกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าวิชานั้น ให้เป็นที่น่าสนใจแก่นักเรียนยิ่งขึ้น เช่น
 - ๖.๑ การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอน
 - ๖.๒ จัดทำกฤตภาคเกี่ยวกับเรื่องนั้นเพิ่มขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้าอย่างกว้างขวาง
 - ๖.๓ จัดให้มีปฐกถาเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ
 - ๖.๔ จัดให้มีการโต้วาที
 - ๖.๕ จัดให้มีการอภิปราย
 - ๖.๖ จัดให้มีการแสดงละครประกอบ
 - ๖.๗ จัดให้มีการประกวดท่องโคลง เขียนจดหมาย อ่านหนังสือ

ทำสมุดภาพ ฯลฯ

๖.๘ จัดให้นักเรียนร้องเพลงเกี่ยวกับบทเรียนนั้น ๆ เป็นการผ่อนคลาย
ความตึงเครียด จากการเรียนภาควิชาการ

๖.๙ จัดให้มีการเล่านิทานประกอบการเรียน

๖.๑๐ จัดให้มีการเล่าเรื่องในหนังสือ เกี่ยวกับบทเรียนนั้น ๆ

๖.๑๑ จัดให้มีการท่ายืดเหยียดเกี่ยวกับบทเรียนนั้น

๖.๑๒ จัดให้มีการวิจารณ์หนังสือ เกี่ยวกับบทเรียนนั้น

๖.๑๓ อาจจัดให้มีการฉายสไลด์ ภาพยนตร์ หรือภาพยนตร์ประกอบเรื่องนั้น ๆ

๖.๑๔ อาจจะจัดให้มีการเปิด เทปหรือแผ่นเสียงประกอบบทเรียนนั้น

๖.๑๕ บางบทเรียนอาจจะจัดการออกรายการวิทยุกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ได้

๖.๑๖ อาจจัดรายการแสดงหุ่นประกอบบทเรียน

๗. จัดสถานที่ห้องสมุดให้พร้อมสำหรับการค้นคว้า โดยการให้ความสะดวกทั้งในเรื่องโต๊ะ
เก้าอี้ และการหยิบใช้หนังสือและอุปกรณ์

๘. ช่วยอธิบายหรือแนะนำแก่นักเรียนในการค้นคว้า ตามที่ได้รับการขอร้องจากครู

๙. เพื่อให้การจัดเตรียมการสอนโดยใช้ห้องสมุดดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรณารักษ์
ควรส่ง "ตารางความต้องการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า" ให้ครูทุกคนได้กรอกล่วงหน้าไม่น้อย
กว่า ๒ สัปดาห์ ลงในช่องวันเวลาที่ต้องการพานักเรียนไปค้นคว้าเพื่อบรรณารักษ์จะได้ทราบล่วงหน้า
และทราบความต้องการของครูที่จะพานักเรียนเข้าไปค้นคว้าในห้องสมุด จะได้ไม่สับสนและ
เกิดปัญหาภายหลัง

การสอนและปัญหาการสอนวิชาสุขศึกษา

วิชาสุขศึกษา คือ การศึกษาแขนงหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง และ
การใช้ผลิตภัณฑ์ทางสุขภาพอย่างถูกต้อง ตลอดจนการมีสุขปฏิบัติ และการมีทัศนคติที่ดี
(Good. 1973 : 277) สุขศึกษาเป็นกระบวนการและวิธีการศึกษาที่จะทำให้ประชาชนได้
รู้จักเกี่ยวกับการป้องกันโรค และส่งเสริมสุขภาพสร้างเจตคติในทางรับผิดชอบ พร้อมทั้ง
เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่นำไปสู่การเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี (มานี ชูไทย ๒๕๒๓ : ๔)

แต่ในแง่ปฏิบัติประชาชนยังขาดสุขนิสัยและสุขปฏิบัติที่ดี ทำให้เกิดความเจ็บไข้ได้ป่วยหรือความพิการได้ทั้งทางร่างกายและจิตใจ หรือไม่ก็ทำให้ประชาชนจำนวนไม่น้อยต้องเสียชีวิตไป (สุชาติ โสมประยูร ๒๕๒๐ : ๒๒ - ๒๓) การที่จะให้ประชาชนเข้าใจเรื่องสุขศึกษาอย่างถูกต้องทั้งทางทฤษฎีและทางการปฏิบัตินั้น โรงเรียนจึงเป็นสถาบันสำคัญที่จะต้องให้การศึกษาด้านนี้อย่างจริงจัง

แต่การสอนสุขศึกษาเท่าที่ผ่านมา ไม่บรรลุผลตามความมุ่งหมายเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่วิชานี้มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันอย่างยิ่ง เกี่ยวกับปัญหาการสอนสุขศึกษา ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

นฤมล ไวยไอรส (นฤมล ไวยไอรส ๒๕๒๒ : ข - ค) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน เขตอำเภอมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๕๒๑ ผลการวิจัยพบว่าครูไม่ค่อยหาความรู้เพิ่มเติม เวลาสอนก็ไม่ค่อยใช้อุปกรณ์ในการช่วยสอน หรือจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วม ครูส่วนใหญ่ได้รับมอบหมายให้สอนและต้องสอนหลายชั่วโมง หลายวิชามากเกินไป เมื่อมีปัญหาครูก็พยายามแก้ปัญหาเอง และพบว่าอุปกรณ์การสอนยังไม่เพียงพอ

ในปีเดียวกัน ปานตา อินทร (ปานตา อินทร ๒๕๒๒ : ข) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน เขตอำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. ๒๕๒๑ พบว่า ในขณะที่ครูสอนไม่ค่อยใช้อุปกรณ์การสอนและไม่หาความรู้ใหม่ ๆ มาเสริมบทเรียน ครูได้รับมอบหมายให้สอนนักเรียนหลายชั้น หลายวิชา จำนวนนักเรียนในห้องที่สอนมากเกินไป

ต่อมาหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (กรมพลศึกษา ๒๕๒๕ : ๓๐ - ๓๓) ได้ศึกษาการดำเนินการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อที่จะทราบปัญหาและอุปสรรคที่มีส่วนทำให้การสอนพลศึกษา สุขศึกษา ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร รวมทั้งทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ผู้สอนวิชาพลศึกษาและสุขศึกษาว่ามีปัญหาอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า ทางด้านการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษานั้น ส่วนใหญ่ครูสุขศึกษาใช้วิธีสอนแบบบรรยาย

เป็นหลัก สำหรับปัญหาหรืออุปสรรคในการสอนลูกศึกษา ส่วนใหญ่ระบุว่า เนื่องจากขาดอุปกรณ์การสอน และครูสอนลูกศึกษาได้ให้ข้อ เสนอแนะว่าควรให้มีการอบรมครูผู้สอนวิชาลูกศึกษาอย่างทั่วถึงและเป็นประจำ และทางหน่วยศึกษานิเทศก์ควรรวบรวมเอกสารใหม่ ๆ ตำราที่มีมาตรฐานหรือรายชื่อแห่งประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่แก่ครูผู้สอน

ความคงทนในการจำ

การศึกษาการเรียนรู้และการจำไม่อาจจะแยกออกจากกันได้ ในการศึกษาการเรียนรู้ ความจำต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับ และในการศึกษาความจำการเรียนรู้มักจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับด้วยกัน (ชัยพร วิชชาวุธ ๒๕๒๐ : ๓๖) ถ้าหากเรียนไปแล้วความจำในสิ่งที่เรียนสูญเสียทันทีที่เรียนรู้ได้ผลลัพธ์ ก็หมายถึงยังไม่ได้เรียนรู้มันเอง ดังนั้น ความจำจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนรู้ (จำเนียร ช่วงโชติ ๒๕๒๐ : ๑๑) ทั้งนี้เพราะจะต้องนำประสบการณ์เก่า ๆ ที่ได้เรียนรู้อยู่แล้ว และได้จดจำไว้มาใช้ในการเรียนรู้เรื่องใหม่ ซึ่งครูมักประสบปัญหาอยู่เสมอว่าทำอย่างไร เด็กจึงจะจดจำสิ่งที่เรียนรู้อย่างรวดเร็ว และจำได้อย่างยาวนานจากความสัมพันธ์แบบแน่นของการเรียนรู้ การจำและการลืม จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งของครูที่จะต้องศึกษาให้รู้เกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะของการจำ และการลืมอย่างแจ่มแจ้ง เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ (อบรม สันติบาล ม.ป.ป. : ๑๓๔) ทั้งนี้ครูควรสอนให้นักเรียนรู้จักจำเนื้อหาที่เรียนอย่างถูกต้อง จะช่วยให้การสอนในโรงเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น (เสาวณี กุณาวัฒนาวุฒิ ๒๕๑๗ : ๗๔)

การจำเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิต เช่นเดียวกับ ความรู้สึก การรับรู้ ความชอบ การจินตนาการ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นถือเป็นพฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นมีอาจจะสังเกตได้โดยตรง (ชัยพร วิชชาวุธ ๒๕๒๐ : ๑) และการจำเป็นความสามารถทางสมองที่เก็บสะสม (Retention) ในสิ่งที่ได้เรียนรู้อยู่แล้วและสามารถระลึกได้ (Recall) และสามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างถูกต้อง หรือสามารถทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยประหยัดเวลาและพลังงาน (สุณีย์ ชีรดากร ๒๕๒๔ : ๑๔๗)

การที่จะจดจำสิ่งที่เรียนได้มากนักน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญคือ กระบวนการเรียนรู้ซึ่ง กาเย่ (Gagne, 1970 : 70 - 71) ได้อธิบายขั้นตอนของกระบวนการเรียนรู้และการจำไว้ดังนี้

๑. ขั้นสร้างความเข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นสิ่งเร้า
๒. ขั้นเรียนรู้ ในขั้นนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเป็นความสามารถอย่างใหม่ขึ้น
๓. ขั้นเก็บไว้ในความจำ คือ การนำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปเก็บไว้ในส่วนของความจำ เป็นช่วงเวลาหนึ่ง
๔. ขั้นการรื้อฟื้น คือการเอาสิ่งที่เรียนไปแล้วและเก็บเอาไว้มันออกมาในลักษณะของการกระทำที่สังเกตได้

ขั้นตอนต่าง ๆ จะเกิดขึ้นใกล้เคียงกัน ขั้นที่ ๑ และขั้นที่ ๒ อาจจะพิจารณารวมกันเป็นสภาพการเรียนรู้ ส่วนขั้นที่ ๓ และขั้นที่ ๔ เป็นสภาพของการจำ

การจำจะต้องมีระบบเพื่อช่วยในการจำ ระบบความจำของคนแยกออกเป็น ๓ ระบบคือ

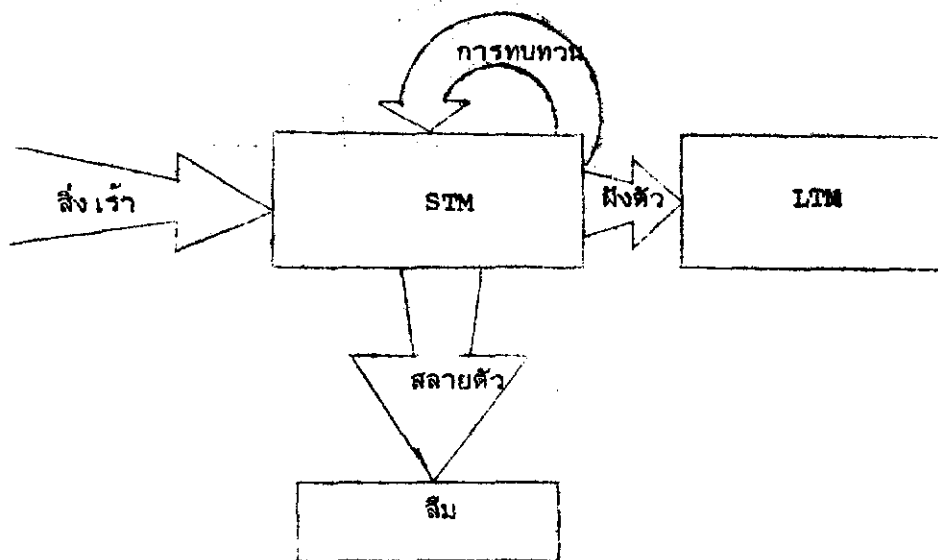
๑. ระบบความจำการรู้สึกสัมผัส (Sensory memory)
๒. ระบบความจำระยะสั้น (Short - term memory ย่อว่า STM)
๓. ระบบความจำระยะยาว (Long - term memory. ย่อว่า LTM)

(กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ ๒๕๒๔ : ๒๔๐ - ๒๔๑)

ทั้งระบบความจำระยะสั้นและระบบความจำระยะยาว ต่างก็เป็นความจำที่เกิดขึ้นหลังจากที่สิ่งเร้าได้ผ่านการเรียนรู้แล้ว ความจำแบบนี้ถือว่าเป็นความจำหลังการรับรู้ (Post - perceptual memory) แตกต่างจากความจำก่อนการรับรู้ ซึ่งรู้ในรูปของสารในระบบประสาทรู้สึกสัมผัส เกี่ยวกับเรื่องความจำนี้ได้มีผู้สร้างทฤษฎีความจำเพื่ออธิบายกระบวนการต่าง ๆ ในระบบความจำระยะสั้นและระบบความจำระยะยาวหลายทฤษฎี ทฤษฎีเหล่านี้มีชื่อเรียกว่า "ทฤษฎีความจำสองกระบวนการ" (Two - process Theory of Memory) มีอยู่ทฤษฎีหนึ่งเป็นที่น่าสนใจของตอนเป็นจำนวนมาก ทฤษฎีนี้สร้างโดย แอตกินสัน และ ชิฟฟริน (Atkinson and Shiffrin, 1968) มีใจความว่า

๑. ระบบความจำระยะสั้น เป็นความจำชั่วคราว
๒. สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในระบบความจำระยะสั้น ต้องรับการทบทวน
ตลอดเวลา มิฉะนั้น ความจำสิ่งนั้นจะสลายตัวไปอย่างรวดเร็ว
๓. การทบทวนนั้นไม่สามารถจะทบทวนทุกสิ่งทีเข้ามาอยู่ในระบบความจำ
ระยะสั้น ดังนั้นจำนวนสิ่งของที่เราระจำได้ใน ระบบความจำระยะสั้น จึงมีจำนวนจำกัด
๔. สิ่งใดก็ตามถ้าอยู่ในระบบความจำระยะสั้น เป็นระยะเวลาไม่นาน
สิ่งนั้นก็จะมีโอกาสฝังตัวใน ระบบความจำระยะยาว ยิ่งมาก
๕. ถ้าจำสิ่งใดไว้ในระบบความจำระยะยาว สิ่งนั้นก็จะติดอยู่ในความจำ
ตลอดไป (ชัยพร วิชาวุธ ๒๕๒๐ : ๙๐ - ๙๒)

กระบวนการของระบบความจำระยะสั้น กับกระบวนการของระบบความจำระยะยาว
อาจแยกเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

ภาพประกอบ ๑ แสดงทฤษฎีความจำสองกระบวนการ

ทั้งระบบความจำระยะสั้นและระบบความจำระยะยาว เป็นความจำหลังการรับรู้
 ดังนั้นความจำที่คงทนถาวรมากที่สุดคือแบบ ระบบความจำระยะยาว เพราะเป็นการรับรู้
 ที่ความจากประสบการณ์เดิมด้วยความเอาใจใส่ ตั้งใจของผู้เรียน (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์
 ๒๕๒๔ : ๒๕๑)

การนำทฤษฎีการจำมาประยุกต์ในการสอน ครูควรคำนึงและปฏิบัติดังนี้
 (อบรม ลินภิบาล ม.ป.ป. : ๑๔๒)

๑. ครูจัดบทเรียนที่มีความหมายต่อเด็ก ให้เด็กได้ทราบจุดประสงค์ของ
 การเรียน
๒. ครูจัดประสบการณ์ตรงให้แก่เด็กมากที่สุด ควรให้อุปกรณ์การสอนและ
 ให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
๓. ครูควรจัดการเรียนการสอนให้มีความแปลกใหม่น่าสนใจ
๔. ครูควรจัดเนื้อหาในการสอนให้เป็นตอน ๆ ให้พอเหมาะ อย่าให้
 มากเกินไป
๕. ควรให้เด็กมีเวลาพักผ่อนหลังจากการเรียนเรื่องหนึ่ง ๆ แล้ว
๖. ควรให้มีการทบทวนและฝึกอยู่เสมอ และควรกระทำให้มากพอ
๗. การสอนของครูให้นักเรียนได้เข้าใจแจ่มแจ้งจริง ๆ
๘. จัดกระบวนการสอนให้เป็นหมวดหมู่ มีระเบียบ มีความต่อเนื่อง
๙. ตารางสอนควรพิจารณาให้รอบคอบว่า ควรจัดอย่างไร เวลาใด
๑๐. ครูควรแนะนำวิธีการเรียนที่ได้ผลดีให้แก่เด็ก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

แฮสติง และ แทนเนอร์ (Hastings & Tanner. 1963 : 404 - 405) ได้ศึกษา
 ถึงอิทธิพลของการใช้ห้องสมุดที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษา โดยแบ่ง

นักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลอง ๔ กลุ่ม ให้เป็นกลุ่มทดลอง ๒ กลุ่ม และกลุ่มควบคุม

๒ กลุ่ม สำหรับกลุ่มทดลองจะใช้วิธีสอนโดยการใช้ห้องสมุด พบว่า

๑. นักเรียนในกลุ่มทดลองซึ่งเรียนโดยการใช้ห้องสมุดประกอบ จะได้ทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มอื่นที่ใช้ห้องสมุดประกอบการสอนน้อยลงตามอัตราการใช้ห้องสมุด

๒. นักเรียนในกลุ่มทดลองใช้วัสดุอ้างอิงในห้องสมุดประกอบการเรียน สามารถทำคะแนนในวิชาสะกดคำ (Spelling) ได้สูงกว่านักเรียนในกลุ่มอื่นอย่างเห็นได้ชัด

๓. การที่นักเรียนใช้ห้องสมุดประกอบการเรียน ทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ศัพท์จากเนื้อหาได้ดี

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ เดฮาร์ท (Dehart. 1964 : 2524A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการพิเศษและเทคนิคบางอย่างของห้องสมุดสำหรับการสอนภาษาอังกฤษ พบว่าบริการตอบคำถามและการจัดรวบรวมบรรณานุกรมในรายวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนจากห้องสมุด ซึ่งมีอาจารย์ภาษาอังกฤษและบรรณารักษ์ร่วมกันจัดให้ แตกต่างกับนักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญ

ปี ค.ศ. ๑๙๗๐ เจย์ (Jay. 1970 : 2413A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดเป็นอุปกรณ์การสอนชนิดหนึ่งในโรงเรียนมัธยม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดในโรงเรียนเป็นอุปกรณ์การสอน เพิ่มจากการใช้วัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่แล้ว จากการศึกษาทำให้ทราบว่า ทั้งครูและนักเรียนต้องให้ความร่วมมือกับห้องสมุดโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ด้วย ได้แก่ ครูไม่ควรสอนแต่เพียงในห้องเท่านั้น ควรมีเวลาสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย โดยเฉพาะกิจกรรมที่ต้องอาศัยการค้นคว้าจากห้องสมุด เช่น การมอบหมายให้นักเรียนไปค้นคว้า ควรจะกำหนดหัวเรื่องให้นักเรียนมีโอกาสเลือกได้มากที่สุด เมื่อมอบหมายให้นักเรียนทำเป็นกลุ่มครูควรเข้าไปสำรวจจุดหนึ่งสื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในห้องสมุดที่เห็นว่า เป็นประโยชน์และเกี่ยวข้องกับงานที่มอบหมาย เพื่อสำรวจความเพียงพอของข้อมูลต่าง ๆ ในห้องสมุด

✓ ในปีเดียวกัน เบ็คเกอร์ (Becker. 1970 : 2411A) ได้ศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนที่มีห้องสมุด และโรงเรียนที่ไม่มีห้องสมุด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะ เปรียบ เทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาว่า จะมีความแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ใช้นักเรียนชั้น ๔ ของโรงเรียนที่มีโครงการสอนการใช้ห้องสมุด ๑ ชั้น และโรงเรียนที่ไม่มีการสอนการใช้ห้องสมุด ๑ ชั้น ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้ห้องสมุดและการแนะนำของบรรณารักษ์ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการสอนโดยใช้ห้องสมุดยังทำให้ผู้สอนสามารถจัดหาวัสดุ และอุปกรณ์การสอนถูกต้องตามหลักสูตรตามความต้องการ

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๗๑ เฮล (Halo. 1971 : 75) ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของบริการห้องสมุดต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ๑๒ โรงเรียนมัธยมเครสวู้ค เวอร์จิเนีย โดยการ เปรียบ เทียบนักเรียนกลุ่มที่ใช้บริการห้องสมุดอย่างกว้างขวางและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้แนะนำ กับนักเรียนกลุ่มที่ไม่ใช้บริการห้องสมุดเพียงครั้งคราว ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้บริการห้องสมุดอย่างกว้างขวางนั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง

ผลงานวิจัยในประเทศ

บรรจง นิวาตะบุตร (บรรจง นิวาตะบุตร ๒๕๐๔ : ข) ได้ศึกษาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการสอนในระดับมัธยมศึกษา พบว่ามีการใช้หนังสือและวัสดุในห้องสมุดประกอบการสอนทั่วประเทศ ทั้งครูและนักเรียนส่วนมากมีความพอใจการสอนโดยวิธีนี้ แต่มีอุปสรรคดังนี้ ห้องสมุดมีหนังสือและวัสดุไม่เพียงพอ สถานที่คับแคบขาดวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญ และจำเป็น บรรณารักษ์ไม่มีวุฒิทางบรรณารักษ์ ความร่วมมือระหว่างบรรณารักษ์กับครูผู้สอนยังมีไม่เพียงพอ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดหาหนังสือและวัสดุห้องสมุดให้เพียงพอ ควรทำบัตรรายการให้สมบูรณ์ ควรจัดให้มีชั่วโมงห้องสมุดในตารางสอน และครูผู้สอนควรร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการวางแผนการสอนให้มากขึ้น

ต่อมาพันทิพา เมฆสมบูรณ์ (พันทิพา เมฆสมบูรณ์ ๒๕๐๔ : ข - ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลปรากฏว่า ครูและนักเรียนส่วนมากมีความ เห็นว่า ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

จำเป็นต้องใช้ห้องสมุดโรงเรียนเพิ่มเติมจากชั่วโมงสอนประมาณสัปดาห์ละ ๑-๓ ชั่วโมง ครูและนักเรียนส่วนมากเคยเรียนรู้หรือได้รับการอบรมวิธีการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้อง ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ห้องสมุดโรงเรียนในการสอนก็คือหนังสือและโสตทัศนศึกษามีจำนวนน้อย ไม่สอดคล้องกับผู้ใช้ ขาดการประสานงานระหว่างครูสังคมศึกษาและบรรณารักษ์ นอกจากนี้ การบริการของห้องสมุดยังต้องได้รับการปรับปรุงให้สะดวกรวดเร็วขึ้น

หลังจากนั้น สมจิต พรหมเทพ (สมจิต พรหมเทพ ๒๕๑๕ : ๔๐ - ๔๑) ได้ ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะ และความสามารถในการใช้ห้องสมุดของ นักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพมหานคร ซึ่งอยู่ในโครงการส่งเสริมการอ่าน และการสอน การใช้ห้องสมุด พบว่า

๑. ทักษะในการใช้ห้องสมุดมีส่วนช่วยให้นักเรียนทำคะแนนวิชาภาษาอังกฤษ และภาษาไทยได้ดีขึ้น แต่ไม่มีอิทธิพลต่อการเรียนโดยรวมและผลการเรียนวิชาสังคมศึกษา
๒. ทักษะ ความสามารถในการใช้ห้องสมุด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างเชื่อถือได้
๓. เกี่ยวกับครูและอาจารย์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า มีอยู่จำนวนน้อยที่ ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้า

สำหรับวิธีการสอนโดยใช้ห้องสมุดของครู อาจารย์ที่จัดให้นักเรียน ได้แก่

๑. แนะนำหนังสืออ่านประกอบในวิชาที่สอนให้แก่ นักเรียน
๒. ให้นักเรียนบางคนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วนำมาเล่าให้คนอื่นฟัง
๓. เล่าเรื่องเกี่ยวกับหนังสือที่แนะนำให้ฟัง
๔. ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากที่ได้สอนไปแล้ว หรือทำรายงาน
๕. แนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือบันเทิง

กิจกรรมที่บรรณารักษ์ร่วมมือในการสอนโดยใช้ห้องสมุดคือ

๑. จัดนิทรรศการ
๒. ช่วยเหลือในการค้นคว้าหนังสือในการสอนชั่วโมงที่นักเรียนเข้าไปใช้ห้องสมุด
๓. สอนและแนะนำวิธีอ่านหนังสือให้

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ (พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ ๒๕๑๔ : จ) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสาธิต ๕ แห่ง ในกรุงเทพมหานคร พบว่าประเภทของหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทยที่มีอยู่ในห้องสมุดที่ครูภาษาไทยชอบอ่านคือ เกร็ดความรู้และสารคดีที่เกี่ยวกับภาษาไทย นักเรียนส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือประเภทตำนานและนิทานพื้นเมือง ซึ่งเป็นหนังสืออ่านประกอบส่งเสริมความรู้ หมวดภาษาไทยในวิทยาวรรณคดีมากกว่าวิชาอื่น ครูและนักเรียนใช้บทความจากหนังสือพิมพ์วารสาร เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอน วิธีที่ครูส่วนใหญ่แนะนำให้นักเรียนใช้ห้องสมุดค้นคว้าประกอบการทำงานมากที่สุดคือ ให้ค้นคว้าและเขียนรายงาน สำหรับบริการของห้องสมุดที่จัดให้ครูและนักเรียนได้ทราบหนังสือใหม่ๆ ของห้องสมุด คือ จัดทำมุมหนังสือใหม่ในห้องสมุด นอกจากนี้ครูและนักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียนในค่านต่างๆ ได้แก่ สถานที่ หนังสือ อุปกรณ์ห้องสมุด ตลอดจนบริการของห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ใช้ประโยชน์จากห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เฉลิมศรี เดชระการ (เฉลิมศรี เดชระการ ๒๕๒๔ : ๖๑ - ๖๔) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา โครงการทดลองหลักสูตรพุทธศักราช ๒๕๒๑ พบว่า ครูและนักเรียนใช้ประโยชน์จากห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตมากที่สุด ซึ่งครูจะให้นักเรียนเขียนรายงาน โดยให้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดหลังจากได้สอนไปแล้ว สำหรับกิจกรรมห้องสมุดที่ครูและนักเรียน เห็นว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน คือ การจัดนิทรรศการ การแข่งขันตอบปัญหา และการฉายสไลด์ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูผู้สอนควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้มีโอกาสค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ให้หัวข้อรายงาน กำหนดหนังสือสำหรับอ่านประกอบวิชา เป็นต้น การที่ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนได้ค้นคว้าในห้องสมุดนั้น ควรแจ้งให้บรรณารักษ์ทราบล่วงหน้าว่าจะให้นักเรียนค้นคว้าในเรื่องอะไร เวลาใด เพื่อบรรณารักษ์จะได้จัดเตรียมหนังสือและวัสดุต่าง ๆ ไว้ให้พร้อม

จากผลการศึกษาดังกล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่า การใช้ประโยชน์จากห้องสมุด ประกอบการเรียนการสอนได้ผลดีกว่า ทำให้นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น ดังนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ประชิต ทองรัตน์ (ประชิต ทองรัตน์ ๒๕๒๕ : ๔๔ - ๔๖) ได้ศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ โดยแบ่ง นักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่เรียนโดย ใช้ห้องสมุดในการสอน ส่วนกลุ่มควบคุมเรียนโดยการสอนตามปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการ เรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ครูผู้สอน ควรร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และติดตามความเคลื่อนไหวของห้องสมุด อยู่เสมอ นอกจากนี้ควรใช้วิธีสอนโดยใช้ห้องสมุดให้มากยิ่งขึ้น เพราะการสอนแบบนี้ทำให้เกิดการเรียนได้ดี และ เป็นการฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง

จะเห็นว่าผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ยังไม่มีการศึกษาเกี่ยวกับการ ใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ความคงทนและความพึงพอใจในการเรียนรู้ระหว่างการใช้ห้องสมุดในการสอน กับการสอนตามปกติ

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติ
๒. นักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนมีความคงทนในการเรียนรู้ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติ
๓. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนสูงกว่า วิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียน
ที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ ของโรงเรียนสาธิตน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๐ คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีทั้งหมด ๑๔ ห้องเรียน แบ่งเป็น ๕
โปรแกรมเรียน ได้แก่

๑.๑	โปรแกรมเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์	๔ ห้องเรียน
๑.๒	โปรแกรมเรียนภาษาต่างประเทศ	๒ ห้องเรียน
๑.๓	โปรแกรมเรียนคหกรรมศาสตร์	๑ ห้องเรียน
๑.๔	โปรแกรมเรียนธุรกิจ	๔ ห้องเรียน
๑.๕	โปรแกรมเรียนทั่วไป	๑ ห้องเรียน

๒. จากโปรแกรมเรียนทั้ง ๕ โปรแกรมเรียนมีเพียง ๒ โปรแกรมเรียนที่มี
จำนวนห้องมากพอที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ คือ โปรแกรมเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ และ
โปรแกรมเรียนธุรกิจ การทดลองครั้งนี้ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างที่เรียนอยู่ในโปรแกรมเรียนเดียวกัน
ดังนั้นจึงใช้วิธีจับฉลากเลือกโปรแกรมเรียน และโปรแกรมเรียนที่ได้มาเป็นกลุ่มตัวอย่างคือ
โปรแกรมเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์

๓. จากโปรแกรมเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ ทั้ง ๔ ห้องเรียน นำมา
จับฉลากเพื่อเลือกกลุ่มตัวอย่างเพียง ๓ ห้องเรียนดังนี้

๓.๑ จับฉลากครั้งที่ ๑ ให้เป็นกลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่เรียนโดยใช้ห้องสมุด
ในการสอน

๓.๒ จัดฉากครั้งที่ ๒ ให้เป็นกลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่เรียนโดยการสอนตามปกติ

๓.๓ จัดฉากครั้งที่ ๓ ให้เป็นกลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นกลุ่มที่เรียนทั้งการใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีสอนตามปกติ

๔. แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนประมาณ ๔๔ คน ในจำนวนนี้จับฉลากเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพียงห้องละ ๓๐ คน

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการวิจัยที่เรียกว่า Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design

ตาราง ๑ แสดงแบบแผนการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
RE	O_1E	X	O_2E
RC	O_1C	$\sim X$	O_2C

R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
O_1	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง
O_2	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง
X	แทน	การจัดกระทำ
$\sim X$	แทน	ไม่มีการจัดกระทำ
E	แทน	กลุ่มทดลอง
C	แทน	กลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

๑. แผนการสอนและบันทึกการสอนโดยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน
๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๓. แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน

การสร้างแผนการสอนและบันทึกการสอนโดยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน

๑. ศึกษาวิธีการสอนโดยใช้ห้องสมุด ขั้นตอนการดำเนินการ พร้อมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ห้องสมุดสามารถจัดให้กับนักเรียนได้ โดยศึกษาจากวิธีการสอนการใช้ห้องสมุด ของ คุณรัฐจวน อินทรกำแหง (คุณรัฐจวน อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนกร ๒๕๒๔ : ๑๑๘ - ๑๔๘) และ ยงยุทธ ศรีสุขใส (ยงยุทธ ศรีสุขใส ๒๕๒๓ : ๒๖ - ๓๘)
๒. ศึกษาหลักสูตรและขอบเขต เนื้อหาวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จาก หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช ๒๕๒๑ และจากหนังสือเรียนวิชาสุขศึกษา (พ ๓๐๔) ของกระทรวงศึกษาธิการ
๓. เลือก เนื้อเรื่องที่ต้องการสอน โดยผู้วิจัยและครูผู้สอนร่วมกันพิจารณา เลือกช่วงเวลาสอนที่เหมาะสม เพื่อให้การสอนดำเนินไปด้วยความสะดวก ซึ่งได้แก่ เรื่อง "โรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด"
๔. ผู้วิจัยและครูผู้สอนร่วมกันวางแผนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด

รายละเอียดของแผนการสอนประกอบด้วย

- ๔.๑ คำชี้แจงในการใช้แผนการสอนโดยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน ประกอบด้วย
 - ๔.๑.๑ การเตรียมตัวของครู
 - ๔.๑.๒ การเตรียมตัวของบรรณารักษ์
 - ๔.๑.๓ บทบาทของครู
 - ๔.๑.๔ บทบาทของบรรณารักษ์

๔.๒ คู่มือครู ประกอบด้วย

- ๔.๒.๑ ความคิดรวบยอดและหลักการ
- ๔.๒.๒ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- ๔.๒.๓ เนื้อเรื่อง
- ๔.๒.๔ กิจกรรมการเรียนการสอน
- ๔.๒.๕ สื่อการเรียน
- ๔.๒.๖ การประเมินผล

๔.๓ คู่มือบรรณารักษ์ ประกอบด้วย การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และการจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน

๕. ผู้วิจัยและครูร่วมมือกันทำบันทึกการสอน เพื่อเป็นคู่มือครู และบรรณารักษ์ในการสอนแต่ละคาบ ซึ่งรายละเอียดในบันทึกการสอนประกอบด้วย

- ๕.๑ ความคิดรวบยอดและหลักการ
- ๕.๒ จุดประสงค์ในการเรียนรู้
- ๕.๓ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- ๕.๔ เนื้อหา
- ๕.๕ กิจกรรมครู
- ๕.๖ กิจกรรมบรรณารักษ์
- ๕.๗ กิจกรรมนักเรียน
- ๕.๘ สื่อการเรียน
- ๕.๙ การประเมินผล

๖. นำแผนการสอนและบันทึกการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องทั้งในด้านเนื้อหา ขั้นตอน และวิธีการสอน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้กับนักเรียน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนที่จะนำไปใช้

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้คือ

๑. ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบของ ขวาล แพร์ตกุล (ขวาล แพร์ตกุล ๒๕๑๖ : ๑๖๐ - ๒๒๓)
๒. ทำการวิเคราะห์หลักสูตรตามเนื้อหาวิชาที่นำมาทดลองสอน
๓. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก โดยออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร จำนวน ๗๔ ข้อ
๔. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง
๕. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒๐ คน
๖. นำแบบทดสอบที่นักเรียนทำแล้วมาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนนข้อที่ตอบถูกให้ ๑ คะแนน และข้อที่ตอบผิดหรือไม่ได้ตอบไม่ให้คะแนน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์และคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีความยากง่ายระหว่าง .๒๐ - .๔๐ และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .๒๐ ขึ้นไป โดยใช้หลักการวิเคราะห์ข้อสอบตามเทคนิค ๒๗ % ของ จุง เทห์ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32)
๗. ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบปรากฏว่ามีข้อสอบอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ๔๔ ข้อ ซึ่งค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากมาตรฐานได้แสดงไว้อย่างละเอียดในภาคผนวก ก.
๘. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน ๒๐ (Kuder - Richardson 20) ผลปรากฏว่าแบบทดสอบชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๘๗๑

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน

ในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนต่อวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน และวิธีสอนตามปกติ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มีลำดับในการสร้างดังนี้

๑. ศึกษาหลักการสร้าง วิธีการสร้างแบบสอบถามตามวิธีของลิเคิร์ท จากหนังสือการวัดทัศนคติและบุคลิกภาพของเชดวิกดี โยวาณันต์ (เชดวิกดี โยวาณันต์ ๒๕๒๐ : ๓๘ - ๗๐) และจากหนังสือทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัยของประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ ๒๕๒๐ : ๒๒ - ๖๐)

๒. ศึกษาข้อความที่แสดงความพึงพอใจ โดยยึดหลักในการสร้างแบบสอบถามของลิเคิร์ท ดังนี้

๒.๑ ข้อความควรเขียนในแง่ของความรู้สึก ความเชื่อ หรือความตั้งใจที่จะกระทำให้สิ่งใดลงไป ไม่ใช่เป็นข้อเท็จจริง

๒.๒ ข้อความที่บรรจุในสเกลจะต้องประกอบด้วยข้อความที่เป็นเชิงบวกและเชิงลบ

๒.๓ ข้อความแต่ละข้อจะต้องสั้น เข้าใจง่ายและชัดเจน

๓. สร้างข้อความที่แสดงลักษณะของความพึงพอใจต่อวิธีสอน จำนวน ๒๕ ข้อ โดยให้มีข้อเลือกดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

๔. นำข้อความที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อให้แน่ใจว่าข้อความที่เขียนสอดคล้องและเหมาะสมกับการสอน

๕. กำหนดน้ำหนักในการตอบตัวเลือกต่าง ๆ แต่ละข้อความ โดยกำหนดให้แต่ละตัวเลือกมีน้ำหนักเป็น ๕ ๔ ๓ ๒ ๑ หรือ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ แล้วแต่ข้อความจะเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบ

๖. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ โรงเรียนน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร

๗. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้

๗.๑ แบบสอบถามที่ข้อความ เป็นทางบวก การให้คะแนนจะเป็นดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	๕ คะแนน
เห็นด้วย	ให้	๔ คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	๓ คะแนน

ไม่เห็นด้วย	ให้	๒	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	๑	คะแนน
๗.๒ แบบสอบถามที่ข้อความ เป็นทางลบ การให้คะแนนจะ เป็นดังนี้			
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	๑	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	๒	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	๓	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	๔	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	๕	คะแนน

๘. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค ๒๕ % ของการรีเทรท (วิเชียร เกตุสิงห์ ๒๕๖๑ : ๑๔๔) ปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ ๒๕ ข้อ ดังมีรายละเอียดในภาคผนวก ก.

๙. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach . 1971 : 161) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๘๘๙๓

การดำเนินการทดลอง

๑. แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งมีจำนวนนักเรียนกลุ่มละ ๓๐ คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

๒. ทำการทดสอบก่อนการเรียน (Pretest) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา เพื่อวัดความรู้พื้นฐานในเนื้อหาที่จะเรียน

๓. ดำเนินการสอนในแต่ละกลุ่ม โดยใช้เนื้อหาในขอบเขตเดียวกัน แต่วิธีสอนต่างกันดังนี้

๓.๑ กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่สอนโดยใช้ห้องสมุด ตามแผนการสอนและบันทึกการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

๓.๒ กลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่สอนโดยวิธีการสอนตามปกติ

๓.๓ กลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นกลุ่มที่เรียนทั้งการใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีสอนตามปกติ

ทั้ง ๓ กลุ่ม จะให้ครูสอนสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนสายน้ำผึ้งเป็นผู้สอนคนเดียว

๔. ระยะเวลาในการทดลอง

๔.๑ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้เวลาสอนกลุ่มละ ๔ คาบ

๔.๒ กลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ใช้เวลาสอนโดยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน ๓ คาบ และวิธีสอนตามปกติ ๓ คาบ

๕. ให้นักเรียนกลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ทำแบบสอบถามความพึงพอใจในแต่ละคาบ

๖. ทำการทดสอบหลังการเรียน (Posttest) กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุด เดิม

๗. ทำการทดสอบวัดความคงทนในการเรียนรู้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นไปแล้ว ๒ สัปดาห์ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุด เดิม

๘. ตรวจสอบผลจากข้อทดสอบและแบบสอบถาม นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองทั้งหมดมาวิเคราะห์ เพื่อเสนอผลการวิจัย โดยอาศัยสถิติดังต่อไปนี้

๑. การหาค่าเฉลี่ยของคะแนน คำนวณจากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{Ferguson. 1971 : 45})$$

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

๒. ความแปรปรวนของคะแนน คำนวณจากสูตร

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)} \quad (\text{Ferguson. 1971 : 62})$$

S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

๓. ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การใช้ตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ จุง - เทห์ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32)

๔. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำนวณจากสูตร KR 20 ของ คูเตอร์ ริชาร์ดสัน คือ

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_x^2} \right] \quad (\text{Ferguson. 1971 : 367})$$

r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
s_x^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
p	แทน	สัดส่วนของคนตอบถูกในแต่ละข้อ
q	แทน	สัดส่วนของคนตอบผิดในแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)

๕. ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error or Measurement) คำนวณจากสูตร

$$S.E_{\text{meas}} = S_x \sqrt{1 - r_{tt}} \quad (\text{Ferguson. 1970 : 371})$$

$S.E_{\text{meas}}$ แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด

S_x แทน ค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐาน

r_{tt} แทน ค่าความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบ

๖. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance) (อนันต์ ศรีโสภณ ๒๕๒๑ : ๒๔๔)

Source	SS	df	MS	F
Total	$S'_{YY} = S_{YY} - (S^2_{XY}/S_{XX})$	$kn - 2$		
Error	$E'_{YY} = E_{YY} - (E^2_{XY}/E_{XX})$	$k(n - 1) - 1$	MS'_{error}	MS'_{treat}
Treatment	$T_R = S'_{YY} - E'_{YY}$	$k - 1$	MS'_{treat}	MS'_{error}

๗. เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
คำนวณจากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

(Ferguson. 1971 : 152)

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

$\bar{X}_1$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง

$\bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม

s_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

๔. การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจ คำนวณจากสูตร

$$\alpha_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right] \quad (\text{Cronbach. 1971 : 161})$$

α_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด
n	แทน	จำนวนข้อคำถามทั้งหมด

(๕) การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามความพึงพอใจ
ที่มีต่อการใช้ห้องสมุดในการสอนและการสอนตามปกติ ของกลุ่มตอบแบบสอบถามความ
พึงพอใจ คำนวณจากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

(ส่วน สายยศ และ อังคณา สายยศ ๒๕๒๒ : ๒๑๔ - ๒๒๐)

$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่ ยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่ม

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	Sum Square
MS	แทน	Mean Square
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ
S'_{yy}	แทน	Total ที่ปรับค่าแล้ว
E'_{yy}	แทน	Error ที่ปรับค่าแล้ว
T'_{yyR}	แทน	Treatment ที่ปรับค่าแล้ว
F	แทน	ค่าวิกฤตที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
t	แทน	ค่าวิกฤตที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
ΣD	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย เสนอตามลำดับขั้นดังนี้

๑. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการทดสอบก่อนการ เรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
๒. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนจากการทดสอบหลังการ เรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

๓. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และ
กลุ่มควบคุม

๔. การเปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม

๕. การเปรียบเทียบคะแนนความพึงพอใจในการเรียนระหว่างวิธีการเรียน
โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติของกลุ่มตอบแบบสอบถาม
ความพึงพอใจ

๖. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการทดสอบก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง และ
กลุ่มควบคุม

ตาราง ๒ ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการทดสอบก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	S
กลุ่มทดลอง	๓๐	๒๔	๑๓.๑๔๗	๓.๖๑๔
กลุ่มควบคุม	๓๐	๒๖.๒๓	๑๕.๔๒๖	๓.๘๖๒

จากตาราง ๒ พบว่าค่าสถิติพื้นฐานก่อนการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
แตกต่างกัน ฉะนั้นจึงใช้คะแนนความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนเป็นตัวแปรร่วมในการวิเคราะห์
ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

๒. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบหลัง

การเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตาราง ๓ ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	S
กลุ่มทดลอง	๓๐	๓๕.๐๖๗	๑๒.๐๖๔	๓.๔๖๕
กลุ่มควบคุม	๓๐	๓๐.๑๖๗	๑๗.๗๔๔	๔.๑๔๔

จากตาราง ๓ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน
กลุ่มทดลองเท่ากับ ๓๕.๐๖๗ และกลุ่มควบคุม เท่ากับ ๓๐.๑๖๗ ซึ่งกลุ่มทดลองมี
คะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม

เพื่อให้ทราบว่าความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ จึงนำไปวิเคราะห์
ความแปรปรวนร่วม ปรากฏผลดังตาราง ๔

๓. การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
 ตาราง ๔ วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

Source	SS	df	MS	F
Total	$S'_{YY} = ๔๑๓.๕๔๔๓$	๕๔		
Error	$E'_{YY} = ๔๒๓.๙๖๕๖$	๕๓	๗.๘๒๐๔	
Treatment	$T'_{YY} = ๔๔๐.๕๗๔๐$	๑	๔๔๐.๕๗๔๐	๖๖.๑๑๒๒ **

**

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

$$F_{.๐๑}(๑, ๕๔) = ๗.๐๔$$

จากตาราง ๔ แสดงให้เห็นว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มทดลอง
 และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ นักเรียนที่เรียนโดยการ
 "ใช้ห้องสมุดในการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติ
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๔. การเปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและ

กลุ่มควบคุม

หลังจากการทดลองสิ้นสุดไปแล้ว ๒ สัปดาห์ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เพิ่มเติมมาทดสอบกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอีก เพื่อหาความคงทนในการเรียนรู้

ตาราง ๕ เปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและ

.. กลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลอง	๓๐	๓๗.๐๓๓๓	๑๔.๓๐๔๑	
กลุ่มควบคุม	๓๐	๓๑.๑๖๖๗	๑๘.๔๑๔๕	๕.๖๑๕๖ **

**

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

$$t_{(100.01, df 58)} = ๒.๓๔๐$$

จากตาราง ๕ แสดงให้เห็นว่าคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือนักเรียนที่เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนมีความคงทนในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๕. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนระหว่างวิธีการเรียนโดยใช้
ห้องสมุดในการสอนและวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติของกลุ่มตอบแบบสอบถาม
ความพึงพอใจ

๕.๑ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนระหว่าง
วิธีการเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ

ตาราง ๖ แสดงค่าความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนระหว่าง

วิธีการเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ

วิธีสอน	N	ΣD	ΣD^2	$(\Sigma D)^2$	t
การใช้ห้องสมุดในการสอน	๓๐	๒๑๗๔	๑๗๓๓๘	๔๗๔๐๕๑	
การสอนตามปกติ					๑๗.๔๑๗**

**

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

$$t (๑๐ \text{ ใ } ๐.๑, df \text{ ๒๔}) = ๒.๔๖๒$$

จากตาราง ๖ แสดงให้เห็นว่าคะแนนความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยใช้ห้องสมุด
ในการสอนและวิธีการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ
นักเรียนกลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยใช้ห้องสมุด
ในการสอนสูงกว่าวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๔.๒ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการ เรียน
ระหว่างวิธีการ เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการ เรียนโดยการสอนตามปกติ
เป็นรายชั่วโมง

๔.๒.๑ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการ เรียน
ระหว่างวิธีการ เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอน โดยใช้สไลด์ และวิธีการ เรียนโดยการสอน
ตามปกติ

ตาราง ๗ แสดงค่าความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการ เรียนระหว่าง

วิธีการ เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอน โดยใช้สไลด์ และวิธีการ เรียนโดยการสอนตามปกติ

วิธีสอน	N	ED	$\sum D^2$	$(\sum D)^2$	t
การใช้ห้องสมุดในการสอน	๓๐	๖๗๑	๑๖๐๗๙	๔๕๐๒๔๑	๒๐.๑๕๔**
การสอนตามปกติ					

**

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

$$t_{(10.01, df 24)} = 2.462$$

จากตาราง ๗ แสดงให้เห็นว่า คะแนนความพึงพอใจต่อวิธีการ เรียนโดยใช้
ห้องสมุดในการสอน โดยใช้สไลด์ และวิธีการ เรียนโดยการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการ เรียนโดยใช้ห้องสมุด
ในการสอนสูงกว่าวิธีการ เรียนโดยการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๔.๒.๒ เปรียบ เทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนระหว่างวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการอภิปราย และวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ

ตาราง ๘ แสดงค่าความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนระหว่างวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการอภิปราย และวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ

วิธีสอน	N	ΣD	ΣD^2	$(\Sigma D)^2$	t
การใช้ห้องสมุดในการสอน	๓๐	๖๓๔	๑๖๔๙๔	๔๐๑๙๕๖	๑๑.๐๒๗ **
การสอนตามปกติ					

**

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

$$t_{(n . 01, df 24)} = 2.492$$

จากตาราง ๘ แสดงให้เห็นว่า คะแนนความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการอภิปราย และวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการอภิปราย สูงกว่าวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๕.๒.๓ เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการเรียน
ระหว่างวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการทบทวนปัญหา และวิธีการเรียนโดย
การสอนตามปกติ

ตาราง ๔ แสดงค่าความแตกต่างของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนระหว่าง

วิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการทบทวนปัญหา และวิธีการเรียน
โดยการสอนตามปกติ

วิธีสอน	N	ED	ED ²	(ED) ²	t
การใช้ห้องสมุดในการสอน	๓๐	๔๗๔	๒๔๑๓๐	๗๖๓๘๖	** ๑๔.๑๘๘
การสอนตามปกติ					

**

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

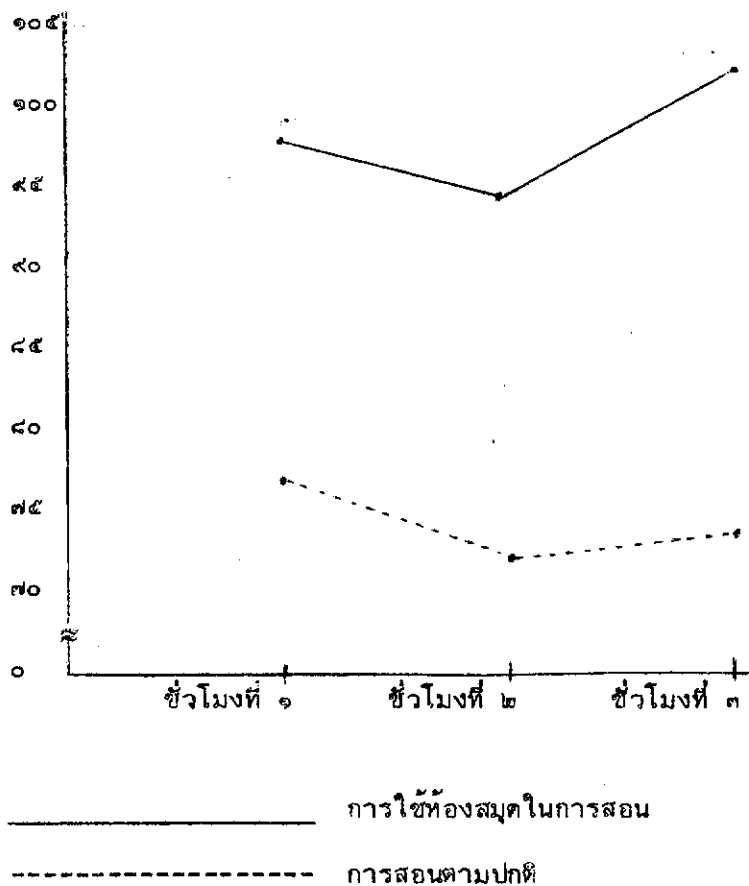
$$t_{(df\ ๑๑, \alpha\ ๒๕)} = ๒.๔๖๒$$

จากตาราง ๔ แสดงให้เห็นว่า คะแนนความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการทบทวนปัญหา และวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน โดยการทบทวนปัญหา สูงกว่าวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๕.๓ เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอน และวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ เป็นรายชั่วโมง โดยเสนอด้วยกราฟ

เพื่อเป็นการสรุปให้เห็นถึงค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนแต่ละชั่วโมง ระหว่างวิธีการเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ ผู้วิจัยได้แสดงไว้ด้วยกราฟ ดังในภาพ ๒

ภาพ ๒ เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียนระหว่างวิธีการเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ เป็นรายชั่วโมง

จากภาพ ๒ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนสูงกว่าวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ ทั้ง ๓ ชั่วโมง กล่าวคือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนในชั่วโมงที่ ๓ โดยการหาปัญหามากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๑๐๒.๑๗) รองลงมาชั่วโมงที่ ๑ โดยการฉายสไลด์ (ค่าเฉลี่ย ๙๗.๖) และชั่วโมงที่ ๒ โดยการอภิปราย (ค่าเฉลี่ย ๙๔.๑) ตามลำดับ ส่วนการสอนตามปกตินักเรียนมีความพึงพอใจในชั่วโมงที่ ๑ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๗๔.๒๓) รองลงมาคือชั่วโมงที่ ๓ (ค่าเฉลี่ย ๗๓.๐๓) และชั่วโมงที่ ๒ (ค่าเฉลี่ย ๗๒.๙๗) ตามลำดับ

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทน และความพึงพอใจในการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ ซึ่งสรุปการดำเนินการทดลองและผลการทดลองตามลำดับขั้นดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ
๒. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ
๓. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติ
๒. นักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติ
๓. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนสูงกว่าวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ

วิธีดำเนินการทดลอง

๑. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร จำนวน

๕๐ คน แบ่งเป็น ๓ กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมและกลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ แต่ละกลุ่มมีจำนวนนักเรียนกลุ่มละ ๓๐ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

๒.๑ แผนการสอนและบันทึกการสอน (วิธีใช้ห้องสมุดในการสอน)

ผู้วิจัยและครูผู้สอนร่วมกันสร้างขึ้น โดยศึกษาหลักสูตรวิชาสุขศึกษา (พ ๓๐๕) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และขั้นตอนการสอนโดยใช้ห้องสมุด

๒.๒ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสุขศึกษา (พ ๓๐๕)

เรื่องโรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบปรนัย ชนิด ๔ ตัวเลือก จำนวน ๕๕ ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .๘๘๗๑

๒.๓ แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย

สร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน ๒๕ ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .๘๔๔๓

๓. การดำเนินการทดลอง

๓.๑ แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่ม

ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยมีจำนวนนักเรียนกลุ่มละ ๓๐ คน

๓.๒ ทดสอบก่อนเรียน โดยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๓.๓ ดำเนินการสอนในแต่ละกลุ่มโดยใช้เนื้อหาในขอบเขตเดียวกัน

แต่วิธีสอนต่างกันคือ กลุ่มทดลองสอนด้วยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน กลุ่มควบคุมสอนด้วยวิธีการสอนตามปกติ ส่วนกลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจสอนทั้งวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน และวิธีการสอนตามปกติ

๓.๔ ให้นักเรียนกลุ่มตอบแบบสอบถามความพึงพอใจทำแบบสอบถาม

ความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติในแต่ละคาบ

๓.๕ ทดสอบภายหลังการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับที่สอบครั้งแรก หลังจากเสร็จสิ้นการเรียนรู้แล้ว

๓.๖ ทดสอบความคงทนในการเรียนรู้ โดยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมอีกครั้งหนึ่ง หลังจากการเรียนรู้การสอนเสร็จสิ้นลงแล้ว ๒ สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวนของคะแนน
๒. เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance)
๓. เปรียบเทียบคะแนนความคงทนในการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test
๔. เปรียบเทียบคะแนนความพึงพอใจในการเรียน ระหว่างวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนและวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ โดยใช้ t -test

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

๑. นักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
๒. นักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนมีความคงทนในการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
๓. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนสูงกว่าวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

อภิปรายผล

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่เรียน

โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประชิต ทองรัตน์ (ประชิต ทองรัตน์ ๒๕๓๕ : ๔๘) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ ปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิต พรหมเทพ (สมจิต พรหมเทพ ๒๕๓๕ : ๔๐ - ๔๑) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดทำโครงการส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุด ปรากฏว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดทำโครงการสูงกว่าก่อนจัดทำโครงการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยในต่างประเทศของ แฮสติ้ง และ แทนนอร์ (Hastings & Tanner. 1963 : 404 - 405) เดอฮาร์ท (Dehart. 1964 : 2524A) เจย์ (Jay. 1970 : 2413A) เบ็คเกอร์ (Becker. 1970 : 2411A) และ เฮล (Hale. 1971 : 75) ซึ่งได้ทดลองใช้ห้องสมุดในการสอน พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยไม่ได้ใช้ห้องสมุด หรือใช้บ้างเป็นครั้งคราว

จากผลการวิจัยที่ได้อ้างมาแล้วซึ่งมีผลสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่าการใช้ห้องสมุดในการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนตามปกติ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

๑. การเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนเป็นวิธีการสอนแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากการสอนของครู ทำให้นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียน
๒. การเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนเป็นการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงจากการสอนแบบเดิมที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางของห้องเรียน ซึ่งเป็นการลดบทบาทของครูมา เป็นผู้แนะนำและสรุปเนื้อหาในบทเรียน
๓. นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตลอดเวลา และมีโอกาสค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทำให้มีความรู้กว้างขวางและเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น

๔. บรรยากาศในการเรียนส่งเสริมให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง มีการอภิปรายซักถามกันได้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ในระหว่างที่เรียนนักเรียนได้เปลี่ยนอิริยาบถอยู่ตลอดเวลา จึงไม่ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

๕. นักเรียนมีอิสระในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยไม่มีครูคอยบังคับครูจะเป็นผู้แนะนำและสรุปเนื้อหาในบทเรียน

๖. มีกิจกรรมการเรียนการสอน เราความสนใจ ให้นักเรียนตอบสนองนักเรียน ได้แสดงความสามารถของตนอย่างเต็มที่ จึงเกิดความตั้งใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้จากกล่าวได้ว่า การใช้ห้องสมุดในการสอนจะช่วยลดบทบาทของครูให้น้อยลงพร้อมทั้งช่วยให้นักเรียนมีอิสระในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นอกจากนี้การใช้ห้องสมุดในการสอนยังสอดคล้องสัมพันธ์กับหลักสูตรใหม่ พุทธศักราช ๒๕๒๑ ซึ่งมีจุดหมายปลายทางที่สำคัญคือ ฝึกให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ สามารถที่จะนำความรู้ความสามารถของตนเองไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตที่ดีได้

๒. ความคงทนในการเรียนรู้

ในการศึกษา เปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ ผลการทดลองพบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประชิต ทองรัตน์ (ประชิต ทองรัตน์ ๒๕๒๕ : ๔๔) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบความคงทนในการสอนกับการสอนตามปกติ พบว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอนมีความคงทนในการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกติ

สำหรับการทดลองครั้งนี้ สาเหตุที่ทำให้นักเรียนที่เรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนมีความคงทนสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามปกตินั้นอาจเนื่องมาจาก การเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนนั้นเป็นการเรียนที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ รับผิดชอบตนเอง มีเหตุผลที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อสิ่งต่าง ๆ อย่างมั่นใจทำให้เกิดความเข้าใจ การเรียนที่เกิดขึ้นจึงฝังแน่นคงทนติดตัวนักเรียนนานกว่า

๓. ความพึงพอใจในการเรียน

จากการศึกษา เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียน ปรากฏว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการเรียนโดยใช้ห้องสมุดในการสอนสูงกว่าวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้ห้องสมุดในการสอนนั้นมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เร้าความสนใจให้เด็กตอบสนอง ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น ได้รับประสบการณ์ในการเรียนมากขึ้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมประกอบการเรียน มีส่วนช่วยให้จำบทเรียนได้มากขึ้น มีอิสระในการเรียนมีความสนุกสนานและเพลิดเพลิน ช่วยให้การบรรยายภาคในการเรียนเป็นกันเองมากกว่าการสอนตามปกติ สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนในการใช้ห้องสมุดในการสอนนั้น นักเรียนมีความพึงพอใจในแต่ละกิจกรรมไม่เท่ากัน ซึ่งจะเรียงลำดับกิจกรรมที่เด็กชอบจากมากไปหาน้อยดังนี้

๑. การหาปัญหา เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในบทเรียนมาก มีการแข่งขันกัน ได้ค้นคว้าหาความรู้จากหลายแหล่งความรู้ นอกจากนี้ยังได้เปลี่ยนอิริยาบถในการเรียน

๒. การฉายสไลด์ เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้เห็นทั้งภาพประกอบและได้ฟังคำบรรยายประกอบ การมีสิ่งเร้าทั้งทางตาและทางหูย่อมดึงดูดความสนใจในการเรียน ได้มากกว่าการฟังแต่คำบรรยายเพียงอย่างเดียว

๓. การอภิปราย เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้เปลี่ยนอิริยาบถ มีการพูดคุยปรึกษาหารือ มีอิสระในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การหาปัญหาเป็นกิจกรรมที่นักเรียนพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีการแข่งขัน เป็นกิจกรรมที่มีสิ่งกระตุ้นและเร้าความสนใจมาก ส่วนการฉายสไลด์และการอภิปราย เป็นกิจกรรมที่นักเรียนพอใจรองลงมา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะไม่มีการแข่งขันกัน ความพึงพอใจของนักเรียนจึงลดลงตามลำดับ

สำหรับการเรียนโดยการสอนตามปกติ นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนต่ำกว่าการใช้ห้องสมุดในการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ส่วนใหญ่ครูมักจะสอนด้วยวิธีบรรยาย นักเรียนจึงเกิดความเบื่อหน่าย นักเรียนมีโอกาสน้อยในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแข่งขัน การปรึกษาหารือกัน การค้นคว้าด้วยตนเองอย่างอิสระ การดูสไลด์หรือ ภาพยนตร์ การเปลี่ยนแปลงอิริยาบถ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย และธรรมชาติของเด็กในระดับนี้ ดังนั้นนักเรียนจึงมีความพึงพอใจในการเรียนโดยการสอนตามปกติต่ำกว่าการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะบรรณารักษ์

๑.๑ ควรชี้ให้ผู้บริหารและครูผู้สอนได้เห็นประโยชน์จากการใช้ห้องสมุดในการสอนวิชาสุขศึกษา

๑.๒ ควรศึกษาหลักสูตร แผนการสอน โครงการสอน และแบบเรียน วิชาสุขศึกษาในโรงเรียนอย่างละเอียด และให้ความร่วมมือกับครูผู้สอน ในการวางแผน การสอนและจัดวัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหา วิชาสุขศึกษา ตลอดจนความต้องการของครูผู้สอน

๑.๓ บรรณารักษ์ที่อยู่ในท้องถิ่นใกล้เคียง ควรรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละเนื้อหาวิชา แล้วทำการแลกเปลี่ยนกันระหว่างห้องสมุด

๑.๔ ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารในการเปิดประชุม สัมมนา อบรม การใช้ห้องสมุดในการสอน ให้ครูผู้สอนรู้จักขั้นตอนการดำเนินการสอน

๒. ข้อเสนอแนะครูผู้สอน

๒.๑ ให้ความร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เข้าห้องสมุด

๒.๒ ควรพยายามหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดในการสอน และหาทางพัฒนานำการใช้ห้องสมุดในการสอนมาใช้ให้มากยิ่งขึ้น เพราะจากการสอนวิธีนี้ทำให้นักเรียนมีโอกาสดันคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้มีความคงทนในการเรียนรู้ได้อีกด้วย

๒.๓ ในการใช้ห้องสมุดในการสอนนี้ ครูควรติดต่อกับบรรณารักษ์ล่วงหน้าว่าจะนำนักเรียนไปค้นคว้า เวลาใด เรื่องอะไร เพื่อที่บรรณารักษ์จะได้จัดเตรียมหนังสือวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ให้พร้อม

๒.๔ ครูควรติดต่อกับบรรณารักษ์อยู่เสมอ เพื่อจะได้ทราบความเคลื่อนไหวของห้องสมุด

๓. ข้อเสนอแนะผู้บริหารโรงเรียน

๓.๑ ผู้บริหารโรงเรียนควรระลึกรู้เสมอว่า นักเรียนสามารถจะเรียนรู้จากวิธีอื่น ๆ ได้นอกเหนือจากการเรียนการสอนที่ใช้กันอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะการเรียนโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน

๓.๒ ควรสนใจที่จะศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดในการสอน

๓.๓ ควรชี้ให้ครูผู้สอนได้เห็นประโยชน์จากการใช้ห้องสมุดในการสอน เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนในโรงเรียน และเพื่อจะได้เป็นการฝึกให้นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

๓.๔ ควรกระตุ้น ให้การสนับสนุน และส่งเสริมการใช้ห้องสมุดในการสอน และการวิจัย เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดในการสอน

๓.๕ ควรจัดอบรมครูให้รู้จักการใช้ห้องสมุดในการสอน

๓.๖ ควรสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า โดยการสนับสนุนให้มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ครูและนักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ

๓.๗ สนับสนุนการทำงานของบรรณารักษ์ หาท่างเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงาน
ของบรรณารักษ์ โดยเปิดโอกาสให้ศึกษาเพิ่มเติม ดูงาน เข้าร่วมประชุมสัมมนา หรือ
เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานห้องสมุดอยู่เสมอ

๔. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

๔.๑ การวิจัยครั้งต่อ ๆ ไปควรจะได้ใช้เนื้อหาในการทดลองให้มากขึ้น
และใช้ระยะเวลาในการทดลองให้นานขึ้น เช่น ๑ ภาคเรียน หรือ ๑ ปี จะทำให้ผลการวิจัย
แจ่มชัดยิ่งขึ้น

๔.๒ ควรทำการวิจัย เปรียบเทียบความพึงพอใจในการเรียน ระหว่างกลุ่ม
ทดลองและกลุ่มควบคุมในการสอนแต่ละวิธี

๔.๓ ควรมีการวิจัย เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนโดย
ใช้ห้องสมุดในการสอนและการสอนโดยการสอนตามปกติในวิชาอื่น เช่น วิชาภาษาไทย
วิทยาศาสตร์ และควรจะได้ทำการวิจัยในระดับต่าง ๆ กัน เพื่อจะได้ทราบว่าวิธีนี้ใช้ได้
อย่างเหมาะสมกับวิชาใดบ้าง และกับผู้เรียนระดับไหน

๔.๔ ควรมีการวิจัย เปรียบเทียบพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่เรียน
โดยใช้ห้องสมุดในการสอน กับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติ เช่น ศึกษา เปรียบเทียบ
ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน เป็นหมู่คณะ เป็นต้น

ບຣຣພາບຸກຄ

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ๒๕๒๔, ๒๗๘ หน้า

ค้ำวน ขาวหนู เทคนิคการสอนและการวัดผลสอบศึกษา อักษรบัณฑิต ม.ป.ป., ๓๔๘ หน้า

จุฑามาศ สุวรรณโณ "การใช้ห้องสมุดในการสอน" สามัญศึกษา ๑๓ : ๔๓ - ๔๖

พฤศจิกายน ๒๕๑๔

จำเนียร ช่างโชติ จิตวิทยาการเรียนรู้ (Psychology of Learning)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๐, ๑๖๗ หน้า

เฉลิมศรี เจริญการ การใช้ประโยชน์ห้องสมุดในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการทดลอง

หลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๒๑ ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร ๒๕๒๔, ๑๐๔ หน้า อัดสำเนา

ชวาล แพทย์กุล เทคนิคการวัดผล ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๖, ๔๓๔ หน้า

ชัยพร วิชชาวุธ ความจำมนุษย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒๕๒๐, ๑๔๖ หน้า

เชิดศักดิ์ ไชวาลินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา

และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๐, ๑๓๔ หน้า

หรรคนิยา กัลยาณมิตร และ มีลลิกา วิสุทธิกุล "การสอนโดยการใช้ห้องสมุด"

ใน ห้องสมุดกับการสอน หน้า ๔๔ - ๖๓ กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๔

นฤมล ไวยโอรส ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ของโรงเรียนเขตอำเภอมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๕๑๑

วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๒, ๑๔๐ หน้า อัดสำเนา

บรรจง นิวาสะบุตร การใช้หนังสือและวัสดุในห้องสมุดประกอบการสอนในชั้นมัธยมศึกษา

วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๘, ๒๓๔ หน้า อัดสำเนา

เบญจา แสงมะณี "หลักสูตรใหม่ใครเก่งกันแน่" ประถมศึกษา ๒๔ : ๓๑ - ๓๓

กรกฎาคม ๒๕๒๑

- ✓ ประชิด ทองรัตน ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการ
เรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ (ม.๒) โดยใช้ห้องสมุด
ในการสอนกับการสอนตามปกติ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ๒๕๒๕, ๑๐๕ หน้า

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ทัศนคติ : การจัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย

ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๐, ๑๔๓ หน้า

- ✓ ปานดา อินทร ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของ
โรงเรียนเขตอำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี พ.ศ. ๒๕๒๑ วิทยานิพนธ์ ค.บ.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๒, ๘๐ หน้า อัดสำเนา

พลศึกษา, กรม หน่วยศึกษานิเทศก์ "การดำเนินการสอนวิชาพลศึกษา สุขศึกษา

ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาทั่วประเทศ" วิจัยสมเทศ ๑๔ : ๓๐ - ๓๓

เมษายน ๒๕๒๔

พวา พันธุ์เมฆา ห้องสมุดโรงเรียน ทฤษฎี และปฏิบัติ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ๒๕๒๕, ๒๓๒ หน้า

พันทิพา เมฆสมบูรณ์ การใช้ห้องสมุดในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยม
ศึกษาตอนต้น วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๑๕๐ หน้า
อัดสำเนา

พันธุทิพา หลาบเลิศบุญ การใช้ประโยชน์ห้องสมุดเพื่อการเรียนและการสอนภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิต กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๑๐๔ หน้า อัดสำเนา

- ✓ มานี ชูไทย วิชาการสุขศึกษา (Health Education) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พลศึกษา ๒๕๒๓, ๑๖๔ หน้า

ยงยุทธ ศรีสุขใส "ห้องสมุดโรงเรียนศูนย์ประสบการณ์และห้องปฏิบัติการแห่งการ
เรียนรู้" ใน สัปดาห์ห้องสมุดวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ๑-๗ สิงหาคม ๒๕๒๓
หน้า ๒๖ - ๓๘ วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช ๒๕๒๓

วิญจนา อินทรกำแหง, คุณ และ นวลจันทร์ รัตนากร ห้องสมุดโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ ๓
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๔, ๑๗๔ หน้า
รุ่ง โรจนมณี "ห้องสมุดกับการเรียนการสอน" ประชาบาล ๑๒ : ๒๗ - ๒๔
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ ๒
วัฒนาพานิช ๒๕๒๒, ๒๗๖ หน้า

วิเชียร เกตุสิงห์ คู่มือการวิจัยสถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย สำนักคณะกรรมการ
ศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ๒๕๒๑, ๑๖๔ หน้า อัดสำเนา

สุสิทธิ์ นิมิตรกุล เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาสุศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
เรื่องโรคติดต่อ โดยใช้บทเรียนמודกับการเรียนการสอนแบบปกติ ปรินิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๒๑, ๓๒๔ หน้า อัดสำเนา

สมจิต พรหมเทพ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิด และความสามารถ
ในการใช้ห้องสมุดของนักเรียนโรงเรียนปทุมคงคา นครหลวงกรุงเทพธนบุรี ซึ่งอยู่
ในโครงการส่งเสริมการอ่านและสอนการใช้ห้องสมุด ปรินิพนธ์ กศ.ม.

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๕๑๔, ๗๗ หน้า อัดสำเนา

สุชาติ โสมประยูร การสอนสุศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๐, ๑๖๗ หน้า

สุณีย์ ชีรดากร จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology)

วิทยาลัยครูพระนคร ๒๕๒๔, ๒๑๖ หน้า

เสาวณี คุณาวัดนาวุฒิ การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบของสมรรถภาพสมอง
ด้านความจำทางภาษาตามทฤษฎีของกิลฟอร์ด กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๗,
๔๐ หน้า อัดสำเนา

เสาวนิต ลาภานันท์ "ห้องสมุดกับโรงเรียน" คุรุปริทัศน์ ๖ : ๕๕ - ๖๔

พฤษภาคม ๒๕๒๔

อนันต์ ศรีโสภณ สถิติเบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๑, ๓๔๔ หน้า

ชวรม ลินทิบาล วิทยาการศึกษา ๑๒๒ : จิตวิทยาการศึกษา โอเดียนสโตร

ม.ป.ป., ๑๔๘ หน้า

- ^ Becker, Dale Eugene. "School Studies Achievement of Pupils in Schools with Libraries and Schools without Libraries," Dissertation Abstracts. 31 : 2411A, November, 1970.
- Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 3 rd. ed., New York, Haper, 1971. 752 p.
- Dehart, Florence Elizabeth. "The Application of Special Library Services and Techniques to the College Library," Dissertation Abstracts. 25 : 2524A, October, 1964.
- Douglas, Mary Peacock. "The Library in the Modern Primary School" in The Primary School Library and Its Services. p. 13 - 15 Paris, UNESCO, 1961.
- Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. New Jersey, Educational Testing Service, 1952. 32 p.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education, 3 rd. ed., New York, McGraw - Hill, 1971. 492 p.
- Gagne, R.M. The Conditions of Learning. 2 nd. ed., New York, Holt, Rinehart and Winston, 1970. 409 p.
- Good, Carter Victor. Dictionary of Education. 3 rd. ed., New York, McGraw - Hill, 1973. 681 p.
- Hale, Irene w. "The Influence of Library Service upon the Academic Achievement of Twelfth Grade Students at Crestwood Senior High School, Chesapeake, Virginia," Educational Resources Information Center. 6 : 75, August, 1971.
- Harper, William Rainey. The Trend in Higher Education. Chicago, University of Chicago Press, 1965. 134 p.

be

Hastings, Dorothy M.H., and Daniel Tanner. "The Influence of Library Work in Improving English Language Skill at the High School Level," The Journal of Experimental Education. 31 : 404 - 405, Summer, 1963.

Jay, Hilda Lease. "Increasing the Use of Secondary School Libraries as a Teaching Tool, "Dissertation Abstracts. 31 : 2413A, November, 1970.

Mullen, Benet Curtis. "A Survey of Problem, Practice and Conditions Affecting the Use of the Library in Instruction in North Central Association School in Missouri," Dissertation Abstracts. 28 : 400A, August, 1967.

חכמת

ภาคผนวก ก.

การวิเคราะห์ข้อมูล ✓

ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความยากง่ายมาตรฐาน (Δ)
 ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา พ ๓๐๕ เรื่องโรคไม่ติดต่อสำคัญบางชนิด

ข้อที่	P	r	Δ	ข้อที่	P	r	Δ
๑	.๓๔	.๕๐	๑๔.๖	๑๘	.๗๐	.๕๕	๑๐.๔
๒	.๗๗	.๓๗	๔.๗	๑๙	.๓๙	.๓๐	๑๔.๒
๓	.๔๔	.๓๙	๑๓.๖	๒๐	.๔๗	.๕๖	๑๒.๓
๔	.๕๒	.๒๒	๑๒.๘	๒๑	.๗๒	.๔๓	๑๐.๖
๕	.๗๑	.๕๒	๑๐.๗	๒๒	.๓๖	.๔๖	๑๔.๔
๖	.๓๔	.๓๔	๑๔.๗	๒๓	.๗๘	.๗๕	๔.๔
๗	.๓๑	.๒๒	๑๕.๐	๒๔	.๗๑	.๓๕	๑๐.๘
๘	.๓๗	.๒๗	๑๔.๓	๒๕	.๓๘	.๕๑	๑๐.๐
๙	.๗๕	.๓๓	๑๐.๓	๒๖	.๕๐	.๓๒	๑๓.๐
๑๐	.๔๕	.๕๗	๑๒.๕	๒๗	.๕๔	.๒๕	๑๒.๖
๑๑	.๕๕	.๖๒	๑๒.๑	๒๘	.๗๔	.๕๘	๑๐.๕
๑๒	.๔๘	.๒๑	๑๓.๖	๒๙	.๗๖	.๕๓	๑๐.๑
๑๓	.๖๒	.๘๐	๑๑.๖	๓๐	.๗๗	.๔๓	๑๐.๑
๑๔	.๖๒	.๔๒	๑๑.๘	๓๑	.๗๗	.๖๕	๑๐.๐
๑๕	.๗๙	.๔๑	๙.๘	๓๒	.๘๐	.๖๐	๙.๖
๑๖	.๗๙	.๒๔	๙.๘	๓๓	.๖๖	.๓๔	๑๑.๓
๑๗	.๕๕	.๕๙	๑๓.๖	๓๔	.๕๕	.๔๑	๑๒.๑

ข้อที่	P	r	Δ	ข้อที่	P	r	Δ
๓๕	.๓๑	.๒๒	๑๕.๐	๔๑	.๖๔	.๔๑	๑๑.๖
๓๖	.๓๖	.๔๓	๑๐.๑	๔๒	.๖๓	.๔๐	๑๑.๖
๓๗	.๓๔	.๓๐	๑๔.๒	๔๓	.๓๑	.๖๑	๑๐.๘
๓๘	.๗๕	.๕๖	๑๐.๓	๔๔	.๖๒	.๓๖	๑๑.๘
๓๙	.๗๔	.๕๘	๑๐.๔	๔๕	.๖๖	.๕๕	๑๑.๕
๔๐	.๔๓	.๒๖	๑๓.๗				

ค่าความยากง่าย (P) .๓๑ ถึง .๘๐ ค่า P เฉลี่ย = .๕๔

ค่าอำนาจจำแนก (r) .๒๑ ถึง .๗๕ ค่า r เฉลี่ย = .๔๔

ค่าความยากมาตรฐาน (Δ) ๙.๖ ถึง ๑๕.๐ ค่า Δ เฉลี่ย = ๑๑.๘๖

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุศึกษา ระหว่างการทดลอง

ก่อนการเรียน หลังการ เรียน และหลังการ เรียนแล้วสองสัปดาห์ของกลุ่มทดลอง

เลขที่	ก่อน การ เรียน	หลัง การ เรียน	หลังการ เรียน สองสัปดาห์	เลขที่	ก่อน การ เรียน	หลัง การ เรียน	หลังการ เรียน สองสัปดาห์
๑	๑๗	๒๗	๒๘	๖๖	๒๖	๓๖	๓๖
๒	๑๗	๓๖	๓๕	๖๗	๒๖	๓๖	๓๘
๓	๑๙	๓๖	๒๗	๖๘	๒๗	๓๕	๔๖
๔	๒๐	๓๗	๓๕	๖๙	๒๗	๓๖	๓๘
๕	๒๑	๒๗	๓๖	๗๐	๒๗	๓๕	๔๐
๖	๒๑	๓๖	๔๕	๗๑	๒๗	๓๕	๔๑
๗	๒๑	๓๕	๓๖	๗๒	๒๗	๓๕	๓๖
๘	๒๓	๓๕	๔๖	๗๓	๒๗	๓๕	๔๓
๙	๒๔	๓๖	๓๓	๗๔	๒๘	๓๕	๔๐
๑๐	๒๔	๓๕	๓๘	๗๕	๒๘	๓๕	๓๕
๑๑	๒๔	๓๑	๓๖	๗๖	๒๘	๓๕	๓๕
๑๒	๒๔	๓๔	๓๕	๗๗	๒๘	๓๗	๓๕
๑๓	๒๔	๓๑	๓๖	๗๘	๒๘	๔๐	๓๘
๑๔	๒๕	๓๕	๓๗	๗๙	๓๐	๔๑	๔๒
๑๕	๒๕	๓๓	๓๕	๘๐	๓๑	๓๕	๓๕

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา ระหว่างการทดสอบ

ก่อนการเรียน หลังการเรียน และหลังการเรียนแล้วสองสัปดาห์ของกลุ่มควบคุม

เลขที่	ก่อน การเรียน	หลัง การเรียน	หลังการเรียน สองสัปดาห์	เลขที่	ก่อน การเรียน	หลัง การเรียน	หลังการเรียน สองสัปดาห์
๑	๑๙	๒๔	๒๒	๑๖	๒๖	๓๐	๓๐
๒	๑๙	๒๗	๒๔	๑๗	๒๖	๒๗	๓๑
๓	๒๐	๒๔	๒๘	๑๘	๒๙	๓๔	๓๗
๔	๒๒	๒๗	๒๑	๑๙	๒๙	๓๔	๓๕
๕	๒๓	๓๑	๓๒	๒๐	๒๙	๓๐	๒๙
๖	๒๖	๒๕	๓๐	๒๑	๒๙	๓๔	๓๗
๗	๒๓	๒๕	๒๙	๒๒	๒๙	๓๗	๓๒
๘	๒๓	๓๖	๓๑	๒๓	๒๙	๓๗	๓๒
๙	๒๓	๒๗	๒๔	๒๔	๒๙	๓๑	๓๓
๑๐	๒๔	๓๐	๓๐	๒๕	๓๐	๓๗	๓๙
๑๑	๒๔	๒๗	๓๑	๒๖	๓๑	๓๐	๒๙
๑๒	๒๔	๒๖	๒๗	๒๗	๓๒	๒๙	๓๓
๑๓	๒๕	๒๔	๓๓	๒๘	๓๒	๓๓	๓๕
๑๔	๒๕	๒๗	๓๔	๒๙	๓๒	๓๔	๓๙
๑๕	๒๖	๒๙	๓๓	๓๐	๓๒	๓๖	๓๕

ค่าอำนาจจำแนก (t) เป็นรายชื่อของแบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อ	กลุ่มสูง		กลุ่มต่ำ		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
๑	๔.๕๓	.๒๒	๔.๐๕	.๐๕	๓.๗๖
๒	๔.๐๕	.๔๔	๓.๓๖	.๘๕	๒.๐๔
๓	๔.๑๔	.๕๖	๒.๔๕	.๕๗	๔.๕๒
๔	๔.๕๕	.๒๕	๓.๕๑	.๒๕	๒.๗๘
๕	๔.๕๓	.๒๑	๔.๐๔	.๓๖	๒.๓๕
๖	๔.๓๖	.๒๔	๓.๐๕	.๔๕	๓.๕๗
๗	๔.๓๖	.๒๔	๓.๑๔	.๗๖	๓.๕๓
๘	๔.๐๔	.๕๖	๓.๕๔	.๕๒	๒.๑๕
๙	๔.๒๗	.๖๕	๓	.๕	๓.๕๒
๑๐	๔.๕๒	.๑๖	๔	.๕	๓.๕๗
๑๑	๔.๖๔	.๔๔	๔.๐๕	.๐๕	๒.๕
๑๒	๔.๓๖	.๔๔	๓.๓๖	.๒๕	๔
๑๓	๔.๕๕	.๒๗	๓.๕๑	.๔๔	๒.๔๖
๑๔	๓.๖๔	.๘๕	๒.๔๕	๑.๐๗	๒.๘๓
๑๕	๓.๕๓	.๗๖	๒.๕๔	.๖๗	๓.๕๓
๑๖	๔.๕๓	.๑๖	๓.๓๖	.๘๕	๔.๘๗
๑๗	๔.๓๗	.๒๖	๓.๑๔	.๔๖	๔.๗๔
๑๘	๔.๑๔	๑.๓๖	๓.๑๔	.๕๖	๒.๑๗

ឆ្នាំ	ក្រុមស្រូវ		ក្រុមឆ្នាំង		t
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
១៩	៤.៦៨	០.៧៥	៣.៧៦	០.៧៦	២.៦៦៨
២០	៤.៦៨	០.៦៨	៣.៧៥	០.៧៦	៤.៣៦
២១	៤.០៨	១.២០	២.៧៥	០.៧៦	៣.០៦
២២	៤.០៨	០.៦៦	៣.៧៦	០.៧៦	៣.៣០
២៣	៤.៣៦	០.៦៨	៣.៧៦	០.៣៦	២.២៨
២៤	៤.៣៦	០.៦៨	៣.៧៦	០.៣៦	២.៤៨
២៥	៤.៣៦	០.៧៦	៣.៣៦	០.៧៥	២

ภาคผนวก ข .

๑. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๒. แบบสอบถามความพึงพอใจในการ เรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิชา พ ๓๐๔ สุขศึกษา

เรื่อง โรคไม่ติดต่อสำคัญบางชนิด

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบฉบับนี้มีคำถามจำนวน ๔๕ ข้อ
๒. ข้อทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบทั้งสิ้น คำถามแต่ละข้อจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว จาก ๔ ตัวเลือก คือ ก ข ค และ ง
๓. ในการตอบเมื่อเลือกคำตอบได้แล้ว ให้ทอนลงในกระดาษคำตอบ โดยเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องสี่เหลี่ยมใต้ตัวอักษรกำกับคำตอบที่นักเรียนเลือกให้ตรงกับข้อคำถาม

ตัวอย่าง

คนที่มีสุขภาพดีมีผลต่อสิ่งใดมากที่สุด

- ก. การศึกษาดี
- ข. เงินใช้
- ค. ไร้โรค
- ง. บุคลิกภาพดี

ถ้านักเรียนเลือกคำตอบข้อ ก ให้ทำดังนี้

ก ข ค ง

		X	
--	--	---	--

ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ชัดเจนขึ้นกับคำตอบที่นักเรียนเลือกแล้ว แล้วเลือกคำตอบใหม่ เช่นนักเรียนต้องการตอบข้อ ง ให้ทำดังนี้

ก ข ค ง

		X	X
--	--	---	---

๔. ถ้านักเรียนพบว่าข้อใดยากให้ข้ามไปทำข้อถัดไปเสียก่อน แล้วจึงย้อนมาทำข้อที่เว้นไว้
๕. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงไปในแบบทดสอบฉบับนี้ เป็นอันขาด
๖. ห้ามนำข้อสอบออกนอกห้องสอบ
๗. ให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุล และ เลขที่ ลงในกระดาษคำตอบก่อนลงมือทำข้อสอบ

๑. ฟันน้ำนมของคนเราเริ่มเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อใด

ก. ทารกยังอยู่ในครรภ์มารดามีอายุ

๖ ปีเศษ

ข. ทารกอายุได้ ๖ สัปดาห์หลังคลอด

ค. ทารกอายุได้ ๖ เดือนหลังคลอด

ง. ทารกอายุได้ ๗ เดือนหลังคลอด

๒. โดยทั่วไปฟันน้ำนมซี่แรกจะเริ่มงอกโผล่ออกมาให้เห็นเมื่ออายุประมาณเท่าไร

ก. ๓ เดือน

ข. ๖ เดือน

ค. ๙ เดือน

ง. ๑๖ เดือน

๓. ฟันน้ำนมซี่ใดที่งอกโผล่ให้เห็นก่อนฟันซี่อื่น

ก. ฟันหน้าซี่ข้างบน

ข. ฟันหน้าซี่ข้างล่าง

ค. ฟันหน้าซี่กลางบน

ง. ฟันหน้าซี่กลางล่าง

๔. ฟันน้ำนมทั้งหมดมีกี่ซี่

ก. ๒๐ ซี่

ข. ๒๔ ซี่

ค. ๒๘ ซี่

ง. ๓๒ ซี่

๕. เด็กจะมีฟันอยู่ในปาก ๒ ชุด ในช่วงระยะเวลาเท่าใด

ก. ๖ เดือน ถึง ๑ ปี

ข. ๑ ปี ถึง ๓ ปี

ค. ๑ ปี ถึง ๖ ปี

ง. ๖ ปี ถึง ๑๒ ปี

๖. ฟันแท้ซี่ใดที่งอกขึ้นเป็นชุดสุดท้าย

ก. ฟันหน้าซี่กลางล่าง

ข. ฟันหน้าซี่กลางบน

ค. ฟันกรามหรือฟันฉลาด

ง. ฟันเขี้ยวบนและเขี้ยวล่าง

๗. ฟันแท้ซี่ขึ้นมาเป็นซี่แรกคือฟันซี่ใด

ก. ฟันหน้าซี่ข้างบน

ข. ฟันหน้าซี่ข้างล่าง

ค. ฟันกรามซี่ที่ ๑ บน

ง. ฟันกรามซี่ที่ ๑ ล่าง

๘. ส่วนใดของฟัน เป็นส่วนที่แข็งแรงและทนทานมากที่สุด

ก. เหงือก

ข. เนื้อฟัน

ค. รากฟัน

ง. กระดูกขากรรไกร

๘. ส่วนใดของฟันที่เป็นเนื้อเยื่อเชื่อมขมที่หุ้ม
กระดูกขากรรไกรไว้ ทำให้ฟันดูสวยงาม

- ก. รากฟัน
- ข. เหงือก
- ค. โพรงประสาท
- ง. กระดูกขากรรไกร

๑๐. วิธีป้องกันมิให้เป็นโรคฟันผุทำอย่างไร
ดีที่สุด

- ก. การรงคไม่กินของหวานเลย
- ข. ใช้น้ำยาล้างปากกลั้วคอเสมอ
- ค. แปรงฟัน ทุกครั้งหลังกินอาหาร
- ง. กินผักและผลไม้มาก ๆ

๑๑. ควรไปหาทันตแพทย์ตรวจฟันเมื่อไร

- ก. ทุก ๆ เดือน
- ข. ทุกระยะ ๖ เดือน
- ค. ทุกระยะ ๑ ปี
- ง. เวลาปวดหรือเสียวฟัน

๑๒. ท่านคิดว่าการป้องกันโรคปากเหม็น

ควรทำอย่างไรดีที่สุด

- ก. อมยาอม
- ข. แปรงฟันบ่อย ๆ
- ค. กินอาหารที่มีธาตุแคลเซียม
- ง. บ้วนปากด้วยน้ำยาผสมฟลูออไรด์

๑๓. โรคหินปูนมีสาเหตุมาจากอะไร

- ก. สุบบุทรีมากเกินไป
- ข. แคลเซียมในน้ำลายเกาะฟัน
- ค. น้ำลายมีสภาพเป็นด่างน้อย
- ง. กินอาหารจำพวกแป้งและ
น้ำตาลมาก

๑๔. นักเรียนมีวิธีป้องกันโรคหินปูนได้
อย่างไร

- ก. งดสุบบุทรี
- ข. งดกินนมมาก
- ค. งดการกินของหวาน
- ง. งดการอมน้ำตาลไว้ในปาก

๑๕. เมื่อพบว่าตนเป็นโรคปริทันต์แล้วจะ

รักษาอย่างไร

- ก. พบทันตแพทย์
- ข. ใช้น้ำยาฟลูออไรด์อมบ้วนปาก
- ค. เปลี่ยนใช้แปรงสีฟันที่มีขนอ่อน ๆ
- ง. ล้างและบ้วนปากหลังอาหาร

๑๖. กลุ่มอาหารใดในข้อต่อไปนี้ที่ช่วยทำ

ความสะอาดฟันและช่วยให้ฟันแข็งแรง

- ก. ฝรั่ง อ้อย แดงกวา
- ข. ขนมหั้วกรอบ ฝรั่ง แดงกวา
- ค. ฝรั่งคอง มะม่วงคอง มะเขือเทศ
- ง. แดงกวา มะเขือเทศ ลูกกวาด

๑๗. หัวใจทำงานได้อย่างไร

- ก. สมอเป็นผู้สั่ง
- ข. อีสรจะไม่ขึ้นกับอะไร
- ค. ประสาทใจขึ้นหลังคาบคุม
- ง. ระบบเลือดคนกงและเลือดดำคาบคุม

๑๘. โรคหัวใจพิการมาแต่กำเนิดเกิดจากสาเหตุใด

- ก. มารดาได้รับสารเคมี
- ข. มารดากินอาหารเป็นพิษ
- ค. มารดาสูบบุหรี่มากเกินไป
- ง. มารดาเกิดโรคติดเชื้อในขณะตั้งครรภ์

๑๙. ทำไมคนที่ เป็นโรคหัวใจรั่วจึงมีผิวหนังสีเขียวคล้ำ

- ก. เลือดแดงปนกับเลือดดำ
- ข. หัวใจต้องรับเลือดแรงขึ้น
- ค. สันหัวใจระหว่างช่องบนช่องล่างไม่ทำงาน
- ง. มีความกังวล เคร่งเครียด และขาดการพักผ่อน

๒๐. โรคหัวใจรูมาติกเกิดขึ้นเพราะเหตุใด

- ก. เป็นแต่กำเนิด
- ข. อารมณ์เครียด
- ค. อักเสบจากการติดเชื้อ
- ง. หลอดเลือดที่ไปเลี้ยงหัวใจตีบตัน

๒๑. โรคหัวใจโคโรนารีเกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด

- ก. สันหัวใจรั่ว
- ข. ผ่นกันระหว่างหัวใจรั่ว
- ค. มีเชื้อโรคเข้าไปในเยื่อหุ้มหัวใจ
- ง. หลอดเลือดที่ไปเลี้ยงหัวใจตีบตัน

๒๒. ข้อใดเป็นคำตอบที่ถูกเกี่ยวกับการเป็นโรคหัวใจตีบ

- ก. ผู้ชายเป็นมากกว่าผู้หญิง
- ข. คนผอมเป็นมากกว่าคนอ้วน
- ค. คนใจเย็นเป็นมากกว่าคนฉุนเฉียว
- ง. คนทำงานหนักเป็นมากกว่าคนทำงานเบา

๒๓. บุคคลในวัยใดที่มักจะเป็นโรคหัวใจตีบหรือโคโรนารีมากที่สุด

- ก. วัยทารก
- ข. วัยเด็ก
- ค. วัยชรา
- ง. วัยหนุ่มสาว

๒๔. บุคคลประเภทใดที่มีโอกาสเป็นโรค
โคโรนารีได้น้อยที่สุด

- ก. คนชรา
- ข. คนอ้วน
- ค. คนทำงานหนัก
- ง. คนอารมณ์ฉุนเฉียว

๒๕. ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. การสูบบุหรี่ทำให้หัวใจเต้นแรง
- ข. โรคหัวใจเป็นโรคติดต่อชนิดหนึ่ง
- ค. คนที่เป็นโรคหัวใจรั่วจะมีผิวหนัง
สีเขียวคล้ำ
- ง. โคโรนารีเป็นโรคของหลอดเลือด
ที่ไปเลี้ยงหัวใจ

๒๖. โรคหัวใจชนิดใดที่พบบ่อยที่สุดในบรรดา
โรคหัวใจทั้งหมด

- ก. โรคหัวใจอ่อน
- ข. โรครูห์มาติก
- ค. โรคหัวใจโคโรนารี
- ง. โรคหัวใจพิการมาแต่กำเนิด

๒๗. ในปัจจุบันภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม
มีความกดดันมาก ทำให้คนเป็นโรคชนิด
ใดมากที่สุด

- ก. โรคประสาทหัวใจ
- ข. โรคความดันโลหิตสูง
- ค. โรคหลอดเลือดหัวใจแรง
- ง. โรคหลอดเลือดตีบ

๒๘. คนที่เป็นโรคหัวใจมีวิธีรักษาตัวอย่างไร

- ก. งดการออกกำลังกาย
- ข. ออกกำลังกายพอสมควร
- ค. งดออกกำลังกายมาก ๆ
- ง. ออกกำลังกายทุกครั้งที่มี
โอกาส

๒๙. การป้องกันโรคหัวใจโดยทั่วไปควร
ปฏิบัติอย่างไร

- ก. กินอาหารที่มีไขมันสูง
- ข. หักผ่อนนอนหลับมาก ๆ
- ค. ทำงานหนักหรือเล่นกีฬา
กลางแจ้ง
- ง. รักษาระดับอารมณ์อย่าให้
เคร่งเครียด

๓๐. ข้อใดที่ไม่เกี่ยวกับโรคมะเร็ง

- ก. รักษาให้หายได้
- ข. เป็นโรคติดต่อง่าย
- ค. เป็นได้กับอวัยวะทุกส่วน
- ง. การเติบโตผิดปกติของเซลล์

๓๑. ลักษณะใดที่เป็นสัญญาณเตือนให้ระวัง
ว่าอาจจะ เป็นมะเร็งได้

- ก. คันตามผิวหนัง
- ข. เป็นสิ่วเม็ดโต
- ค. กินอาหารจุแต่ไม่อ้วน
- ง. เป็นหูดหรือเป็นไฟเม็ดโต ๆ

๓๒. การรักษาโรคมะเร็งในแพทย์แผนปัจจุบัน
ไม่กระทำในข้อใด

- ก. ผ่าตัด
- ข. ฉายรังสี
- ค. ผังสารเรเดียม
- ง. วิทยาสมุนไพร

๓๓. เรื่องใดไม่ใช่การป้องกันรักษามะเร็ง
ที่ปาก

- ก. งดการกินหมาก
- ข. มีแผลที่ริมฝีปากควรรับรักษา
- ค. อย่าให้ริมฝีปากถูกเสียดสีนาน ๆ
- ง. สูบบุหรี่บ้างครั้งเพื่อการสมาคม

๓๔. เรื่องใดอาจทำให้เป็นมะเร็งที่ปอดได้

- ก. อากาศเย็น
- ข. อากาศเสีย
- ค. เป็นหวัดบ่อย ๆ
- ง. อุณหภูมิไม่คงที่

๓๕. อาการแรกเริ่มของโรคมะเร็งที่พบบ่อย ๆ
เป็นอย่างไร

- ก. ไอแห้ง ๆ ติดต่อกัน
- ข. ปากจะฉีกเป็นแผล
- ค. มีความดันโลหิตสูง
- ง. กินอาหารเหลาแล้วติดคอ

๓๖. คนสูบบุหรี่จัดมัก เป็นโรคมะเร็งที่
อวัยวะส่วนใด

- ก. ที่ปอด
- ข. ที่ปาก
- ค. ในตับ
- ง. ในหลอดอาหาร

๓๗. อาการของมะเร็งที่ปากมดลูกจะมี
อาการอย่างไร

- ก. มีเลือดออกทางช่องคลอด
โดยไม่รู้สึกเจ็บ
- ข. มีเลือดออกทางช่องคลอด
แล้วรู้สึกเจ็บมาก
- ค. ไม่มีเลือดออกทางช่องคลอด
แต่รู้สึกเจ็บ
- ง. ไม่มีเลือดออกทางช่องคลอด
และไม่รู้สึกเจ็บ

๓๘. มะเร็งที่เกิดบริเวณอวัยวะสืบพันธุ์
สตรีที่พบมากที่สุด คือบริเวณใด

- ก. รังไข่
- ข. ช่องคลอด
- ค. ปากมดลูก
- ง. ปีกมดลูก

๓๘. การป้องกันโรคมะเร็งของ อวัยวะสืบพันธุ์สตรีข้อใดทำได้ถูกต้องที่สุด

- ก. หลีกเลี่ยง ไม่ปฏิบัติ เรื่องเพศสัมพันธ์
- ข. บำรุงร่างกายให้แข็งแรงโดยการออกกำลังกาย
- ค. ควรให้แพทย์ตรวจภายในอย่างน้อยปีละครั้ง
- ง. หลีกเลี่ยงการทำงานที่เกี่ยวข้องสารเคมีพิษ

๔๐. มะเร็งที่อวัยวะเพศชายมัก เป็นที่ส่วนใดมากที่สุด

- ก. ที่อัณฑะ
- ข. ที่ต่อมลูกหมาก
- ค. ที่อวัยวะเพศ
- ง. ที่หนังหุ้มปลายอวัยวะเพศ

๔๑. อาการระยะแรกของโรคมะเร็งเต้านมมีลักษณะอย่างไร

- ก. มีก้อนเล็กที่เต้านม
- ข. ก้อนเล็ก ๆ ที่เต้านมโตขึ้น
- ค. หัวนมกดมีลักษณะเหมือนหัวนมบอด
- ง. มีต่อมน้ำเหลืองที่บริเวณรักแร้โตขึ้น

๔๒. วิธีป้องกันโรคมะเร็งที่เต้านมสำหรับสตรีที่มีบุตรมาแล้ว ควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. ระวังไม่ให้ให้น้ำนมคั่ง
- ข. ระวังไม่ให้ให้น้ำนมไหล
- ค. ระวังไม่ให้ลูกดูดนม
- ง. ระวังอย่าใช้เสื้อยกทรงที่คับ

๔๓. การตรวจคลำเต้านมในระยะแรกเพื่อป้องกันมะเร็งนั้นข้อใดทำได้ดีที่สุด

- ก. ให้เพื่อนสนิทตรวจคลำให้
- ข. ให้แพทย์ตรวจคลำเป็นประจำ
- ค. ตรวจคลำเต้านมด้วยตนเองเสมอ ๆ
- ง. ตรวจคลำเต้านมเมื่อมีอาการผิดปกติ

๔๔. ลักษณะสำคัญของโรคมะเร็งหลอดอาหารเป็นอย่างไร

- ก. มีอาการเจ็บปวดแต่กินอาหารได้มาก
- ข. ไม่มีอาการเจ็บปวดแต่กินอาหารไม่ได้
- ค. หิวบ่อยและกินอาหารได้มากแต่ไม่เจ็บปวด
- ง. มีอาการไม่เจ็บปวดแต่กินอาหารได้มาก

๔๕. มะเร็งที่ผิวหนังมักมีอาการเริ่มแรกเป็น
อย่างไร

- ก. มีอาการชาตามผิวหนัง
- ข. จะมีผื่นหรือหนองเกิดขึ้น
- ค. จะมีจุดดำ ๆ ตามผิวหนัง
- ง. จะมีตุ่มเล็ก ๆ ขึ้นตามผิวหนัง

แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามทั้งหมดมี ๒๕ ข้อ ในแต่ละข้อมีคำตอบให้ท่านเลือก ๕ ตัวเลือกคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แล้วพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกอย่างไร โดยกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง ตัวเลือกที่ท่านมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกอย่างนั้น

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การเรียนในคาบนี้ท่านรู้สึกอย่างไรต่อวิธีสอน					
๑. เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น					
๒. สับสนไม่ค่อยรู้เรื่อง					
๓. อยากค้นคว้าหาความรู้ เรื่องที่เรียน มากขึ้น					
๔. เปื่อไม่อยากเรียน					
๕. กระตือรือร้นที่จะเรียน					
๖. บรรยากาศในการเรียนเป็นกันเอง					
๗. มีอิสระในการเรียน					
๘. ไม่อยากแสดงความคิดเห็นใน การเรียน					
๙. ไม่เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
๑๐. ได้รับประสบการณ์ในการเรียน มากขึ้น					
๑๑. ไม่ได้ทำให้เกิดประโยชน์แต่อย่างใด					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
๑๒. ไม่อยากเรียนวิชาอื่น ๆ ถ้าใช้การ สอนแบบนี้					
๑๓. กิจกรรมการสอนไม่เหมาะสมกับ เนื้อหา					
๑๔. ได้ใช้ความสามารถของตนเอง อย่างเต็มที่					
๑๕. ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมประกอบ การเรียน					
๑๖. สนใจที่จะเรียนโดยใช้การสอนแบบนี้ เป็นหลักต่อไป					
๑๗. การสอนสุขศึกษาโดยวิธีนี้ไม่เหมาะสม					
๑๘. ไม่ชอบวิธีการสอนแบบนี้					
๑๙. มีส่วนช่วยในการจดจำบทเรียนได้ มากขึ้น					
๒๐. ไม่ช่วยส่งเสริมในการเรียนรู้มากนัก					
๒๑. จับประเด็นความรู้ที่สำคัญไม่ได้					
๒๒. มีความสนุกสนานในการเรียน					
๒๓. ความรู้ที่ได้รับมีความถูกต้อง					
๒๔. มีความเพลิดเพลินในการเรียน					
๒๕. การเรียนการสอนไม่ช่วยส่งเสริม ประชาธิปไตย					

ภาคผนวก ค.

๑. แผนการสอน

๒. บันทึกการสอน

แผนการสอนโดยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน

วิชา สุขศึกษา
 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓
 เรื่อง โรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด
 จำนวน ๕ คาบ

คู่มือในการใช้แผนการสอนโดยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน

แผนการสอนนี้ประกอบด้วย คำชี้แจงในการใช้แผนการสอน คู่มือบรรณารักษ์ และคู่มือครู

๑. คำชี้แจงในการใช้แผนการสอนโดยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน

๑.๑ การเตรียมตัวของครู

๑.๑.๑ ติดต่อบรรณารักษ์ เพื่อจะได้ทราบว่า มีวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรม

อะไรบ้างที่จะใช้ในการสอนเรื่อง " โรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด "

๑.๑.๒ ร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรม

๑.๑.๓ ศึกษาขั้นตอนในแผนการสอนโดยละเอียด และยึดคู่มือครู

เป็นหลักในการดำเนินการสอน

๑.๒ การเตรียมตัวของบรรณารักษ์

๑.๒.๑ ศึกษาคู่มือครู และโครงการสอนวิชาสุขศึกษาของโรงเรียน และ

ศึกษาเนื้อหาในบทเรียน เรื่องโรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด โดยละเอียด

๑.๒.๒ จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และจัดกิจกรรมเพื่อการค้นคว้าของนักเรียน

ให้สอดคล้องกับโครงการสอนและบทเรียน

๑.๓ บทบาทของครู

๑.๓.๑ ชี้แจงวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดให้นักเรียนเข้าใจ

๑.๓.๒ บอกหัวข้อที่จะเรียนในกานนั้น ๆให้นักเรียนทราบ พร้อมทั้งอธิบายเนื้อหาอย่างย่อ ๆ

๑.๓.๓ มอบหมายงานให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้า หรือร่วมกิจกรรมในห้องสมุดจัดขึ้น

๑.๓.๔ สังเกตการเรียน การค้นคว้า หรือการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

๑.๓.๕ คอยให้ความช่วยเหลือในขณะที่นักเรียนค้นคว้า

๑.๔ บทบาทของบรรณารักษ์

๑.๔.๑ จัดวัสดุอุปกรณ์พร้อมที่จะให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า เช่น จัดหนังสือและเอกสารต่าง ๆ เป็นหนังสือสำรอง จัดทำบรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง เป็นต้น

๑.๔.๒ จัดกิจกรรมห้องสมุดดังนี้ คือ

- จัดนิทรรศการ
- ฉายสไลด์
- จัดรายการทนายปัญหา
- จัดรายการอภิปราย

๑.๔.๓ บรรณารักษ์คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนในขณะค้นคว้าในห้องสมุด

๒. คู่มือครู

เป็นคู่มือสำหรับครูใช้ดำเนินการสอนโดยวิธีใช้ห้องสมุดในการสอน เรื่องโรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด เวลาเรียน ๕ คาบ

ความถี่รวบรวมยอดและหลักการ

การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิดและสาเหตุของการเกิดโรค เป็นวิธีหนึ่งซึ่งช่วยป้องกันไม่ให้เกิดโรคนั้นได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. นักเรียนสามารถบอกชื่อของโรคไม่ติดต่อที่สำคัญ
๒. นักเรียนสามารถอธิบายถึงสาเหตุและอาการของโรคต่าง ๆ
๓. นักเรียนสามารถบอกวิธีป้องกันโรค และการปฏิบัติตามได้

เนื้อหา

๑. โรคไม่ติดต่อที่สำคัญได้แก่

๑.๑ โรคในช่องปาก มักมีสาเหตุมาจากฟันในปาก ความรู้เรื่องฟัน ที่ควรรู้ได้แก่ หน้าที่ของฟัน ขูดของฟัน โครงสร้างของฟัน และการแปรงฟันที่ถูกรวิธี สำหรับโรคในช่องปากที่พบบ่อยคือ โรคฟันผุ โรคปากเหม็น โรคหินปูน โรคเหงือกอักเสบ และโรคปริทันต์

๑.๒ โรคหัวใจ โรคหัวใจชนิดที่สำคัญคือ โรคหัวใจพิการมาแต่กำเนิด โรคหัวใจพิการจากโรครูห์มาติก โรคหัวใจพิการจากหลอดเลือดที่มาเลี้ยงหัวใจตีบตัน โรคหัวใจพิการเนื่องจากความดันเลือดสูง โรคหัวใจพิการเนื่องจากโรคซิฟิลิส โรคหัวใจพิการจากเชื้อไวรัสและโรคติดต่อเชื้อร้ายแรง โรคหัวใจอ่อน

๑.๓ โรคมะเร็ง โรคมะเร็งที่พบบ่อยคือ โรคมะเร็งในช่องปาก โรคมะเร็งที่ปอด โรคมะเร็งที่อวัยวะสืบพันธุ์สตรี โรคมะเร็งที่เต้านม โรคมะเร็งของหลอดอาหาร โรคมะเร็งผิวหนัง

๒. สาเหตุของโรค
๓. อาการของโรค
๔. การป้องกันโรค

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

๑. ครูอธิบายวิธีการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดให้นักเรียนเข้าใจ
๒. แนะนำการใช้ห้องสมุดพอสังเขป เพื่อให้ นักเรียนได้รู้ถึงวิธีใช้ห้องสมุด
๓. ครูบอกหัวข้อที่จะเรียน พร้อมทั้งอธิบายเนื้อหาอย่างย่อ ๆ เพื่อให้
นักเรียนมีพื้นความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะสอนพอสมควร
๔. ครูกำหนดหัวข้อที่นักเรียนจะต้องค้นคว้าอย่างละเอียดจากห้องสมุด
๕. นักเรียนศึกษาค้นคว้าเรื่องที่ครูกำหนดให้จากวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมที่
บรรณารักษ์จัดไว้ให้ในห้องสมุด
๖. นักเรียนสรุปเรื่องที่ได้อ่านค้นคว้าให้เพื่อน ๆ ฟัง
๗. ครูช่วยสรุปอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาตรงกัน

สื่อการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของกระทรวงศึกษาธิการ
และของ บุญสม มาร์ติน และจำเริญ พ่วงบุตร
๒. หนังสืออ่านประกอบและเอกสารประกอบการค้นคว้าที่บรรณารักษ์จัดไว้
ในห้องสมุด
๓. บ้ายนิทรรศการเรื่อง " โรคในช่องปาก " และเรื่อง " โรคมะเร็งที่
พบบ่อย "
๔. สไลด์เรื่อง ฟ. ฟันของเรา
๕. ฉลากปัญหา
๖. แผ่นภาพ

การประเมินผล

๑. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และความสนใจในบทเรียน
๒. สังเกตจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
๓. จากการรายงาน
๔. จากการร่วมสนทนาและตอบคำถาม
๕. จากการตรวจผลงาน

๓. คู่มือบรรณารักษ์

๓.๑ เตรียมหนังสือ วารสาร และเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่อง

โรคไม่ติดต่อที่สำคัญบางชนิด เพื่อใช้ในการค้นคว้าของนักเรียนดังนี้

กอบกุล มินสุข " ปากกับหิม : เหงือกอักเสบ " ใกล้หมอ ๔(๑๒) : ๖๔ - ๗๒

ธันวาคม ๒๕๒๓

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะทันตแพทยศาสตร์ ชุมุมริชาการ ทันสวย โรงพิมพ์

ศุภณิย์สเทชั่นเนอรี ๒๕๒๓ , ๑๒๐ หน้า

ชุมพล วงศ์ประทีป " โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด " ใกล้หมอ ๒(๕) : ๑๑ - ๑๓

พฤษภาคม ๒๕๒๑

เชวงเกียรติ แสงศิรินาวัน " มาหัดแปรงฟันกันเถิด " สุขภาพ ๗(๑๐) : ๓๔ - ๓๖

กรกฎาคม ๒๕๒๒

ฐิติกัลยา หวังเจริญ , ผู้แปล " ท่านสามารถขจัดโรคมะเร็งได้ด้วยตนเอง " พัฒนาชุมชน

๑๗(๓) : ๗๗ - ๘๓ มีนาคม ๒๕๒๑

ทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ทันตสุขภาพสำหรับครู ม.ป.ท. ม.ป.ป. , ๑๔ หน้า

ทันตสุขภาพศึกษาสำหรับประชาชน โรงพิมพ์ไทยเซชม ๒๕๑๒ , ๔๒ หน้า

ประตูแห่งสุขภาพ ลืมเด็กแข่งอุตสาหกรรมกรรมการพิมพ์ ๒๕๒๓ , ๒๐ หน้า

เทอดพงษ์ ศรีรัตน์ " หัน หัน หัน : กลืนปาก " ใกล้หมอ ๕(๑๒) : ๖๔ - ๖๕

ธันวาคม ๒๕๒๔

_____ " หัน หัน หัน : แปรงสีฟัน " ใกล้หมอ ๕(๔) : ๖๔ - ๖๕

กันยายน ๒๕๒๔

_____ " หัน หัน หัน : หันหูแข็งแรงเพราะคุณแม่มีส่วนช่วย " ใกล้หมอ

๕(๔) : ๖๔ - ๖๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

_____ " หัน หัน หัน : หันมีขี้สับสองแต่แม่มีสามสับสอง " ใกล้หมอ

๕(๔) : ๖๗ - ๖๘ กรกฎาคม ๒๕๒๔

ธนิศ เหมินทร์ " ปากกับฟัน : หันน้ำนม " ใกล้หมอ ๕(๗) : ๔๓ - ๔๔

กรกฎาคม ๒๕๒๓

ไธวัช " สาเหตุมะเร็ง " ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ ๒๕(๒๑) : ๑๔ - ๒๐

มิถุนายน ๒๕๒๑

นิวัฒน์ จันทกุล " มะเร็งของช่องปาก " สุขภาพ ๕(๕) : ๔๓ - ๔๖

มกราคม ๒๕๒๐

บุญสม มาร์ติน และสำออง พ่วงบุตร " โรคในช่องปาก " ในหนังสือ เรียนพลานามัย

รายวิชา พ ๓๐๕ - พ ๓๐๖ สุขศึกษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) หน้า ๗๑ - ๗๔

อักษรเจริญทัศน์ ๒๕๒๔

_____ " โรคหัวใจ " ในหนังสือ เรียนพลานามัยรายวิชา พ ๓๐๕ - พ ๓๐๖

สุขศึกษา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) หน้า ๗๔ - ๘๒ อักษรเจริญทัศน์ ๒๕๒๔

พิลลภ โพธิ์ฤกษ์ " เรามาช่วยกันป้องกันโรคหัวใจกันเถอะ " สุขภาพ ๖ (๔) :

๑๑๓ - ๑๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๑

พิทักษ์ ไชยเจริญ " สุขภาพปากและฟัน : หันผุ " ใกล้หมอ ๒ (๔) : ๗๑ - ๗๓

เมษายน ๒๕๒๑

พวงทอง ไกรพิบูลย์ " มะเร็งปากมดลูกและมะเร็งในด้ามมดลูก " สุขภาพ ๗ (๑) :

๑๐๓ - ๑๐๔ ตุลาคม ๒๕๒๑

มะเร็งแห่งชาติ , สถาบัน การตรวจเต้านมด้วยตนเองโดยวิธีง่าย ๆ ม.ป.ป. (แผ่นปลิว)

_____ " ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็ง " ใน อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพ นางพิมล วัฒนวิจิตร

๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๗ หน้า ๑ - ๖๐ อมรการพิมพ์ ๒๕๑๗

_____ ความรู้เรื่องโรคมะเร็ง ๒๕๑๔ , ๑๐๓ หน้า

_____ มะเร็งปอดกับภาวะแวดล้อมและบุหรี่ ม.ป.ป. , ๒๑ หน้า

_____ " เรื่องมะเร็งรักษาได้ พบเร็วเท่าไร ชีวิตปลอดภัย " ใน อนุสรณ์งาน

พระราชทานเพลิงศพนายอัคนี โกมลเสวิน ๔ กรกฎาคม ๒๕๒๓ หน้า ๑ - ๒๗

โรงพิมพ์การศาสนา ๒๕๑๓

ยศวีร์ สุขุมาลจันทร์ " หัวใจเริ่มน้ำของท่าน " ใกล้หมอ ๒(๔) : ๖ - ๑๐

พฤษภาคม ๒๕๒๑

โรจน์ สุวรรณสิทธิ์ " โรคมะเร็งที่พบบ่อย " ใน อนุสรณ์งานฌาปนกิจศพ นางกองศรี

พรหมกัลป์ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๖ หน้า ๑ - ๑๑ สหการพิมพ์ ๒๕๑๖

ส. ภูมิจิตร " สัญญาณภัยที่เตือนล่วงหน้า " อุตสาหกรรมทหาร ๑๖(๔) : ๗๓ - ๗๗

ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๒๐

สวอร์เททท์ ฮิวเบิร์ต โอ. " โรคหัวใจ " ใน วิถีแห่งสุขภาพ หน้า ๔ - ๑๓

ข่าวประเสริฐ ม.ป.ป.

สันต์ หัตถิรัตน์ " โรคหัวใจรู้หม่าตึก " ใกล้หมอ ๒(๕) : ๓๒ - ๓๔ พฤษภาคม ๒๕๒๑

สุขุม ชีรดีลก " ทำไมจึงต้องใช้ฟลูออไรด์ " สุขภาพ ๔(๒) : ๗๓ - ๗๔

ธันวาคม ๒๕๒๓

สุคนธ์ สุขวิรัช " มะเร็งและการป้องกัน " สุขภาพ ๗(๑) : ๖๗ - ๖๙ ตุลาคม ๒๕๒๑

เสาวณีย์ จักรพิทักษ์ " หัวใจดีมีสุข " คหเศรษฐศาสตร์ ๒๒(๑) : ๓๔ - ๔๔

กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

อ็อค กฤตการ เรื่องของหิน ครูสภา , ๒๔ หน้า

๓.๒ จัดกิจกรรมห้องสมุด

๓.๒.๑ ฉายสไลด์เรื่อง ฟ. ฟันของเรา ใช้เวลา ๓๐ นาที

๓.๒.๒ จัดนิทรรศการ ๒ เรื่อง ได้แก่

- " โรคในช่องปาก " โดยแสดง ประเภทของฟัน ชุดของฟัน โครงสร้างของฟัน การรักษาสุขภาพของช่องปากและโรคในช่องปากชนิดต่าง ๆ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นถึงสาเหตุและการป้องกันรักษาโรคในช่องปาก

- " โรคมะเร็งที่พบบ่อย " แสดงถึงชนิดของโรคมะเร็ง อาการของโรคและการป้องกันรักษา

๓.๒.๓ จัดรายการอภิปราย โดยครูเป็นผู้นำอภิปราย นักเรียนร่วมอภิปรายในหัวข้อที่ครูกำหนดให้

๓.๒.๔ จัดรายการทายปัญหา ครูเตรียมปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง **ที่ ๓ สุข** ไว้ให้นักเรียนปัญหาละ ๓ คน ให้นักเรียนจับฉลากปัญหาเมื่อถึงชั่วโมงเรียน และค้นหาคำตอบจากหนังสือในห้องสมุด เมื่อหมดเวลาที่กำหนดให้ นักเรียนส่งตัวแทนมาอ่านทั้งคำถามและคำตอบที่ค้นได้ให้เพื่อนฟัง

บันทึกการสอน (วิธีใช้ห้องสมุดในการสอน)

วิชา พ ๓๐๕ เรื่อง พัน
 ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ คาบที่ ๑ เวลา ๑๔.๒๐ - ๑๕.๑๐ น. (๕๐ นาที)

ความคิดรวบยอดและหลักการ

การมีความรู้เกี่ยวกับพัน จะช่วยให้เห็นความสำคัญของการรักษาสุขภาพพันและ
 การรู้จักรักษาสุขภาพพันได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์ในการเรียนรู้

๑. ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องของพัน
๒. ให้นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่อง เกี่ยวกับพันและการ เลือกรักษาพันไปปฏิบัติ
 ต่อตนเองและแนะนำต่อผู้อื่นได้
๓. ให้นักเรียนมีสุขปฏิบัติและสุขนิสัยที่ดีใน เรื่องของพันสุขภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. ให้นักเรียนสามารถบอกชุดของพันและประ เภทของพัน
๒. ให้นักเรียนสามารถบอกหน้าที่ของพันแต่ละประ เภทได้
๓. ให้นักเรียนสามารถแยกโครงสร้างของพันได้
๔. ให้นักเรียนสามารถ เลือกรักษาพันและประพันได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

๑. ฟันแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ ฟันหน้า ฟันเขี้ยว ฟันกราม

ฟันกราม

ฟันเขี้ยว

ฟันหน้า

๒. ฟันแบ่งออกเป็น ๒ ชุด คือ

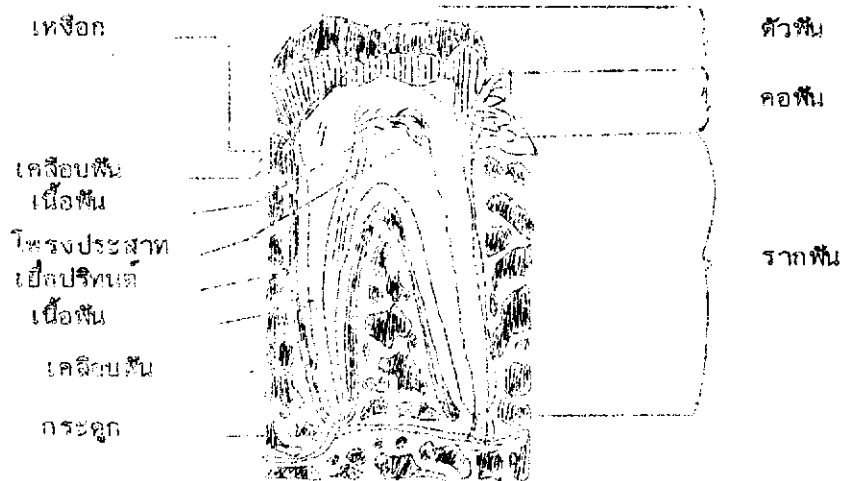
ฟันชุดแรก ฟันน้ำนม เกิดเมื่อทารกอยู่ในครรภ์ตั้งแต่ ๖ สัปดาห์ และจะงอกออกมาให้เห็นที่เหงือกเมื่อเด็กมีอายุได้ ๖ เดือน

ฟันบน	ขึ้น	หลุด	ปี
ฟันหน้าซี่กลาง	๗-๙ เดือน	๗-๘ เดือน	๒
ฟันหน้าซี่ข้าง	๙-๑๒ เดือน	๙-๑๐ เดือน	๒
ฟันเขี้ยว	๑๓-๑๕ เดือน	๑๑-๑๒ เดือน	๒
ฟันกรามซี่ที่ ๑	๑๔-๑๖ เดือน	๑๒-๑๓ เดือน	๒
ฟันกรามซี่ที่ ๒	๒๔-๓๐ เดือน	๑๖-๑๘ เดือน	๒
ฟันล่าง	ขึ้น	หลุด	ปี
ฟันกรามซี่ที่ ๒	๒๐-๒๔ เดือน	๑๐-๑๒ เดือน	๒
ฟันกรามซี่ที่ ๑	๑๒-๑๖ เดือน	๑๐-๑๒ เดือน	๒
ฟันเขี้ยว	๑๖-๑๘ เดือน	๑๒-๑๓ เดือน	๒
ฟันหน้าซี่ข้าง	๙-๑๒ เดือน	๙-๑๐ เดือน	๒
ฟันหน้าซี่กลาง	๖-๙ เดือน	๖-๘ เดือน	๒

ฟันชุดที่ ๒ ฟันแท้ งอกขึ้นมาเมื่อ เด็กอายุได้ ๖ ขวบขึ้นไป

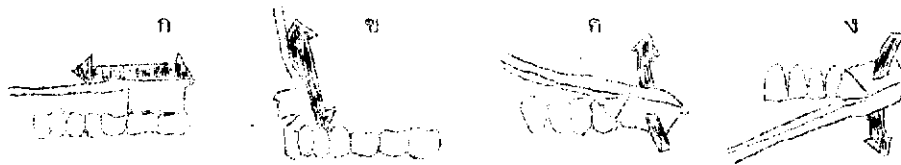
<u>ฟันบน</u>		<u>ขึ้น</u>
ฟันหน้าซี่กลาง	๗ - ๘ ปี	
ฟันหน้าซี่ข้าง	๘ - ๙ ปี	
ฟัน เขี้ยว	๑๑ - ๑๒ ปี	
ฟันหน้ากรามซี่ที่ ๑	๑๐ - ๑๑ ปี	
ฟันหน้ากรามซี่ที่ ๒	๑๐ - ๑๒ ปี	
ฟันกรามซี่ที่ ๑	๖ - ๗ ปี	
ฟันกรามซี่ที่ ๒	๑๒ - ๑๓ ปี	
ฟันกรามซี่ที่ ๓	๑๗ - ๒๑ ปี	
<u>ฟันล่าง</u>		<u>ขึ้น</u>
ฟันกรามซี่ที่ ๓	๑๗ - ๒๑ ปี	
ฟันกรามซี่ที่ ๒	๑๑ - ๑๓ ปี	
ฟันกรามซี่ที่ ๑	๖ - ๗ ปี	
ฟันหน้ากรามซี่ที่ ๒	๑๑ - ๑๒ ปี	
ฟันหน้ากรามซี่ที่ ๑	๑๐ - ๑๒ ปี	
ฟัน เขี้ยว	๙ - ๑๐ ปี	
ฟันหน้าซี่ข้าง	๗ - ๘ ปี	
ฟันหน้าซี่กลาง	๖ - ๗ ปี	

๓. โครงสร้างของหินมี ๕ ส่วน คือ เนื้อหิน โพรงประสาท รากหิน กระดูกขากรรไกร และเหงือก

แสดงโครงสร้างของฟัน

๔. วิธีแปร่งฟันอย่างถูกต้อง

แสดงการแปร่งฟันที่ถูกต้อง ภาพ (ก) แสดงวิธีการแปร่งฟันด้านบดเคี้ยว โดยใช้แปรงถูไปมา บนด้านบนของฟัน การแปร่งวิธีนี้ สำคัญมากสำหรับการทำความสะอาดด้านบนของฟันกรามทุกซี่ ภาพ (ข) แสดงวิธีการแปร่งฟันด้านหลังของฟันหน้า โดยฟันค้ำมแปร่งให้ตั้งเอียงแล้วแปร่งขึ้นลง ภาพ (ค) แสดงวิธีการแปร่งด้านข้างของฟันล่าง โดยใช้แปรงขัดขึ้นแต่ทางเดียว และ ภาพ (ง) แสดงวิธีการแปร่งด้านข้างของฟันบน โดยใช้แปรงขัดลงแต่ทางเดียว

กิจกรรมครู

๑. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันในตอนเช้าของนักเรียน เรื่องเกี่ยวกับการกินอาหาร
๒. ให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับโครงสร้างของฟัน ขูดของฟันและตารางการงอกของฟันทั้ง ๒ ขูด พร้อมทั้งอภิปรายอย่างย่อ ๆ
๓. ครูอธิบายการเรียนการสอน เรื่องเกี่ยวกับสุขภาพของฟันโดยการใช้ห้องสมุดในการสอน
๔. ครูฉายสไลด์ เรื่องเกี่ยวกับฟันและอธิบายประกอบ
๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับฟันจากการดูสไลด์ ในหัวข้อเกี่ยวกับ
 - ๕.๑ ประเภทและหน้าที่ของฟัน
 - ๕.๒ ขูดของฟัน และการเกิดของฟันแต่ละขูด
 - ๕.๓ โครงสร้างของฟัน
 - ๕.๔ การเลือกใช้แปรงสีฟันและวิธีแปรงฟันอย่างถูกต้อง
๖. ครูสาธิตการแปรงฟันที่ถูกวิธี โดยใช้หุ่นจำลองฟัน
๗. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้จากการชมสไลด์
๘. ครูแจกใบรณานุกรม เกี่ยวกับ เรื่องของฟันและการแปรงฟันที่บรรณารักษ์ได้จัดเตรียมไว้ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

กิจกรรมบรรณารักษ์

๑. จัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ดังนี้
 - ๑.๑ จัดสถานที่สำหรับนักเรียน ๔๔ คน
 - ๑.๒ จัดเตรียมเครื่องฉายและสไลด์
 - ๑.๓ จัดเตรียมใบรณานุกรม เรื่องของฟันและการแปรงฟัน
 - ๑.๔ จัดหนังสือ วารสาร และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพฟัน : เป็นหนังสือสำรองดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะทันตแพทยศาสตร์ ชมรมวิชาการ ฟันสวย โรงพิมพ์สุภณีย์

ส.เชื่นแอรี่ ๒๕๒๓ , ๑๖๐ หน้า

เชวงเกียรติ แสงศิรินาวัน " มาหักแปรงฟันกันเถิด " สุขภาพ ๗(๑๐) : ๓๔ - ๓๖

กรกฎาคม ๒๕๒๖

ทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ทันตสุขภาพสำหรับครู ม.ป.ท. ม.ป.ป. , ๑๔ หน้า

ทันตสุขศึกษาสำหรับประชาชน โรงพิมพ์ไทยเชม ๒๕๑๒ , ๕๒ หน้า

เทอดพงษ์ ดริรัตน์ " ฟัน ฟัน ฟัน : แปรงสีฟัน " ใกล้หมอ ๔(๔) : ๖๔ - ๖๕

กันยายน ๒๕๒๔

" ฟัน ฟัน ฟัน : ฟันหนูแข็งแรงเพราะคุณแม่มีส่วนช่วย " ใกล้หมอ ๔(๔) :

๖๔ - ๖๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

" ฟัน ฟัน ฟัน : หนูมียี่สิบแต่แม่มีสามสิบสอง " ใกล้หมอ ๔(๗) : ๖๗ - ๖๘

กรกฎาคม ๒๕๒๔

อนิส เหมินทร์ " ปากกับฟัน : ฟันน้ำนม " ใกล้หมอ ๔(๗) : ๔๓ - ๔๕ กรกฎาคม

๒๕๒๓

บุญสม มาร์ติน และสำออง พ่วงบุตร " โรคในช่องปาก " ในหนังสือเรียนพลานามัย

รายวิชา พ ๓๐๕ - พ ๓๐๖ สุขศึกษา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓) หน้า

๗๑ - ๗๘ อักษรเจริญทัศน์ ๒๕๒๔

อ็อค กฤดากร เรื่องของฟัน อรุณ ๒๕๑๘ , ๒๔ หน้า

๒. ให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนขณะที่เริ่มกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมนักเรียน

๑. ร่วมสนทนาและตอบคำถาม
๒. จัดบันทึกเนื้อหาที่สำคัญที่ครูอธิบายอย่างย่อ
๓. เข้าห้องสมุดเพื่อชมสไลด์เรื่อง ฟ. ฟันของเรา

๔. จัดบันทึกเนื้อหาที่ได้จากการชมสไลด์
๕. นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาที่ได้จากการชมสไลด์ แล้วบันทึกลงสมุด

สื่อการเรียนรู้

๑. ภาพเกี่ยวกับโครงสร้างของฟัน ชุดของฟัน และภาพตารางการงอกหรือการเจริญของฟันทั้ง ๒ ชุด
๒. สไลด์เรื่อง ฟ. ฟันของเรา และเครื่องฉาย
๓. ทุนจำลองฟันพร้อมแปรงสีฟัน
๔. แบบเรียนวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของกระทรวงศึกษาธิการ และของบุญสม มาร์ติน และสำอ่าง พ่วงบุตร

การประเมินผล

๑. สังเกตจากการสนทนาและซักถาม
๒. สังเกตจากความสนใจในการเรียนและการร่วมกิจกรรมของนักเรียน

หมายเหตุ

ครูและบรรณารักษ์จะต้องร่วมกันจัดเตรียมการเรียนการสอนล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อย ๑ สัปดาห์

วิชา พ ๓๐๔ เรื่อง โรคในช่องปาก
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ คาบที่ ๒ เวลา ๑๔.๒๐ - ๑๕.๑๐ น. (๕๐ นาที)

ความคิดรวบยอดและหลักการ

โรคในช่องปากเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคอื่น ๆ ได้ เช่น โรคหัวใจ โรคทางเดินอาหาร ดังนั้นการมีทัศนสุขภาพที่ดีทำให้สามารถป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ด้วย

จุดประสงค์ในการเรียนรู้

๑. ให้นักเรียนมีความรู้และเข้าใจเรื่องโรคในช่องปากได้
๒. ให้นักเรียนมีสุขปฏิบัติและสุขนิสัยที่ดีในเรื่องของทัศนสุขภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. ให้นักเรียนสามารถบอกชื่อของโรคในช่องปากชนิดต่าง ๆ ได้
๒. ให้นักเรียนสามารถบอกถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคในช่องปาก
๓. ให้นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีป้องกันและการรักษาโรคในช่องปากแต่ละโรคได้

อย่างถูกต้อง

เนื้อเรื่อง

ให้นักเรียนรู้จักโรคในช่องปาก สาเหตุของการเกิดโรค และการป้องกันรักษาโรคแต่ละโรค

ชนิดของโรคในช่องปาก	สาเหตุ	การป้องกันรักษา
๑. โรคฟันผุ	เกิดจากเศษอาหารจำพวกแป้งและน้ำตาลติดตามซอกฟัน จึงเกิดเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดการกัดเคี้ยวฟัน ผุกร่อนทะลุเข้าไปในเนื้อฟันและโพรงประสาท ทำให้ฟันเป็นรูปวดเสียวฟัน	๑. งดเว้นการรับประทานของหวาน ๒. แปรงฟันหลังทานอาหารทุกครั้ง ๓. พบทันตแพทย์ตรวจฟันทุก ๆ ๖ เดือน
๒. โรคปากเหม็น	เกิดจากฟันผุ เป็นโรคติดเชื้อในช่องปาก เป็นแผลเน่าเปื่อยในช่องปากหรือลำคอ และอาจเกิดจากความไม่ปกติของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการหายใจและการย่อยอาหารได้ เช่น ท้องอืด เป็นโรคเบาหวาน เป็นมะเร็งที่ปอด	๑. แปรงฟันให้ถูกวิธีหลังทานอาหารทุกมื้อ ๒. ระวังไม่ให้ฟันขึ้น ตก หรือแตก เพราะถูกของแข็งกระทบกระเทือน ๓. เมื่อมีอาการปวด หรือเสียวฟัน ควรไปให้ทันตแพทย์ตรวจรักษา ๔. พบทันตแพทย์ตรวจฟันทุก ๆ ๖ เดือน ๕. เมื่อในช่องปากมีบาดแผลหรือเป็นฝี และมีอาการรุนแรง ควรรีบไปให้แพทย์ตรวจรักษา

ชนิดของโรคในช่องปาก	สาเหตุ	การป้องกันรักษา
		๖. ถ่ายอุจจาระให้เป็นเวลา ๗. เมื่อเกิดอาการปากเหม็นควรรีบแปรงฟันหรือใช้ยาอมบ้วนปาก ซึ่งจะช่วยระงับกลิ่นปากได้ชั่วคราว แต่ไม่สามารถรักษาโรคให้หายขาดได้
๓. โรคหินปูน	เกิดจากแคลเซียมที่จะตกค้างอยู่ในน้ำลายมาเกาะติดกับกรวยอาหารที่ติดอยู่บนตัวฟัน น้ำลายที่มีลักษณะเป็นค่างสูงจะมีจำนวนแคลเซียมมาก หินปูนจะเกิดได้รวดเร็ว	๑. ให้ทันตแพทย์ตรวจและขูดหินปูนออกทุก ๖ เดือน ๒. ควรแปรงฟันให้ถูกวิธีและแปรงให้ถูกฟันทุกซี่ ๓. อย่าย่ำบดอาหารติดฟันโดยเฉพาะทางด้านแก้ม ๔. ไม่ควรอมน้ำลายไว้ในปากหรือหายใจทางปาก

ชนิดของโรคในช่องปาก	สาเหตุ	การป้องกันรักษา
๔. โรคปริทันต์	เกิดจาก หินปูน ปากสกปรก หรือ เหงือกอักเสบเรื้อรัง แต่คนที่มี ปากสะอาดก็อาจเป็นโรคนี้ได้ เนื่องจากสาเหตุอย่างอื่น เช่น โรคประจำตัวบางอย่าง โรคเบาหวาน การไม่สมดุลของ ฮอร์โมน พวกโรคของเลือดต่าง ๆ ในคนอายุเข้ากลางคน วัณชรา และคนขาดอาหาร เป็นต้น	๑. แปรงฟันทุกครั้งหลัง รับประทานอาหาร จะช่วยขจัดคราบหิน ปูนออกได้มาก ๒. พบทันตแพทย์ทุก ๆ ๖ เดือน เพื่อขูด หินปูนที่อาจสะสม สะสมอยู่
๕. โรคแผลในช่องปาก	เกิดจากเชื้อไวรัสที่อยู่ในช่องปาก หรือเกิดจากอาการเกี่ยวกับโรค ทางเดินอาหารอื่น ๆ เช่น ท้องผูก เป็นต้น	๑. รักษาช่องปากให้ สะอาดและพยายามให้ ร่างกายอยู่ในสภาพ แข็งแรง ๒. พยายามอย่าให้เกิด อาการท้องเพื่อ หรือท้องผูก

กิจกรรมครู

๑. ขอบทวนเรื่องของฟันโดยการสนทนากับนักเรียน และให้ดูหุ่นจำลองฟันประกอบ
๒. ให้นักเรียนอธิบายถึงโทษของการไม่มีสุขปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับสุขภาพของฟัน
๓. ให้นักเรียนบอกโรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในช่องปากของคนเรา
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม เพื่อให้ค้นคว้าเกี่ยวกับสาเหตุของโรค และการป้องกันโรคในช่องปากทั้ง ๕ โรค โดยครูคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนในการศึกษาค้นคว้าจาก หนังสือ วารสาร และจากนิทรรศการที่บรรณารักษ์จัดไว้ให้
๕. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปรายงานที่ค้นคว้าพอสังเขป
๖. ให้นักเรียนจดบันทึกชนิดของโรคในช่องปาก สาเหตุการเกิดโรค และการป้องกันรักษาโรคลงในสมุด

กิจกรรมบรรณารักษ์

๑. จัดนิทรรศการเรื่อง " โรคในช่องปาก "
๒. ให้คำแนะนำนักเรียนในขณะที่ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด
๓. จัดเตรียมหนังสือ

กอบกุล มินสุข " ปากกับฟัน : เหยื่ออีกเสบ " ใกล้หมอ ๕ (๑๒) : ๖๔ - ๗๒

ธันวาคม ๒๕๒๓

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะทันตแพทยศาสตร์ ชุมุมวิชาการ ฟันสวย โรงพิมพ์

ศุภนิติย์สเทชั่นเนอรี่ ๒๕๒๓ , ๑๒๐ หน้า

ทันตแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย ทันตสุขภาพสำหรับครู ม.บ.ท. ม.บ.ป. , ๑๔ หน้า

ทันตสุขภาพสำหรับประชาชน โรงพิมพ์ไทยเซคม ๒๕๑๖ , ๕๖ หน้า

ประณแห่งสุขภาพ พิมพ์และจัดสรรกรรมการพิมพ์ ๒๕๑๓ , ๖๐ หน้า

เทอดพงษ์ ตรีรัตน์ " ฟัน ฟัน ฟัน : กออื่นปาก " ใกล้หมอ ๕ (๑๒) : ๖๔ - ๖๕

ธันวาคม ๒๕๒๔

บุญสม มาร์ติน และ ลำอาง พ่วงบุตร " โรคในช่องปาก " ใน หนังสือเรียนพจนานามัย

รายวิชา พ ๓๐๔ - พ ๓๐๖ สุขศึกษา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม. ๓)

หน้า ๗๑ - ๗๔ อักษรเจริญทัศน์ ๒๕๒๔

พิทักษ์ ไชยเจริญ " สุขภาพปากและฟัน : พันธุ " โกกัณห ๒ (๔) : ๗๑ - ๗๓

เมษายน ๒๕๒๕

สุภูมิ ฮีรวิไล " ทำไมจึงต้องใช้ฟลูออไรด์ " สุขภาพ ๔ (๒) : ๗๓ - ๗๔ ธันวาคม

๒๕๒๓

กิจกรรมนักเรียน

๑. ร่วมกันสนทนาและอภิปรายเกี่ยวกับโรคในช่องปาก
๒. นักเรียนเข้ากลุ่มตามความสนใจ กลุ่มละ ๔ คน
๓. นักเรียนค้นคว้าและรายงานเกี่ยวกับหัวข้อที่กำหนดให้
๔. ส่งตัวแทนรายงานสรุปเนื้อหาที่ได้จากการค้นคว้าพอส่งเซป
๕. นักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาทั้งหมดอีกครั้ง พร้อมทั้งจดบันทึก เนื้อหาที่สำคัญ

สื่อการเรียนรู้

๑. หุ่นจำลองฟัน และแปรงสีฟัน
๒. นิทรรศการเรื่อง " โรคในช่องปาก "
๓. หนังสือ วารสาร ที่ใช้ค้นคว้าเพิ่มเติม
๔. แบบเรียนวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของกระทรวงศึกษาธิการ และ

ของบุญสม มาร์ติน และลำอาง พ่วงบุตร

การประเมินผล

๑. สังเกตจากการสนทนาและความสนใจในการเรียนของนักเรียน
๒. จากการรายงานของแต่ละกลุ่ม

วิชา พ ๓๐๔

เรื่อง โรคหัวใจ

ชั้น ปฐมศึกษาปีที่ ๓

คาบที่ ๓ เวลา ๑๔.๒๐-๑๔.๑๐ น. (๕๐ นาที)

ความคิดรวบยอดและหลักการ

ในปัจจุบันนี้ปัญหา เรื่องโรคหัวใจ เป็นปัญหาสำคัญทางด้านสาธารณสุข การศึกษา เรื่องโรคหัวใจจำเป็นจะต้องศึกษาถึงสาเหตุและการป้องกันรักษาโรคอย่างถูกต้อง จึงจะทำให้ช่วยแก้ปัญหาทางด้านสาธารณสุขได้

จุดประสงค์ในการ เรียนรู้

๑. ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องโรคหัวใจ
๒. ให้นักเรียน เห็นความสำคัญของโรคหัวใจที่เป็นปัญหาทางด้านสาธารณสุข
๓. ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติต่อตนเองและแนะนำต่อผู้อื่นได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. ให้นักเรียนสามารถบอกชื่อของโรคหัวใจชนิดที่สำคัญได้
๒. ให้นักเรียนสามารถบอกถึงสาเหตุและอาการของโรคหัวใจแต่ละชนิดได้
๓. ให้นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีป้องกันและการรักษาโรคหัวใจแต่ละโรคได้

เนื้อหา

หัวใจเป็นอวัยวะสำคัญของร่างกาย มีหน้าที่สูบฉีดโลหิตไปเลี้ยงร่างกาย และเป็นอวัยวะที่ทำงานหนักที่สุด ไม่มีเวลาพักผ่อน ตั้งแต่เรา เริ่มคลอดจากครรภ์มารดาไปจนตลอดชีวิต

๑. โรคหัวใจแบ่ง เป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ ๓ กลุ่มดังนี้
 - ๑.๑ โรคหัวใจที่เป็นมาตั้งแต่กำเนิด ได้แก่ โรคหัวใจพิการหรือโรคหัวใจรั่ว
 - ๑.๒ โรคหัวใจที่เกิดจากเชื้อโรค ได้แก่ โรคหัดมาดิก โรคจากซิฟิลิส

โรคจากเชื้อไวรัส

- ๑.๓ โรคหัวใจที่เกิดจากโรคของหลอดเลือดและอวัยวะอื่น ๆ ได้แก่

โรคหลอดเลือดที่มาเลี้ยงหัวใจตีบ โรคความดันเลือดสูง และโรคหัวใจอ่อนหรือประสาทหัวใจ

๒. สาเหตุของโรคหัวใจแต่ละชนิด
๓. อาการของโรคหัวใจแต่ละชนิด
๔. การป้องกันและการรักษาโรคหัวใจ

กิจกรรมครู

๑. ให้นักเรียนดูภาพของหัวใจ และหุ่นจำลองของหัวใจ พร้อมทั้งสนทนาถึงการทำงานของหัวใจโดยสังเขป
๒. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับความผิดปกติในการทำงานของหัวใจ และครูสรุปเกี่ยวกับโรคหัวใจเป็น ๓ กลุ่ม ซึ่งแบ่งละเอียดได้ ๗ โรค
๓. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยกลุ่มละ ๓ คน และให้ตัวแทนของกลุ่มมาจับฉลากปัญหาที่เตรียมไว้กลุ่มละ ๑ ปัญหา
๔. จัดรายการทนายปัญหาโดยครูตั้งปัญหาไว้ดังนี้
 ๑. ระบบการทำงานของหัวใจเป็นอย่างไร
 ๒. โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด เกิดขึ้นจากสาเหตุใด และมีอาการอย่างไร
 ๓. ทำไมคนที่ เป็นโรคหัวใจรั่วจึงมีผิวหน้าสีเขียวคล้ำ
 ๔. คนที่ต่อมทอนซิลอักเสบ จะมีผลกระทบถึงหัวใจหรือไม่ เพราะอะไร
 ๕. โรคหัวใจรูห์มาติก เกิดขึ้นเพราะเหตุใด อาการของโรคเป็นอย่างไร
 ๖. โรคหัวใจชนิดใดที่พบบ่อยที่สุดในวัยเด็ก
 ๗. โรคหัวใจโคโรนารี เกิดขึ้นเพราะเหตุใด อาการของโรคเป็นอย่างไร
 ๘. บุคคลในวัยใดที่มักจะเป็นโรคหัวใจตีบหรือโคโรนารีมากที่สุด

เพราะเหตุใด

๙. คนอ้วนกับคนผอมใครมีโอกาสเป็นโรคหัวใจมากกว่ากัน เพราะอะไร
๑๐. โรคหัวใจพิการ เนื่องจากความดันเลือดสูง มักเกิดจากสาเหตุใด อาการของโรคเป็นอย่างไร
๑๑. ลักษณะของโรคหัวใจพิการ เนื่องจากโรคซิฟิลิสมีลักษณะคล้ายกับโรคหัวใจชนิดใด

๑๒. บุคคลที่มีความวิตกกังวล เคร่งเครียด จะทำให้เป็นโรคหัวใจชนิดใด
๑๓. โรคหัวใจชนิดใดที่พบบ่อยที่สุดในบรรดาโรคหัวใจทั้งหมด เพราะอะไร
๑๔. บุคคลปกติควรมีความดันโลหิตอยู่ในช่วงใด
๑๕. การป้องกันโรคหัวใจโดยทั่วไปควรปฏิบัติอย่างไร
๕. ให้นักเรียนไปค้นคว้าหาคำตอบเองจากหนังสือและวารสารต่าง ๆ

ที่จัดเตรียมไว้ โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ

๖. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาตอบปัญหา
๗. ครูคอยแก้ไขข้อบกพร่องในการตอบปัญหาของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับโรคหัวใจ

กิจกรรมบรรณาธิกรณ

๑. จัดหาภาพการทำงานของหัวใจ และหุ่นจำลองของหัวใจ
๒. จัดเตรียม หนังสือ วารสาร เพื่อการค้นคว้าดังนี้

ชุมพล วงศ์ประทีป "โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด" ไกล่หมอ ๒(๕) : ๑๑ - ๑๓

พฤษภาคม ๒๕๒๑

บุญสม มาร์ติน และ สำออง พ่วงบุตร "โรคหัวใจ" ใน หนังสือแบบเรียน

ชุลานามัย รายวิชา พ ๓๐๕ - พ ๓๐๖ สุขศึกษา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓)

หน้า ๗๕ - ๘๒ อักษรเจริญทัศน์ ๒๕๒๔

พิลลภ โพธิ์พฤกษ์ "เรามาช่วยกันป้องกันโรคหัวใจกันเถอะ" สุขภาพ ๖(๕) : ๑๑๓ - ๑๑๔

มิถุนายน ๒๕๒๑

ยศวีร์ สุขุมาสจันทร์ "หัวใจไม้น้ำของท่าน" ไกล่หมอ ๒(๕) : ๖ - ๑๐

พฤษภาคม ๒๕๒๑

สวรรค์ เทห์ ฮิวเบิร์ต โอ. "โรคหัวใจ" ใน วิธีแห่งสุขภาพ หน้า ๔ - ๑๓

ข่าวประเสริฐ ม.ป.ป.

สันต์ หัตถิรัตน์ "โรคหัวใจห้มาดึก" ไกล่หมอ ๒(๕) : ๓๒ - ๓๔

พฤษภาคม ๒๕๒๑

เสาวณีย์ จักรพิทักษ์ "หัวใจดีมีสุข" บทเศรษฐศาสตร์ ๒๒(๑) : ๓๘ - ๔๔

กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

๓. คอยดูแลให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนในการค้นคว้า

กิจกรรมนักเรียน

๑. ร่วมสนทนา เรื่องการทำงานของหัวใจ
๒. ค้นคว้าปัญหา เกี่ยวกับโรคหัวใจที่ได้รับมอบหมาย จากหนังสือ วารสาร ที่บรรณารักษ์จัดไว้ให้ในห้องสมุด

๓. สรุปคำตอบที่ค้นได้ให้เพื่อนฟัง
๔. บันทึกคำตอบของปัญหาต่าง ๆ และบันทึกคำสรุปของครู

สื่อการเรียน

๑. ภาพโครงสร้างของหัวใจ
๒. หุ่นจำลองหัวใจ
๓. หนังสือและวารสารที่ใช้ค้นคว้า เพิ่มเติม
๔. บัตรปัญหา ๑๕ ปัญหา
๕. แบบเรียนวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของกระทรวงศึกษาธิการ และของ บุญสม มาร์ติน และ สำออง พ่วงบุตร

การประเมินผล

๑. จากการสนทนาและซักถาม
๒. สังเกตความสนใจในการค้นคว้าหาคำตอบ
๓. สังเกตจากการตอบปัญหาและสรุปปัญหา

วิชา พ ๓๐๕ เรื่อง โรคมะเร็ง
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ คาบที่ ๕ เวลา ๑๕.๒๐ - ๑๕.๖๐ น. (๕๐ นาที)

ความคิดรวบยอดและหลักการ

ปัจจุบันโรคมะเร็งเป็นโรคที่เป็นปัญหาทางสังคม การเกิดเป็นโรคมะเร็งนี้ยังไม่ทราบสาเหตุที่แน่นอน การศึกษาเรื่องโรคมะเร็งจะทำให้รู้ถึงวิธีป้องกันและการรักษาได้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้

๑. ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคมะเร็ง
๒. ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติต่อตนเองและแนะนำต่อผู้อื่นได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. ให้นักเรียนสามารถบอกถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคมะเร็ง
๒. ให้นักเรียนสามารถบอกถึงสัญญาณอันตรายที่จะบอกให้รู้ว่าจะกำลังจะเป็นมะเร็ง
๓. ให้นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีป้องกันและการรักษาโรคมะเร็งได้

เนื้อหา

๑. โรคมะเร็งเป็นโรคที่เกิดจากสภาพการเจริญเติบโตผิดปกติของเซลล์ และเนื้อเยื่อ

ในร่างกายของพวกเรา

๒. ลักษณะของการเกิดโรคมะเร็ง
๓. สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคมะเร็ง ปัจจุบันยังหาข้อพิสูจน์ที่แน่นอนไม่ได้ แต่พอจะมี

ข้อสันนิษฐานถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งได้ ดังนี้

- ๓.๑ เกิดจากเชื้อไวรัส เช่น มะเร็งของเม็ดเลือดขาว มะเร็งของต่อม

น้ำเหลือง

๓.๒ เกิดจากพันธุกรรม เป็นสาเหตุจากความอ่อนแอตามพันธุกรรมของ
ดีเอ็นเอ ในเซลล์

๓.๓ เกิดจากการรบกวนและระคายเคืองนาน ๆ จนทำให้ ดีเอ็นเอ เสียการไป
เช่น การเป็นก้อนน้ำในถุงน้ำดีนาน ๆ การกินหมากจัด

๓.๔ เกิดจากการได้รับสารเคมี เช่น จำพวกรังสี ครุไดโอเสียเครื่องยนต์
บางชนิด รวมทั้งสารที่เชื่อมอยู่ในวัสดุที่ใช้กันอยู่เสมอ เช่น เนยสีเหลือง บุหรี่

๓.๕ สาเหตุอื่น ๆ เช่น ผลของการติดเชื้อโรคต่าง ๆ

๔. สัญญาณอันตราย ๗ ประการของโรคมะเร็ง

๔.๑ มีตุ่ม ก้อน หรือแผลที่ถ้านม ผิวหนัง ริมฝีปาก กระพุ้งแก้ม หรือที่ลิ้น
และคอกหรือก้อนนูนโตขึ้นผิดปกติ

๔.๒ ตกขาวหรือมีเลือดออกกะปริดกะปรอยทางช่องคลอด

๔.๓ เป็นแผลเรื้อรังไม่รู้จักหาย โดซึ่มเรื่อย ๆ

๔.๔ ท้องอืด เบื่ออาหาร ผอมลงมากหรือกินอาหารลำบาก

๔.๕ พุดหรือฝีที่โตขึ้นผิดปกติ

๔.๖ เสียงแหบอยู่เรื่อย ๆ มีอาการไอที่หาสาเหตุไม่ได้

๔.๗ การเปลี่ยนแปลงนิสัยในการถ่ายอุจจาระ บิดสภาวะ ที่ผิดปกติสงสัย

๕. ข้อปฏิบัติในการป้องกันโรคมะเร็ง

๕.๑ รักษาสุขภาพของปากและฟันให้สะอาดอยู่เสมอ

๕.๒ งดการสูบบุหรี่

๕.๓ รักษาอวัยวะเพศให้สะอาดอยู่เสมอ

๕.๔ ไม่ควรให้บาดแผลต่าง ๆ เป็นอยู่นาน ควรดูแลเอาใจใส่ให้หายโดยเร็ว

๕.๕ รักษาสุขภาพให้สมบูรณ์อยู่เสมอ

๔.๖ ผู้ทำงานเกี่ยวข้องกับสารเคมีและรังสี ควรปฏิบัติตามคำแนะนำของ แพทย์อย่างเคร่งครัด

๔.๗ ควรให้แพทย์ตรวจร่างกายอย่างน้อยปีละครั้ง

กิจกรรมครู

๑. ให้นักเรียนดูแผ่นภาพเปรียบเทียบอวัยวะที่ปกติและผิดปกติ เช่น ผิวหนัง ช่องปาก
๒. สนทนาเกี่ยวกับแผ่นภาพแล้วครูนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องโรคมะเร็ง
๓. ให้นักเรียนค้นคว้าเรื่องโรคมะเร็งจากหนังสือและวารสารที่จัดไว้ในห้องสมุด
๔. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับโรคมะเร็ง ในหัวข้อต่อไปนี้
 - ๔.๑ ลักษณะและสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคมะเร็ง
 - ๔.๒ สัญญาณอันตราย ๗ ประการของโรคมะเร็ง
 - ๔.๓ ข้อปฏิบัติในการป้องกันโรคมะเร็ง
๕. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาทั้งหมดพร้อมทั้งให้นักเรียนบันทึกหัวข้อโดยย่อ ลงในสมุด

กิจกรรมบรรณารักษ์

๑. จัดหาแผ่นภาพเกี่ยวกับอวัยวะที่ปกติและผิดปกติ
 ๒. จัดเตรียมหนังสือ และวารสารเกี่ยวกับโรคมะเร็ง เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า
- ส่งต่อไปนี้

ฐิติกลยา หวังเวชัญ , ผู้แปล " ท่านสามารถจัดโรคมะเร็งได้ด้วยตนเอง " พัฒนาชุมชน

๑๗ (๓) : ๗๗ - ๘๓ มีนาคม ๒๕๒๑

มะเร็งแห่งชาติ , สถาบัน " ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็ง " ใน อนุสรณ์งานสถาปนา

นางพิมล วัฒนวิจารย์ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๗ หน้า ๑ - ๖๐ อมรการพิมพ์ ๒๕๑๗

มะเร็งแห่งชาติ , สถาบัน ความรู้เรื่องโรคมะเร็ง ๒๕๑๔ , ๑๐๓ หน้า

ไธโซปัส " สาเหตุมะเร็ง " ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ ๒๕ (๒๑) : ๑๙ - ๒๐ มิถุนายน ๒๕๒๑

ส. ภูมิจิตร " สัญญาณภัยที่เตือนล่วงหน้า " อุตสาหกรรมทหาร ๑๖ (๔) : ๗๓ - ๗๗

ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๒๐

สุนทร สุขวิจิตร " มะเร็งและการป้องกัน " สุขภาพ ๗ (๑) : ๖๗ - ๖๙ ตุลาคม ๒๕๒๑

กิจกรรมนักเรียน

๑. สนทนาเกี่ยวกับโรคมะเร็ง
๒. ศึกษาค้นคว้าเรื่องโรคมะเร็ง
๓. อภิปรายร่วมกับครูในหัวข้อที่กำหนดให้
๔. ร่วมกันสรุปเนื้อหาที่เรียน
๕. จัดบันทึกข้อความสำคัญ

สื่อการเรียน

๑. แผ่นภาพเกี่ยวกับอวัยวะที่ปกติและผิดปกติ
๒. หนังสือและวารสารเกี่ยวกับเรื่องโรคมะเร็ง
๓. แบบเรียนวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของกระทรวงศึกษาธิการ และ

ของบุญสม มาร์ตินและ สำออง พ่วงบุตร

การประเมินผล

๑. สังเกตจากการศึกษาค้นคว้า
๒. สังเกตการร่วมอภิปรายและสรุป

วิชา พ. ๓๐๕

เรื่อง โรคมะเร็ง

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๓

คาบที่ ๕ เวลา ๑๕.๓๐ - ๑๕.๑๐ น. (๕๐ นาที)

ความคิดรวบยอดและหลักการ

โรคมะเร็งเป็นโรคที่เป็นอันตรายร้ายแรงโรคหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นได้กับอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย ถ้าสังเกตพบอาการผิดปกติของอวัยวะต่าง ๆ ควรให้แพทย์ตรวจวินิจฉัยโรคโดยเร็วที่สุด จะทำให้มีโอกาสหายขาดจากโรคนี้ได้

จุดประสงค์ในการเรียนรู้

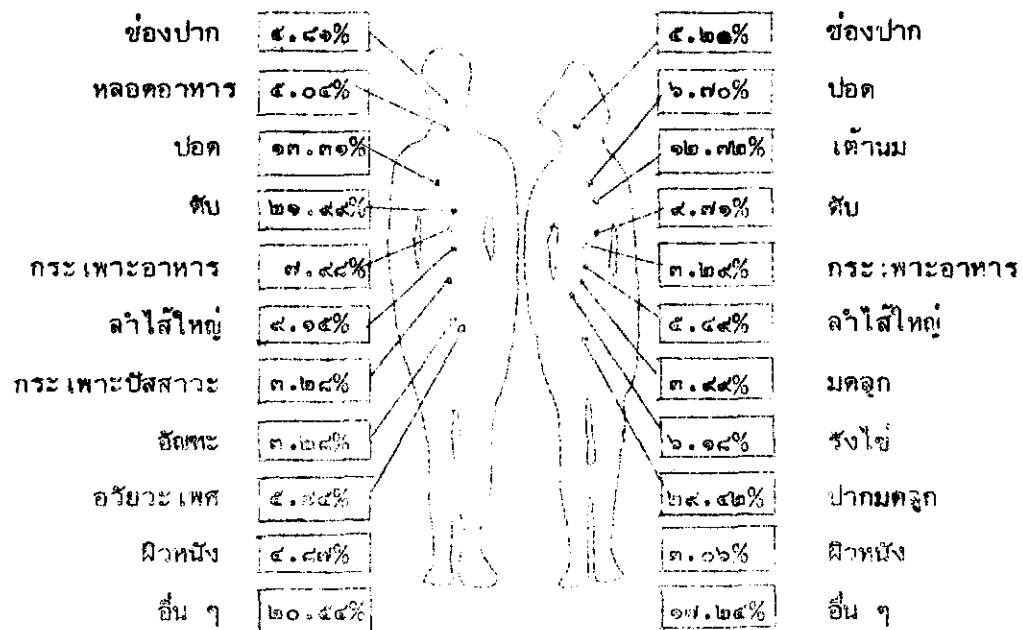
๑. ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องโรคมะเร็งที่เกิดกับอวัยวะต่าง ๆ
๒. ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของโรคมะเร็งว่าเป็นโรคที่เป็นอันตรายแต่สามารถป้องกันรักษาได้
๓. ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติต่อตนเองและแนะนำผู้อื่นได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. ให้นักเรียนสามารถบอกชนิดของโรคมะเร็งที่คนเป็นกันมาก
๒. ให้นักเรียนสามารถบอกถึงสาเหตุและอาการของโรคมะเร็งที่พบบ่อย
๓. ให้นักเรียนสามารถอธิบายถึงวิธีป้องกันและการรักษาโรคมะเร็งแต่ละชนิดได้

เนื้อหา

๑. อวัยวะที่เป็นมะเร็งมากที่สุด

สถิติของมะเร็งที่เกิดตามอวัยวะส่วนต่าง ๆ ในเพศชายและเพศหญิง รวบรวมไว้โดย

สถาบันมะเร็งแห่งชาติ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖

๒. ชนิดของโรคมะเร็งที่พบบ่อย

ชนิดของโรคมะเร็ง	สาเหตุ	อาการ	การป้องกันรักษา
๑. มะเร็งในช่องปาก	เกิดจากช่องปาก เป็น แผล เพราะถูกขูด เสียดสี กระแทก หรือ ถูกรบกวนเป็นเวลา นาน ๆ เช่น ฟันผุหัก ฟันบิ่น ฟันปลอม กล้อง ยาสูบ บุหรี่ หมาก สุรา ทำให้เยื่อ ในปากเป็นแผล	ตัวมากจะเป็นกับ อวัยวะในช่องปาก ระยะแรกไม่มีอาการ ปวด ต่อมาเป็นแผล ในช่องปาก มีอาการ อักเสบ เจ็บปวดเหงือก และขากรรไกรบนโต ร่างกายผอมซีด	๑. รักษาช่องปากให้ สะอาดอยู่เสมอ ๒. เมื่อมีสิ่งผิดปกติ ในช่องปากควร พบแพทย์ตรวจ รักษา ๓. ไม่ปล่อยให้วัสดุ ที่อุดฟันทำความ ระคายเคืองให้ ช่องปาก ๔. งดการสูบบุหรี่ การสูบบุหรี่ การกินหมาก และ การดื่มสุรา
๒. โรคมะเร็งที่ปอด	๑. สาเหตุอันเกิด จากความเจริญของ มนุษย์นั่นเอง กล่าวคือ สารเคมีที่เกิดจาก	อาการระยะแรกที่พบ บ่อยคือ อาการไอ แห้ง ๆ บางครั้งมี เลือดออกปนเสมหะออก	๑. งดเว้นการสูบบุหรี่ ๒. หลีกเลี่ยงอากาศ สกปรก เช่น

ชนิดของโรคมะเร็ง	สาเหตุ	อาการ	การป้องกันรักษา
	โรงงานทำให้คนงานและผู้ที่อยู่ใกล้เคียงได้รับสารพิษ ๒. สาเหตุจากการสูบบุหรี่	มานาน ๆ มีอาการเจ็บหน้าอก หอบเหนื่อย น้ำหนักลด	ควรทอไอเสีย ๓. รักษาสุขภาพให้แข็งแรง ๔. เมื่ออายุมากกว่า ๔๐ ปี ขึ้นไป ควรไปตรวจปอดด้วยการเอ็กซเรย์อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง
๓. โรคมะเร็งของอวัยวะสืบพันธุ์สตรี	เป็นได้กับสตรีทุกราย ทั้งหญิงโสดและหญิงที่แต่งงานแล้ว ส่วนมากเป็นกับสตรีที่มีอายุตั้งแต่ ๓๕ ปีขึ้นไป และเกิดได้กับทุกตำแหน่งของอวัยวะสืบพันธุ์สตรี สาเหตุเกิดจากอวัยวะสืบพันธุ์สตรีมีความระคายเคืองอยู่เป็นเวลานาน ๆ	มะเร็งของช่องคลอดส่วนนอก ... เริ่มโดยมีก้อนเม็ดเล็ก ๆ คัน ๆ แล้วกลายเป็นแผลรักษาไม่หาย แผลโตขึ้น มีน้ำเหลืองออกที่โคนขา โดยไม่เจ็บปวด มะเร็งช่องคลอดมีความการดกขาวผิดปกติ อาจมีเลือดออก ต่อไปจะเป็นแผล	๑. รักษาความสะอาดของอวัยวะสืบพันธุ์อยู่เสมอ ๒. ถ้ามีความผิดปกติเกี่ยวกับอวัยวะสืบพันธุ์ เช่น เป็นแผล เป็นเม็ด หรือเป็นก้อน มีเลือดที่ไม่ใช่ประจำเดือนไหลออกจากช่องคลอด ประจำเดือนมาไม่ปกติ

ชนิดของโรคมะเร็ง	สาเหตุ	อาการ	การป้องกันรักษา
		มะเร็งปากมดลูก ระยะแรกตกขาวผิดปกติ มีเลือดปน และมีเลือด ออกกะปริบกะปรอย ระยะหลังจะมีเลือดออก มาก เป็นสีแดงจนถึง เลือดปนหนอง มะเร็งที่เยื่อเมดลูก จะมีเลือดออกผิดปกติทาง ช่องคลอดโดยเฉพาสตรี วัยหมดประจำเดือนหรือ ระหว่างมีประจำเดือน มีตกขาวด้วย มะเร็งของรังไข่ และปีกมดลูก อาการ จะปรากฏเมื่อมะเร็งโต ใช้มือคลำพบก้อนใน ท้องท้องได้	เลือดประจำเดือน มีลักษณะผิดปกติ ต้องรีบไปให้แพทย์ ตรวจรักษา ๓. หญิงที่มีอายุตั้งแต่ ๔๐ ปีขึ้นไป ควรให้ แพทย์ตรวจภายใน ปีละครั้ง

ชนิดของโรคมะเร็ง	สาเหตุ	อาการ	การป้องกันรักษา
๔. โรคมะเร็งที่เต้านม	ยังไม่ทราบแน่นอนแต่พบว่า การคั่งของน้ำนมหรือน้ำเหลือง และ การกดหรือถูกระคายเคืองนาน ๆ อาจเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรค	เริ่มด้วยการเกิดเป็นก้อนเล็ก ๆ ที่เต้านม ต่อมาก้อนเนื้อจะโตขึ้นรวดเร็ว ใช้นิ้วคลำพบได้ง่าย เมื่อก้อนเนื้อโตมากจะลุกลามไปถึงท่อน้ำเหลืองที่รักแร้แล้วจะมีอาการดังนี้ ก้อนโตเร็วมาก หัวนมเหี่ยวหรือย่นบริเวณเหนือก้อนจะบวมแดง มีน้ำเหลืองหรือเลือดออกมาทางหัวนม มีแผลเรื้อรังเจ็บปวดมาก	๑.สตรีที่มีบุตรควรให้นมแก่บุตรด้วยน้ำนมของตนเอง อย่าให้น้ำนมคั่ง ๒. คอยตรวจดูเต้านมตนเองเสมอ โดยวิธีง่าย ๆ ดังนี้ ขั้นที่ ๑ ตรวจในขณะอาบน้ำ โดยใช้ปลายนิ้วมือวางราบบนเต้านมคลำและเคลื่อนนิ้วมือในลักษณะคลึงเบา ๆ ทั่วทุกส่วนของเต้านมเพื่อหาก้อนเนื้อที่แข็งเป็นไตผิดปกติ หลังอาบน้ำแล้วจึงตรวจเต้านมขั้นต่อไป ขั้นที่ ๒ การตรวจหน้ากระจก

ชนิดของโรคมะเร็ง	สาเหตุ	อาการ	การป้องกันรักษา
			ก. ยืนตรงมือแนบ ลำตัว แล้วยกแขนขึ้นสูง เหนือศีรษะ สังเกต ลักษณะของเต้านม ข. ยกมือเท้าเอว เอามือกดสะโพกแรง ๆ เพื่อให้เกิดการเกร็งและ หดตัวของกล้ามเนื้ออก สังเกตดูลักษณะที่ผิดปกติ ขั้นที่ ๓ การตรวจใน ท่าเอน โดยนอนราบและ ยกมือข้างหนึ่งไว้ได้ศีรษะ ใช้มืออีกข้างตรวจคลำให้ ทั่วเต้านม แล้วตรวจนม อีกข้างหนึ่งในลักษณะ เดียวกัน การตรวจแต่ละ ข้างให้เริ่มต้นที่จุดบริเวณ ส่วนนอกและเหนือสุดของ เต้านม แล้วเคลื่อนมือเขยิบ เข้ามาเป็นวงแคบจนถึง บริเวณหัวนม

ชนิดของโรคมะเร็ง	สาเหตุ	อาการ	การป้องกันรักษา
			ชั้นสุดท้ายคือ ๑ ปี ห้ามมิโดยใช้นิ้วหัวแม่มือและ และนิ้วชี้เพื่อสังเกตดูว่า มีน้ำเลือด น้ำหนอง หรือ น้ำใส ๆ ยื่นไต่ออกมา หรือไม่ ๓. ถ้าพบว่ามีก้อนผิดปกติ รีบปรึกษาแพทย์
๕. โรคมะเร็งของ หลอดอาหาร	รับประทานอาหารหรือ ดื่มน้ำที่ร้อนจัด หรือ ดื่บเหล้าที่แรง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเยื่อ หลอดอาหารที่กลายเป็น มะเร็ง	ครั้งแรกจะมีอาการ เมื่อทานอาหารแข็ง เช่น กล้วย ผลไม้ แล้วติด ๆ ฝืด ๆ คอ ต่อมาแม้เป็นอาหาร เหลว ๆ ก็ติดคอจะ ขย้อนออกมาหมดทั้ง ๆ ที่เคี้ยว แล้วจะทาน อะไรไม่ได้เลย	๑. หลีกเลี่ยงการดื่มน้ำ หรือรับประทานอาหารที่ ร้อนจัดหรือดื่บเหล้าที่แรง ๆ ๒. ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๔๐ ปี ขึ้นไป ควรจะได้สังเกต อาการผิดปกติในการกลืน อาหาร ถ้าพบควรรีบ ปรึกษาแพทย์

ชนิดของโรคมะเร็ง	สาเหตุ	อาการ	การป้องกันรักษา
๖. โรคมะเร็งผิวหนัง	๑. ผิวหนังได้รับรังสีต่าง ๆ เช่น อุตราไวโอเลต X - RAY ๒. ได้รับสารเคมี บางอย่าง เช่น น้ำมันดิน เหม่ดำตาม ปล่องไฟ ๓. ผิวหนังเป็นแผล เรื้อรัง	มักเริ่มด้วยการเป็น ตุ่มหรือก้อนที่ผิวหนัง ก้อนนั้นจะโตขึ้นเรื่อย ๆ ต่อมาจะแตกเป็นแผล นานออกเป็นดอก - กระหล่ำ บางชนิด แตกออกเป็นแผลลึก เข้าไปจนถึงชั้น กล้ามเนื้อและกระดูก	เมื่อสังเกตเห็นมีตุ่ม หรือก้อนเนื้อเกิดขึ้นที่ ผิวหนังหรือเห็นมีจุด ไฟที่โตเร็ว ควรรีบ ปรึกษาแพทย์

กิจกรรมครู

๑. สนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับ เรื่องโรคมะเร็งที่ได้เรียนไปแล้ว
๒. ให้นักเรียนบอกถึงโรคมะเร็งที่พบบ่อย
๓. ครูสรุปชนิดของโรคมะเร็งที่พบบ่อย ๖ โรค
๔. ให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับโรคมะเร็งที่พบบ่อยจากนิตยสารที่จัดไว้ในห้องสมุด
๕. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม เพื่อให้นักเรียนค้นคว้าเกี่ยวกับโรคมะเร็งที่พบบ่อยโดย

ศึกษาเกี่ยวกับ สาเหตุ อาการ วิธีป้องกันและการรักษาโรคมะเร็ง

๖. ครูคอยดูแลและให้คำแนะนำในการค้นคว้า
๗. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงาน เรื่องที่ได้ค้นคว้าอย่างสั้น ๆ

๘. ครูชกถามและอธิบายเพิ่มเติม
๙. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหา
๑๐. ให้นักเรียนสรุปเนื้อหาของโรคมะเร็งที่พบบ่อยเป็นการบ้าน

กิจกรรมบรรณารักษ์

๑. จัดนิทรรศการเรื่อง " โรคมะเร็งที่พบบ่อย "
๒. คอยดูแลให้คำแนะนำนักเรียนในขณะที่ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด
๓. จัดเตรียมหนังสือ วารสาร และเอกสารต่าง ๆ เพื่อการค้นคว้าดังนี้

นิวัฒน์ จันทร์กุล " มะเร็งของช่องปาก " สุขภาพ ๕ (๕) : ๕๓ - ๕๖ มกราคม ๒๕๒๐

พวงทอง ไกรพิบูลย์ " มะเร็งปากมดลูกและมะเร็งในเต้านม " สุขภาพ ๗ (๑) :

๑๓๐ - ๑๐๕ ตุลาคม ๒๕๒๑

มะเร็งแห่งชาติ , สถาบัน การตรวจเต้านมด้วยตนเองโดยวิธีง่าย ๆ ม.ป.ป. (แผ่นพับ)

_____ " ความรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็ง " ใน อนุสรณ์งานฉาปกิจศพนางพิมล วัณวิจารณ์

๑๐ สิงหาคม ๒๕๑๗ หน้า ๑ - ๖๐ อมรการพิมพ์ ๒๕๑๗

_____ ความรู้เรื่องโรคมะเร็ง ๒๕๑๔ , ๑๐๓ หน้า

_____ มะเร็งป้องกันภาวะแวดล้อมและบุหรื ม.ป.ป. ๒๑ หน้า

_____ " เรื่องมะเร็งรักษาได้ พบเร็วเท่าไร ชีวิตปลอดภัย " ใน อนุสรณ์งาน

พระราชทานเพลิงศพนายอัศนี โกมลเสวิน ๔ กรกฎาคม ๒๕๑๓ หน้า ๑ - ๒๗

โรงพิมพ์การศาสนา ๒๕๑๓

โรจน์ สุวรรณสิทธิ์ " โรคมะเร็งที่พบบ่อย ๆ " ใน อนุสรณ์งานฉาปกิจศพนางทองศรี พรหมกลั

๔ ธันวาคม ๒๕๑๖ หน้า ๑ - ๑๑ สหการพิมพ์ ๒๕๑๖

กิจกรรมนักเรียน

๑. ร่วมสนทนาและตอบคำถาม
๒. บอกชื่อของโรคมะเร็งที่พบบ่อย
๓. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรคมะเร็งที่พบบ่อยจากนิทรรศการที่บรรณารักษ์จัดไว้

ในห้องสมุด

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาสาระสำคัญจากการค้นคว้าและส่งตัวแทนออกมารายงาน
๕. นักเรียนกับครูร่วมกันสรุปเนื้อหาทั้งหมด
๖. นักเรียนสรุปย่อเนื้อหาสำคัญนอกเวลาเรียน

สื่อการเรียนรู้

๑. นิทรรศการเรื่อง " โรคมะเร็งที่พบบ่อย "
๒. หนังสือ วารสาร และเอกสารค้นคว้าเพิ่มเติม
๓. แบบเรียนวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ของกระทรวงศึกษาธิการ และของบุญสม มาร์ติน และสำอ่าง พ่วงบุตร

การประเมินผล

๑. จากการสนทนาและซักถาม
๒. สังเกตความสนใจในการเรียน
๓. จากการรายงาน

การศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนและความพึงพอใจ
ในการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
โดยการใช้ห้องสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ

บทคัดย่อ

ของ

พรวรรณ ภูมิทอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มกราคม ๒๕๒๖

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทน และความพึงพอใจในการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โดยการใช้ ห้อยสมุดในการสอนกับการสอนตามปกติ

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๒๕ โรงเรียนสาธิตน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๐ คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม และกลุ่มออกแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย กลุ่มละ ๓๐ คน กลุ่มทดลอง เรียนโดยใช้ห้อยสมุดในการสอน กลุ่มควบคุมเรียนโดยการสอนตามปกติ กลุ่มออกแบบ สอบถามความพึงพอใจ เรียนทั้งการใช้ห้อยสมุดในการสอนและการสอนตามปกติ ดำเนินการ ทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัย แบบ Randomized Control Pretest - Posttest Design การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้สูตรการวิเคราะห์ ความแปรปรวนร่วม และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ เปรียบเทียบความคงทนและความพึงพอใจใน การเรียนรู้ ใช้ $t - test$

ผลของการศึกษาปรากฏดังนี้

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
๒. นักเรียนกลุ่มออกแบบสอบถามความพึงพอใจ มีความพึงพอใจต่อวิธี การเรียนโดยใช้ห้อยสมุดในการสอนสูงกว่าวิธีการเรียนโดยการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๑

A COMPARATIVE STUDY IN LEARNING ACHIEVEMENT, RETENTION
AND SATISFACTION OF MATTAYOM SUKSA III STUDENTS
IN HEALTH EDUCATION BY USING THE LIBRARY
AS A LEARNING RESOURCE CENTER
AND THE CONVENTIONAL METHOD

AN ABSTRACTS

BY

PANNEE HAMEETONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

January 1983

The purpose of this study was to compare learning achievement, retention and satisfaction of Mattayom Suksa III students in Health Education by using the library as a learning resource center and the conventional method.

The subjects were 90 Mattayom Suksa III students of Saynamphuang School, Bangkok, during the first semester of the 1982 academic year. Thirty students were randomly selected as an experimental group, another thirty as a control group and the rest had to answer the questionnaires. The experimental group was taught by using the library as a learning resource center, the control group was taught by the conventional teaching method and the questionnaire group was taught by using the library as a learning resource center and by the conventional teaching method. The research design of this experiment was Randomized Control Group Pretest - Posttest Design. The analysis of covariance was used to compare learning achievement among the groups and the t - test was used to compare learning retention and learning satisfaction.

The results showed that

1. The learning achievement and the learning retention scores of the experimental group was significantly higher than those of the control group at .01 level.

2. The questionnair group preferred the learning by using the library as a learning resource center to the learning by the conventional teaching method, and the score was significantly at .01 level.